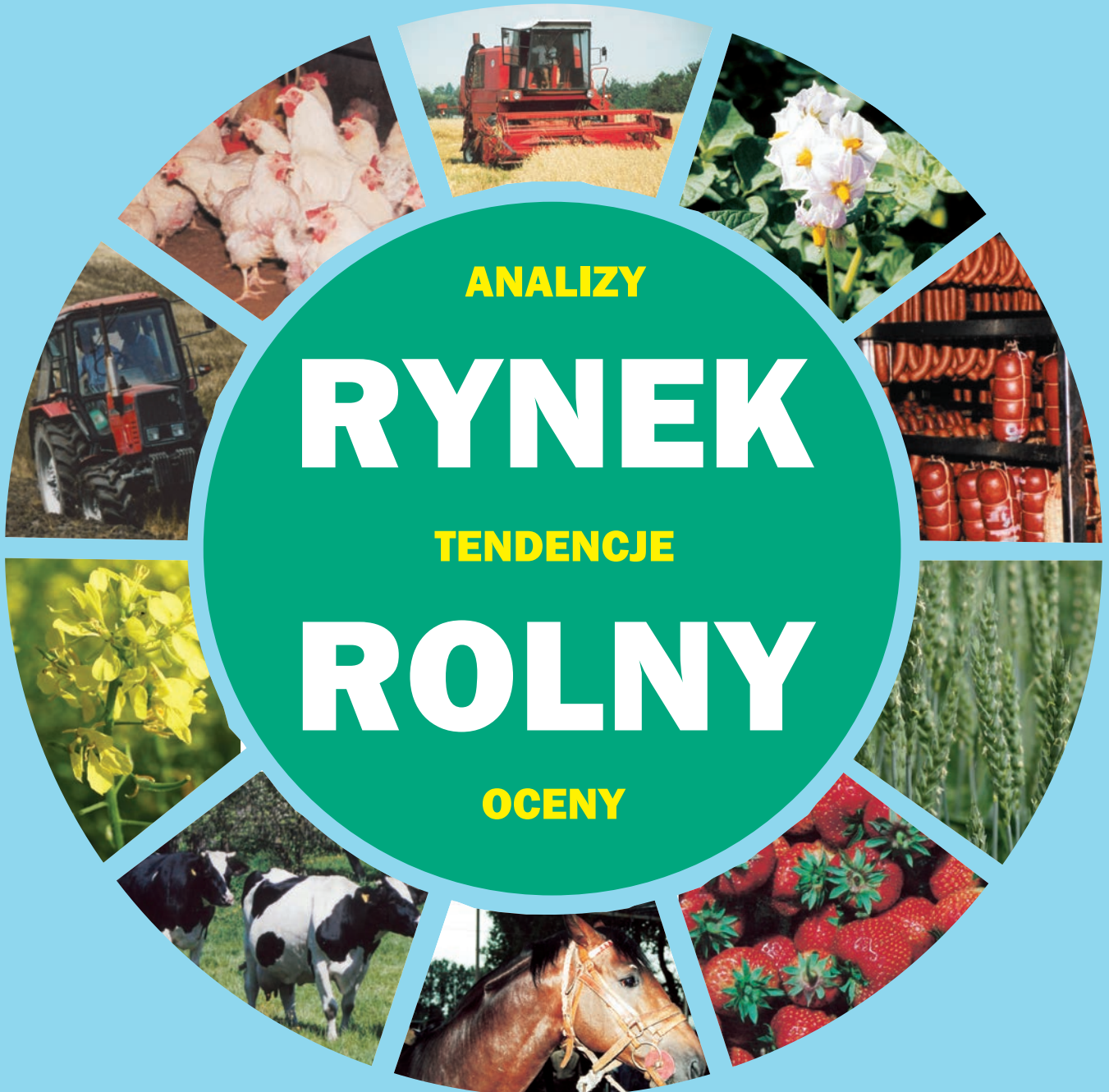

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 3 (325)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

MARZEC 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym 2018 r. koniunktura w rolnictwie pogorszyła się. Na zmniejszenie syntetycznego wskaźnika koniunktury w rolnictwie (SKWR) o 0,6 pkt. proc. do 99,4 punktu, tj. do poziomu najniższego w ciągu 6 ostatnich miesięcy, wpływ miał zarówno spadek wyrównanego indeksu nożyc cen o 0,6 pkt. proc. do 98,7 punktu, jak również obniżenie wskaźnika potencjalnego popytu o 0,5 pkt. proc. do 100,2 punktu. Spadek wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu spowodowany był przede wszystkim zmniejszeniem ruchomego indeksu zmian wynagrodzeń i cen żywności w związku ze styczniowym wzrostem cen żywności (wyraźnie wyprzedzającym inflację), przy jednoczesnym spadku poziomu wynagrodzeń. Dodatkowo nastąpiło pogorszenie obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi. W przeciwnym kierunku działał wzrost wyrównanego indeksu sprzedaży przemysłu spożywczego. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w lutym br. był jednocześnie o 0,9 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w lutym 2018 r. o 0,6 pkt. proc. do rekordowo niskiego w ciągu ostatnich miesięcy poziomu 98,7 punktu. Był ponadto już o 1,8 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej o tej porze. O spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen w lutym w stosunku do poprzedniego miesiąca zdecydowało zmniejszenie wyrównanego wskaźnika cen skupu przy nieco wyższym wskaźniku cen środków produkcji. Do spadku wyrównanego indeksu cen skupu przyczyniły się styczniowe obniżki cen skupu większości podstawowych produktów rolnych, w tym głównie pochodzenia zwierzęcego. W styczniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim, mleko krowie potaniało o 6,8%, żywiec wieprzowy o 6,5%, drób o 3,0%, bydło o 1,5%, a pszenica o 0,4%. Wyższe ceny odnotowano w przypadku ziemniaków (o 55,4%), kukurydzy (o 9,3%), żyta (2,6%) oraz jęczmienia (o 1,1%). W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w styczniu br. 96,3 punktu, a ruchomy indeks cen skupu zmalał w lutym 2018 r. o 0,5 pkt. proc. do 99,1 punktu. Jednocześnie umiarkowanie podrożały środki produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 6 miesiąc z rzędu, a średni wzrost ich cen w styczniu 2018 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, wyniósł blisko 0,4%. O wzroście cen w styczniu zdecydowały przede wszystkim podwyżki cen maszyn rolniczych oraz nośników energii. Styczniowe podwyżki cen przyczyniły się do wzrostu wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w lutym br. wyniósł 100,4 punktu, wobec 100,1 punktu rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w styczniu br. były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 3,6%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały o niemal 0,4%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 96 punktów, podczas gdy przed rokiem, tj. w styczniu 2017 r. wyniósł 98,5 punktu.

W najbliższych miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej mogą się nieznacznie pogorszyć m.in. z powodu systematycznie rosnących cen środków produkcji dla rolnictwa pod wpływem drożejących w ostatnich miesiącach nośników energii oraz możliwych sezonowych podwyżek cen nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, ale także dalszych spadków cen trzody. W przeciwnym kierunku działać będą sezonowe spadki podaży większości produktów roślinnych.

2. W lutym 2018 r. na światowych rynkach zbóż obserwowano wzrosty cen. Wyższe ceny wynikały m.in. z dużego popytu importowego oraz doniesień o trudnych warunkach pogodowych (susza w Argentynie i na południu USA). W styczniu br. na krajowym rynku kontynuowane były tendencje wzrostowe cen skupu większości zbóż, natomiast na targowiskach nie odnotowano większych zmian cen.

3. Pogłowie trzody chlewnej pod koniec 2017 r. wyniosło 11,9 mln szt. i było o 7,1% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt zmalało o 3,1%. Pogłowie warchlaków wzrosło o 10,7%, a trzody na chów o wadze 50 kg i więcej o 5,7%,

w tym loch próśnych o 6,2%. Pogłowie tuczników zwiększyło się o 11,4%. Pogłowie tuczników miało ponadto największy udział (40%) w strukturze stada, co będzie miało wpływ na spadki cen żywca wieprzowego w kolejnych miesiącach. W wielu krajach Unii Europejskiej pogłowie trzody także wzrosło, jednak tempo wzrostu było niższe niż w Polsce.

4. W 2017 r. roczna dynamika produkcji mięsa drobiowego była stosunkowo wysoka, jednak wyraźnie niższa niż w 2016 r., kiedy to sięgała kilkunastu procent. Spadek tempa wzrostu produkcji był następstwem spowolnienia eksportu w związku z restrykcjami importowymi wprowadzonymi przez wiele państw spoza UE po wykryciu ognisk grypy ptaków, ale także wysokiej podaży mięsa drobiowego na krajowym rynku. Sprzedaż zagraniczna w 2017 r. wzrosła wprawdzie o blisko o 10% w porównaniu z rokiem poprzednim, jednak wówczas tempo wzrostu eksportu przekraczało 20%. Ceny skupu żywca drobiowego zmalały w styczniu br. o 3,0% w porównaniu z miesiącem poprzednim, były jednak nadal na poziomie o kilka procent wyższym od ubiegłorocznego.

5. W ostatnich miesiącach światowe ceny podstawowych artykułów mlecznych systematycznie spadały, jednak w lutym br. odnotowano niewielkie zwyżki cen. W styczniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, odnotowano z kolei znaczące spadki krajowych cen na wszystkich poziomach rynku mleka. Ceny skupu mleka surowego obniżyły się o 6,8% do 1,42 zł/l, nadal były jednak o 7,6% wyższe niż rok wcześniej. Targowiskowe ceny bydła mlecznego spadły zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym. Pogłębił się spadek cen zbytu przetworów mlecznych.

6. Obserwowane od kilku miesięcy systematyczne wzrosty cen środków produkcji dla rolnictwa są następstwem przede wszystkim wzrostu cen bezpośrednich nośników energii pod wpływem drożejących surowców energetycznych w handlu światowym. W mniejszym stopniu rosną ceny maszyn rolniczych oraz materiałów budowlanych. Ceny nawozów mineralnych nadal pozostają na poziomie niższym niż rok wcześniej, jednak warto podkreślić, że od kilku miesięcy stopniowo zmniejsza się roczna dynamika cen. W najbliższych miesiącach pod wpływem sezonowego wzrostu popytu nawozy mineralne, w tym głównie azotowe prawdopodobnie podrożeją, czemu będą ponadto sprzyjać stopniowo podnoszące się w ostatnich miesiącach ceny nawozów w handlu światowym. Podwyżki cen nawozów mogą być jednak skutecznie hamowane zwiększoną podażą tańszych nawozów z importu, w tym głównie z krajów WNP.

7. W styczniu br. odnotowano spowolnienie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, w tym żywności. Ceny żywności, napojów i wyrobów tytoniowych zwiększyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,1%, po wzroście o 1,8% w grudniu 2017 r. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych utrzymała się w styczniu br. na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Z uwagi na styczniowe podwyżki cen tych towarów można to uznać za stosunkowo dobry wynik. Oczekiwane zmniejszenie tempa wzrostu cen żywności (w tym możliwy spadek cen masła, jaj, mięsa oraz artykułów mleczarskich) będzie sprzyjało stabilizacji popytu na żywność. Badania koniunktury wśród konsumentów wskazują, że perspektywy sprzedaży detalicznej w najbliższych miesiącach powinny być nadal dobre. Sprzyjać temu będzie ogólna poprawa koniunktury gospodarczej, dobra sytuacja na rynku pracy, wzrost płac, a także pozytywne nastroje wśród konsumentów.

Arkadiusz
Zalewski

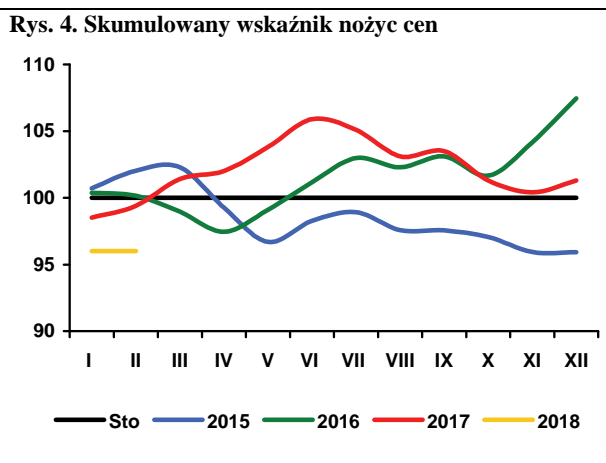
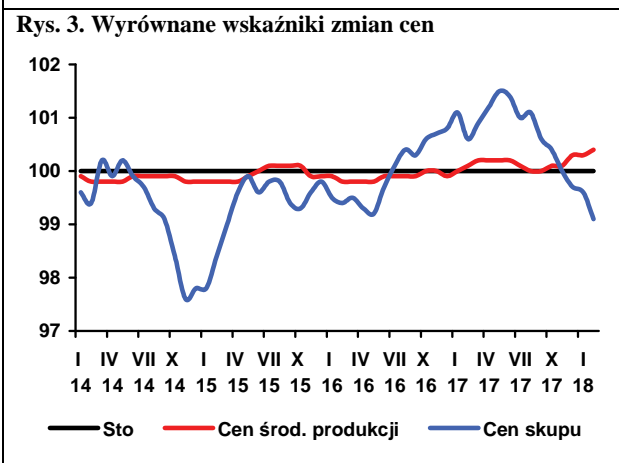
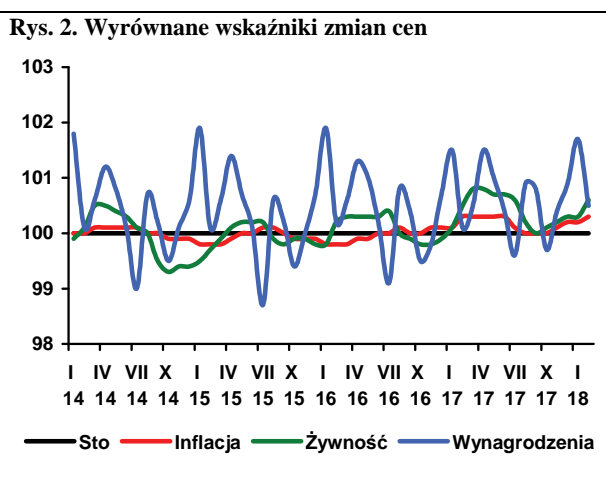
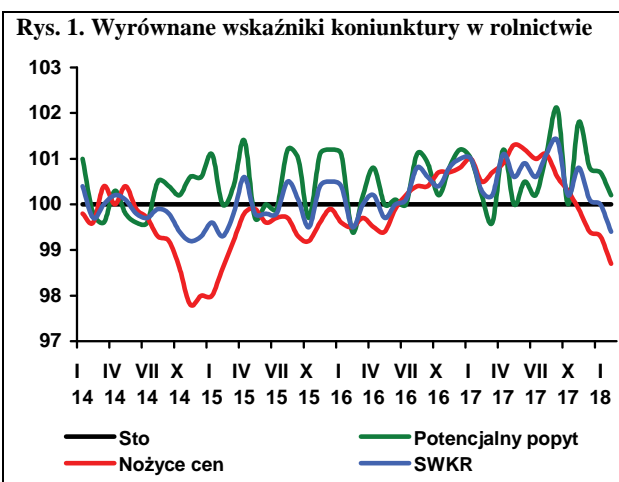
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	II 18	I 18	XII 17	XI 17	X 17	IX 17	II 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,4	100,0	100,1	100,8	100,2	101,4	100,3
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,2	100,7	100,8	101,8	100,0	102,1	100,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,7	99,3	99,4	99,9	100,3	100,6	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,1	99,6	99,7	100,0	100,4	100,6	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,3	100,3	100,1	100,1	100,0	100,1
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	99,9	99,9	99,8	100,0	100,0	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,9	101,4	100,6	100,1	99,6	100,8	99,5
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,0	99,9	101,2	102,2	99,6	103,6	100,3

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W 2017 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) wyniosły 2,10 mld t¹, tj. tylko o 0,5% mniej niż w rekordowym 2016 r. Mniejsza podaż ze zbiorów została skompensowana zawiązką wysokimi zapasami początkowymi i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 wzrosła o 0,4% do 2,72 mld t. Światowe zużycie zbóż w sezonie 2017/18 przewidywane jest na 2,10 mld t, czyli o 0,9% więcej niż w sezonie 2016/17. Zapasy końcowe zmalały o 1,8% do 610 mln t, ale u głównych eksporterów zwiększą się o 0,6% do 181 mln t.

W lutym 2018 r. na światowych rynkach obserwowano zwykły ruch cen. Index cen GOI, w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększył się o 4,8 pkt. proc., na co złożył się wzrost cen pszenicy (o 2,9%), kukurydzy (o 6,9%) i jęczmienia (o 8,2%). Wzrost wynikał z dużego popytu importowego oraz doniesień o trudnych warunkach pogodowych (susza w Argentynie i na południu USA). W porównaniu z lutym 2017 r. indeks cen zbóż był większy o 3,6 pkt. proc.

W styczniu 2018 r. na krajowym rynku kontynuowane były tendencje wzrostowe cen skupu większości zbóż. W porównaniu z grudniem 2017 r. żyto podrożało o 2,6%, jęczmień o 1,1%, a kukurydza o 9,3%. Nieznacznie potaniała pszenica (spadek cen o 0,4%). Na targowiskach nie było większych zmian cen.

W okresie pierwszych 7 miesięcy sezonu 2017/18 (od lipca 2017 r. do stycznia 2018 r.) do skupu trafiło 6,40 mln t zbóż podstawowych, tj. o 9,4% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 4,67 mln t pszenicy (4,27 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,54 mln t kukurydzy (1,60 mln t), 501 tys. t żyta (428 tys. t), 604 tys. t jęczmienia (576 tys. t) oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż.

W grudniu 2018 r. z Polski wyeksportowano 347 tys. t ziarna zbóż, wobec 582 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 156 tys. t pszenicy, 127 tys. t kukurydzy,

28 tys. t żyta. Import ziarna wyniósł 93 tys. t, wobec 92 tys. t w listopadzie 2017 r. Zmniejszył się eksport produktów przemiatu zbóż, w tym najbardziej mąk (o 22-25%). Więcej przywieziono do kraju mąki pszennej (o 44,6% więcej niż w poprzednim miesiącu) oraz kasz i gryków (o 17,4%), a import pozostałych produktów młynarstwa zmalał. Zmalał również eksport i import produktów wtórnego przerobu zbóż.

Przemysłowe przemiaty zbóż w grudniu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, były minimalnie mniejsze. Zmalała produkcja mąk pszennych, makaronów i pasz dla zwierząt, a wzrosła mąk żytnich i pieczywa świeżego. W styczniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, minimalnie podrożały przemysłowe mieszanki dla bydła, kurcząt i trzody (z wyjątkiem mieszanek dla prosiąt i kur niosek, których ceny się nie zmieniły).

W lutym 2018 r., w porównaniu ze styczniem 2018 r., na europejskich rynkach wzrosły ceny większości zbóż. Potaniała jedynie kukurydza paszowa na Węgrzech i Słowacji. W porównaniu z lutym 2017 r. większość zbóż była droższa, z wyjątkiem pszenicy w Niemczech i kukurydzy paszowej we Francji.

**Wiesław
Łopaciuk**

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 485, IGC, 22.02.2018 r.

Tab. 1 Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu
		skup				targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2016	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
	II	661,6	562,2	618,6	602,5	753,7	601,0	699,4	618,5	434,8
	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
	VI	708,9	609,2	692,4	662,3	813,0	648,0	752,0	668,6	426,3
	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
Zmiana w %										
	I 2018 XII 2017	-0,4	2,6	9,3	1,1	0,0	0,1	0,0	0,4	-1,8
	I 2018 I 2017	2,1	4,6	2,6	12,6	7,8	10,6	8,6	9,7	-4,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza
VII 2014-VI 2015		6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1
VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4
VII 2016-VI 2017		6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5
2016	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	41,0	696,1	221,6	192,0
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	43,0	536,4	210,4	108,7
	II	444,4	131,0	30,2	24,8	18,2	36,6	539,1	202,7	106,3
	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
	VI	258,2	119,1	22,2	25,1	22,2	16,1	324,3	173,6	76,5
	VII	200,3	91,4	15,3	194,2	93,2	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
Zmiana w %										
	I 2018 XII 2017	-8,4	-2,3	14,6	3,3	-15,3	x	-7,4	-6,9	-55,5
	I 2018 I 2017	-15,4	21,3	-5,5	-2,8	-31,6	x	-12,6	8,8	-20,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1
2016 ^a	XII	183,0	143,6	12,6	86,3	12,6	700,2
2017 ^a	I	179,7	142,7	12,0	82,2	12,4	705,0
	II	172,9	135,7	12,8	75,1	12,2	662,6
	III	201,7	158,7	14,3	84,4	14,8	800,6
	IV	167,3	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4
	V	182,8	142,6	14,0	86,5	13,4	830,9
	VI	170,3	134,5	13,5	84,3	13,6	816,4
	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5
Zmiana w %							
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>		-3,2	-2,9	4,4	1,0	-20,0	-4,5
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>		6,1	6,7	14,0	1,0	-7,7	10,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2017	I	399,2	30,4	10,1	210,7	685,8	72,8	0,8	11,0	25,0	112,6
	II	326,5	26,5	1,7	151,8	540,2	56,2	0,6	14,9	17,7	94,6
	III	522,3	21,7	2,1	153,5	724,4	81,8	0,7	20,2	33,2	141,8
	IV	210,4	12,4	0,7	78,2	317,5	71,2	0,6	20,4	43,5	139,7
	V	203,7	12,3	0,0	44,0	275,1	101,1	0,8	32,5	46,0	186,5
	VI	52,7	8,4	0,2	26,0	100,6	129,9	2,8	50,4	73,9	263,2
	VII	11,9	12,5	31,5	31,9	103,7	99,0	1,9	20,4	47,7	172,4
	VIII	89,4	57,9	10,6	6,3	273,8	74,4	1,5	12,6	29,4	121,2
	IX	301,9	61,8	3,4	28,5	469,0	59,6	2,3	12,2	26,2	103,7
	X	276,7	44,4	6,2	100,0	506,6	46,1	3,2	11,6	14,3	85,1
	XI	256,0	57,0	2,8	215,8	577,1	51,4	1,0	11,7	13,5	84,2
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6
Zmiana w %											
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>		-39,0	-51,0	-72,2	-42,1	-40,4	-7,6	103,4	9,6	32,6	0,7
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>		-65,4	-33,2	-83,9	-18,2	-50,3	-16,6	498,7	64,9	204,0	18,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze gryski granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2017	I	13,4	1,7	4,7	3,0	6,5	4,4	1,9	2,9	3,4	7,9
	II	9,2	1,6	3,7	2,5	5,5	3,7	1,4	3,5	2,8	8,5
	III	11,3	2,2	4,5	2,7	6,6	5,9	2,0	3,5	2,9	12,3
	IV	9,5	1,7	4,0	2,1	5,7	4,9	1,6	3,0	2,4	11,7
	V	10,5	2,0	4,0	2,4	10,1	4,9	1,7	2,8	3,5	17,0
	VI	11,2	1,9	2,8	2,5	10,2	4,2	1,4	2,9	4,6	14,6
	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7
	VIII	10,9	1,7	3,0	3,2	8,2	5,6	1,5	3,2	2,5	10,9
	IX	9,9	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	2,9	10,0
	X	10,6	1,8	3,6	4,3	6,6	6,6	1,4	4,2	3,5	8,8
	XI	9,5	1,5	3,4	2,9	8,1	4,6	1,2	5,0	4,5	9,1
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7
Zmiana w %											
	XII 2017 XI 2017	-25,2	-22,6	-9,0	-6,7	-19,6	44,6	-13,9	17,4	-17,5	-1,2
	XII 2017 XII 2016	-31,8	-14,9	-4,6	22,5	9,8	59,1	47,3	-0,5	34,0	-36,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2017	I	2,7	10,6	41,7	.	.	6,1	1,8	11,2	.	.
	II	3,2	7,6	42,2	.	.	6,7	3,1	11,9	.	.
	III	3,7	12,7	49,0	.	.	8,4	2,4	15,2	.	.
	IV	2,8	10,1	43,7	.	.	5,4	2,2	11,6	.	.
	V	3,2	11,9	50,9	.	.	7,4	2,7	15,3	.	.
	VI	3,7	12,6	46,8	.	.	5,0	2,3	13,3	.	.
	VII	3,5	9,8	45,9	.	.	7,5	1,9	13,3	.	.
	VIII	3,5	11,6	50,6	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.
	IX	3,7	11,4	51,3	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.
	X	4,1	12,3	55,3	.	.	8,3	2,5	16,2	.	.
	XI	3,5	10,8	50,0	.	.	7,0	2,7	12,4	.	.
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.
Zmiana w %											
	XII 2017 XI 2017	-6,1	-30,0	-21,5	x	x	-5,3	-21,0	-13,1	x	x
	XII 2017 XII 2016	-0,7	10,2	14,5	x	x	3,4	18,7	28,3	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	I	0,98	2,50	2,12	4,44	3,98	4,44	5,01	5,94
	II	0,99	2,52	2,12	4,44	3,99	4,44	5,03	5,98
	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
	VI	1,08	2,50	2,05	4,46	4,00	4,50	5,12	6,10
	VII	1,08	2,50	2,03	4,46	4,01	4,50	5,11	6,10
	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
Zmiana w %									
	XII 2017 XI 2017	1,0	-2,4	0,0	-0,4	0,2	0,4	0,6	0,3
	XII 2017 XII 2016	10,4	0,4	-5,4	2,7	1,3	4,5	4,4	4,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
	2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	I	1612,5	1727,0	2300,1	1388,5	1791,4	1594,0	2516,4
	II	1614,2	1734,7	2313,5	1396,5	1798,9	1603,9	2526,9
	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
	VI	1628,2	1714,9	2329,2	1374,3	1815,6	1612,8	2522,3
	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
Zmiana w %								
	I 2018 XII 2017	1,0	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0	0,5
	I 2018 I 2017	1,8	0,2	0,9	0,1	-0,1	0,8	0,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2016	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969
2017	I	2,355	2,393	4,316	0,819	1,951	3,536	1,876
	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	3,459	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,813	1,974	3,569	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	3,910	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	4,035	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	4,082	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	3,832	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	3,835	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	3,795	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	3,532	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	3,361	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	3,064	1,990

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

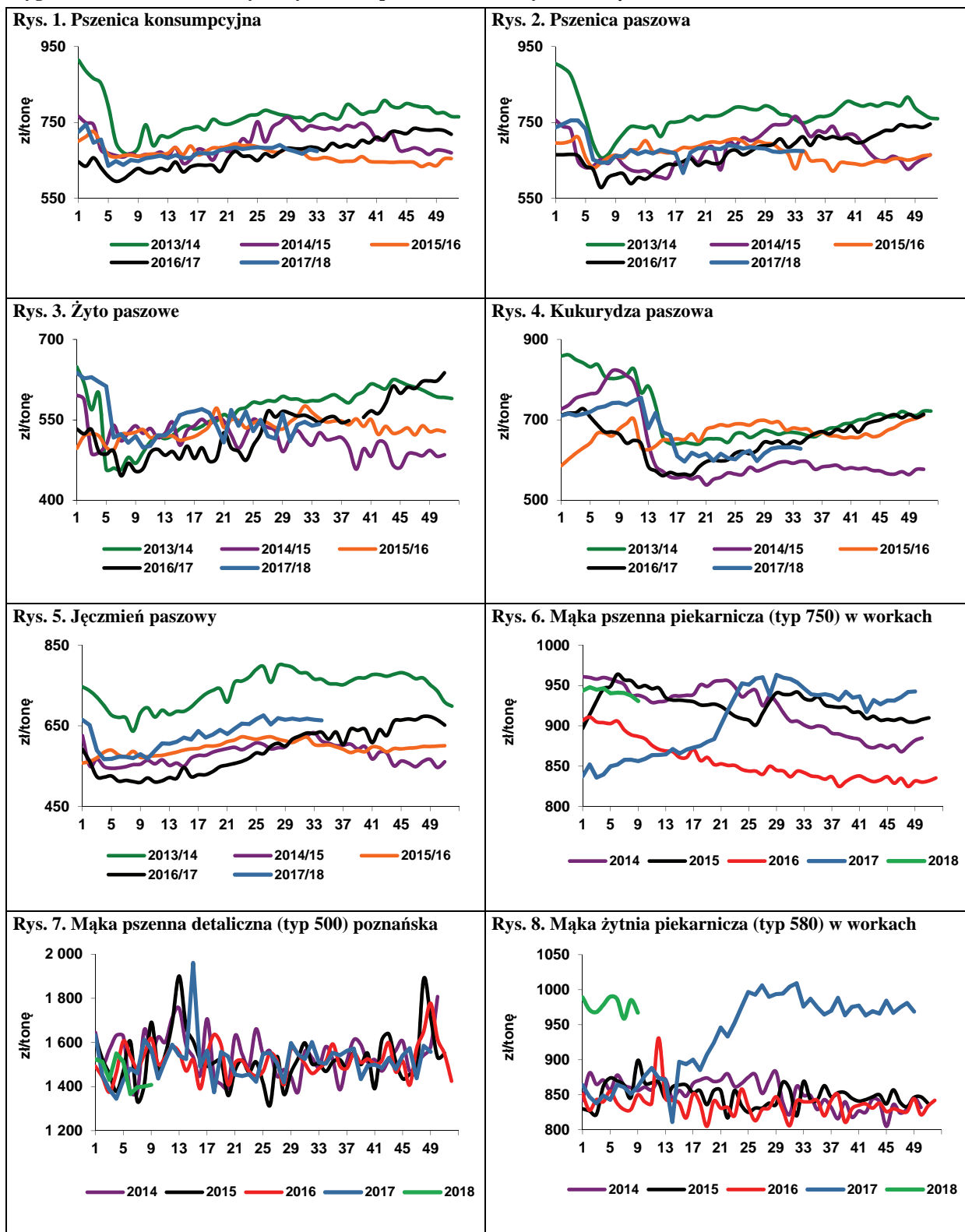
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2016	X	163	147	134	133	140	118	110	124	.
	XI	167	136	133	134	146	.	112	131	160
	XII	168	141	132	139	149	.	116	137	162
2017	I	174	139	133	148	149	.	118	138	166
	II	176	139	133	149	150	.	122	138	170
	III	173	140	150	148	153	.	132	142	171
	IV	172	140	149	142	155	.	136	139	169
	V	174	145	.	149	151	132	137	142	169
	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	165	164	.	158	161	.	148	152	153
Zmiana w %										
	II 2018 I 2017	2,1	1,2	x	2,6	3,2	x	-1,6	-0,7	2,0
	II 2018 II 2017	-6,1	13,4	x	6,1	7,8	x	21,3	9,6	-9,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Według GUS w 2017 r. areał uprawy buraków cukrowych wyniósł 225 tys. ha i był o 9,2% większy niż w 2016 r. Według danych Związku Producentów Cukru w Polsce powierzchnia uprawy buraków wyniosła 232 tys. ha, plony 686 dt/ha, a zbiory 15,7 mln ton. Zbiory były o 16,4% większe niż przed rokiem. Duża podaż surowca spowodowała, że kampania cukrownicza 2017/2018 trwała 128 dób, wobec 112 dób przed rokiem. Produkcja cukru wyniosła 2,3 mln t i była o 10,9%

większa niż przed rokiem. Powodem mniejszej dynamiki produkcji cukru niż zbiorów buraków cukrowych była niższa zawartość cukru w korzeniach. Wydatek cukru z przerobionego surowca wyniósł 14,77%, wobec 15,43% w kampanii 2016/2017. Produkcja cukru jest większa od zapotrzebowania rynku wewnętrznego, które jest szacowane na ok. 1,75 mln t. W rezultacie konieczny był duży eksport cukru w czwartym kwartale 2017 r. oraz duży będzie eksport w 2018 r.

Na krajowym rynku spadają ceny cukru, a decydują o tym relatywnie niskie ceny cukru białego na świecie oraz duża produkcja w kampanii 2017/2018. W grudniu 2017 r. ceny zbytu cukru w workach spadły o 5% do 1,71 zł/kg. Ceny te były o 33% niższe niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu z listopadem 2017 r. o 0,1% do 1,68 zł/kg i były aż o 39% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru workowanego są wyższe od cen cukru konfekcjonowanego, gdyż przemysł spożywczy zgłasza większy popyt niż gospodarstwa domowe. Średnia cena zbytu cukru workowanego w 2017 r. wyniosła 2,33 zł/kg i była o 2% niższa niż przed rokiem, a cukru paczkowanego 2,32 zł/kg i była o 11% niższa niż przed rokiem. Relatywnie niewielki spadek cen jest wynikiem wysokich cen w pierwszym półroczu 2017 r. Średnia cena detaliczna w grudniu 2017 r. wyniosła 2,62 zł/kg i była o 5,1% niższa niż przed miesiącem oraz o 17,4% niższa niż w grudniu 2016 r. Średnia cena detaliczna

cukru w 2017 r. wyniosła 3,04 zł/kg i była o 5,9% wyższa niż przed rokiem, a zdecydowały o tym wysokie ceny w pierwszej połowie roku.

W okresie trzech kwartałów 2017 r. zysk netto przemysłu cukrowniczego wyniósł 615,8 mln zł i był o 6,4% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 r. Niskie ceny cukru w IV kwartale 2017 r. spowodują, że w całym 2017 r. wynik finansowy branży może być niższy niż przed rokiem.

Według wstępnych danych w 2017 r. eksport cukru osiągnął rekordowy poziom 709 tys. t, w tym do UE 352 tys. t. Głównym powodem wzrostu eksportu była duża produkcja w kampaniach cukrowniczych 2016/2017 i 2017/2018. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (139 tys. t), Łotwa (42 tys. t), Rumunia (40 tys. t), Czechy i Litwa (po 23 tys. t) oraz Włochy (19 tys. t) i Belgia (18 tys. t). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 520 EUR/t. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Sri Lanki (57 tys. t), Izraela (56 tys. t), Sudanu (32 tys. t) oraz do Gruzji (39 tys. t) i Rosji (27 tys. t). Cena eksportowa na rynkach państw trzecich wyniosła średnio ok. 390 EUR/t. Import wyniósł 137 tys. t cukru, w tym 92 tys. t z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy (19 tys. t), Litwa (17 tys. t) oraz Czechy (15 tys. t) i Wielka Brytania (14 tys. t). Średnia cena importowa z UE wyniosła 555 EUR/t. Cukier do rafinacji importowano głównie w maju z Laosu (28 tys. ton po 580 EUR/t), a zdecydowała o tym długa kampania cukrownicza 2016/2017. Relatywnie duże ilości cukru importowano także z Mauritiusu (6 tys. t) i Gwatemali (3 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. Według danych ERS USDA i International Sugar Organisation w pierwszym kwartale 2018 r. ceny cukru białego wyniosły 350-370 USD/t, a cukru surowego 295-308 USD/t. Indeks światowych cen cukru FAO w lutym br. wyniósł 193,0 pkt., wobec 199,9 pkt. przed miesiącem oraz 287,9 pkt. w lutym 2017 r. Powodem niskich cen na rynku międzynarodowym jest duża podaż cukru.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2016	I	475,04	515,96	370,79	537,12	504,74	764,65
	II	463,73	490,58	377,56	408,55	465,11	385,81
	III	465,94	499,18	373,60	494,47	464,14	722,20
	IV	479,41	508,98	423,10	416,90	476,91	407,88
	V	479,66	527,84	401,35	529,03	463,99	730,60
	VI	484,04	519,37	418,37	450,53	432,56	457,19
	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87
2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73
	II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75
	III	543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89
	IV	499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58
	V	496,88	540,94	454,08	586,41	596,46	584,52
	VI	452,74	491,28	413,58	636,23	611,60	707,39
	VII	478,45	537,21	395,97	576,68	568,39	647,56
	VIII	467,99	544,68	395,76	661,03	663,91	651,94
	IX	503,39	534,83	408,88	525,52	516,27	591,55
	X	396,00	472,73	358,35	595,88	577,36	761,31
	XI	381,74	426,73	352,38	478,30	462,68	813,77
	XII	367,33	431,05	343,81	478,72	459,27	712,94

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

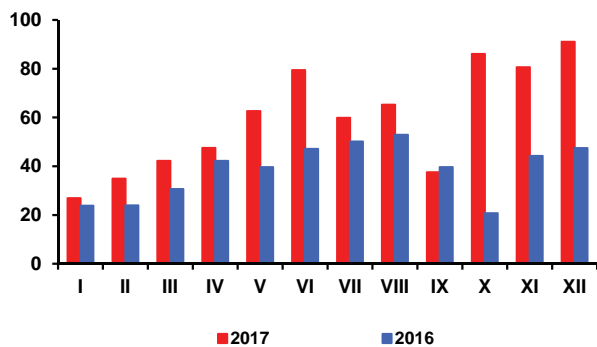
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2015	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
	II	2,25	2,48	1,78	2,58
	III	2,21	2,51	1,74	2,70
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74
	V	2,31	2,47	1,78	2,77
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12
	X	2,54	2,71	1,75	3,17
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17
2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
	II	2,61	2,74	1,76	3,18
	III	2,61	2,68	1,75	3,19
	IV	2,60	2,64	1,73	3,17
	V	2,61	2,64	1,72	3,17
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62

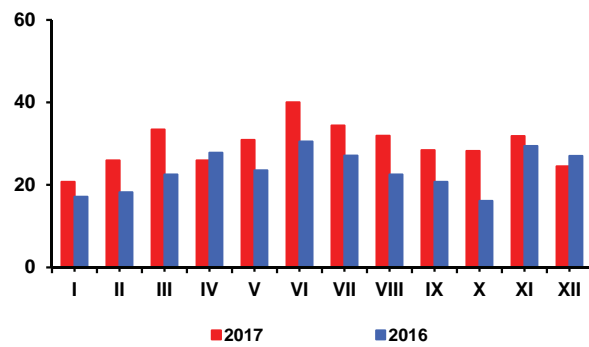
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

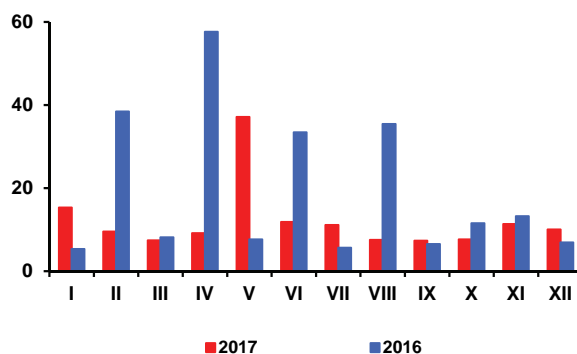
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

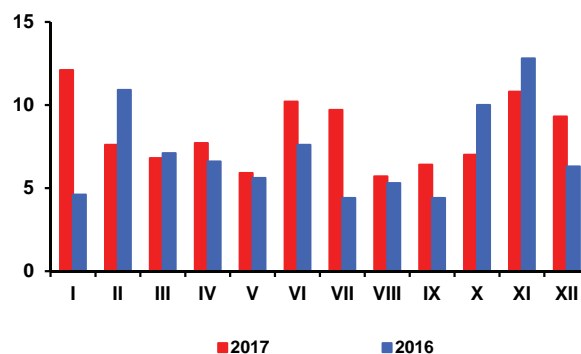
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

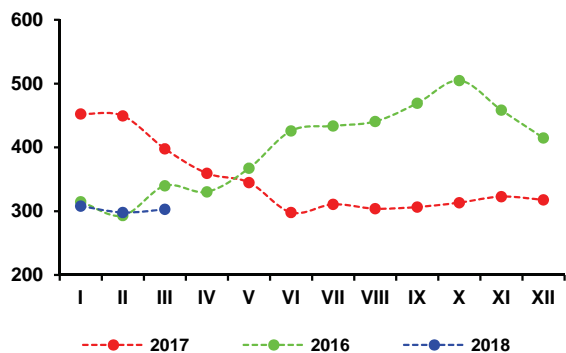
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

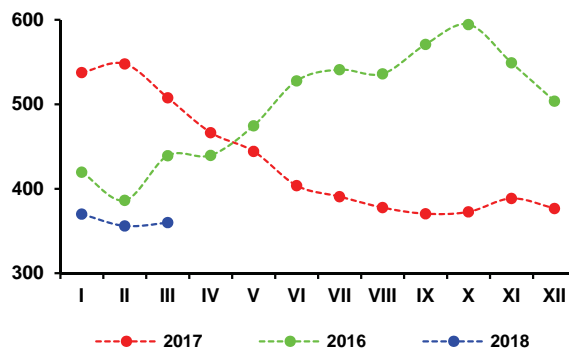
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

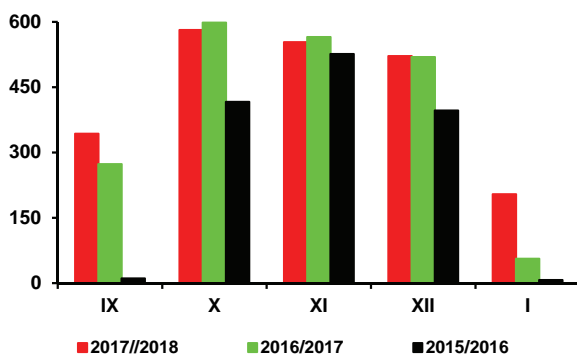
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 7. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Oil World w lutowym raporcie zmniejszył szacunek światowych zbiorów nasion 7 głównych roślin oleistych w sezonie 2017/18 do 552,1 mln t, tj. o 4,8 mln t w porównaniu z oceną sprzed miesiąca. Korekta ta wynika ze zmniejszenia szacunków produkcji soi do 340,9 mln t (o 6,1 mln t) i nasion słonecznika do 48,5 mln t (o 0,1 mln t), przy wzroście szacunków produkcji bawełny do 43,5 mln t (o 0,6 mln t), rzepaku do 66,2 mln t (poniżej 0,4 mln t), orzeszków ziemnych do 31,1 mln t (o 0,1 mln t) oraz ziaren palmowych łącznie z koprą do 21,8 mln t (o 0,1 mln t). Według najnowszej oceny światowe zasoby nasion oleistych (produkcja łącznie z wysokimi zapasami początkowymi) w sezonie 2017/18 wyniosą 661,4 mln t i będą o 19,2 mln t większe niż w sezonie poprzednim, a ich globalne zużycie zwiększy się do 551,5 mln t (o 18,6 mln t). W tej sytuacji światowe zapasy nasion oleistych na koniec sezonu wzrosną do 109,8 mln t (o 0,6 mln t) i będą stanowić 19,9% rocznego ich zużycia, wobec 20,5% przed rokiem.

Oil World aktualnie ocenia, iż w sezonie 2017/18 (lipiec/czerwiec) średnie ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu na rynku europejskim będą zbliżone do notowanych w sezonie poprzednim. Cena rzepaku może wynieść średnio 425 USD/t (cif Hamburg) i być o 1% niższa niż w sezonie 2016/17. Cena oleju rzepakowego może zwiększyć się o 0,2% do 856 USD/t (fob ex-mill Holandia), a cena śrutu rzepakowego może wzrosnąć o 1% do 230 USD/t (fob ex-mill Hamburg). W lutym 2018 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 429 USD/t i była o 0,7% wyższa niż przed miesiącem, ale w porównaniu z lutym 2017 r. była o 4,2% niższa. Olej rzepakowy kosztował 829 USD/t i był o 2,2% tańszy niż przed miesiącem i o 5,6% tańszy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 267 USD/t, tj. o 10,8% więcej niż przed miesiącem i o 11,7% więcej niż przed rokiem.

Według notowań MRiRW, na rynku krajowym w lutym 2018 r. zakłady tłuszczowe płaciły za rzepak 1554 zł/t, tj. o 1,5% mniej niż w styczniu 2018 r. i o 17,9% mniej niż w styczniu 2017 r. Jednocześnie olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany sprzedawały po 3293 zł/t, tj. o 0,9% taniej niż przed miesiącem i 12,6% taniej niż przed rokiem, a śrutę rzepakową po 820 zł/t, tj. o 6,1% drożej niż przed miesiącem, ale o 3,2% taniej niż przed rokiem.

W grudniu 2017 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi i stanowiące trzon tego przemysłu) wyprodukowały 101,1 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 6,1% więcej niż w listopadzie 2017 r. i o 39,5% więcej niż w grudniu 2016 r. Według nieostatecznych danych w 2017 r. produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego wyniosła 1095,3 tys. t i była o 3,2% większa niż w roku poprzednim, z tego rafinowano 811,9 tys. t, tj. o 0,3% mniej. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele jadalne zmniejszyła się o 4,1% do 463,9 tys. t, a na cele techniczne zwiększyła się o 5,3% do 347,9 tys. t. Produkcja margaryn wyniosła 337,4 tys. t i była o 15,0% większa w relacji roku do roku.

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

Import wszystkich produktów oleistych w 2017 r. był większy niż w roku poprzednim. Większy był też eksport nasion oleistych i margaryn. Zmniejszył się natomiast wywóz olejów roślinnych i śrut oleistych. Według wstępnych danych w 2017 r. wywieziono: 505,1 tys. t nasion oleistych (o 79% więcej niż w 2016 r.), w tym 387,4 tys. t rzepaku (o 68% więcej), 160,7 tys. t olejów roślinnych (o 66% mniej), w tym 127,2 tys. t oleju rzepakowego (o 72% mniej), 680,7 tys. t śrut oleistych (o 5% mniej), w tym 610,2 tys. t śrutu rzepakowego (o 9% mniej) i 129,1 tys. t margaryn (o 0,5% więcej). Jednocześnie w 2017 r. przywieziono: 2928,0 tys. t śrut oleistych (o 5% więcej w relacji rok do roku), 739,1 tys. t olejów roślinnych (o 16% więcej), w tym 161,9 tys. t oleju rzepakowego (o 10% więcej), 862,2 tys. t nasion oleistych (o 7% więcej), w tym 437,1 tys. t rzepaku (20% mniej) oraz 95,3 tys. t margaryn (o 13% więcej).

W 2017 r. na rynku tłuszczów, jak i wielu innych grup produktów żywnościowych przeważały wzrosty cen. Spośród wszystkich rodzajów tłuszczów najszybciej wzrastały ceny detaliczne masła. W 2017 r. przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi średnio o 4,2% w porównaniu z rokiem poprzednim, ceny tłuszczów zwierzęcych zwiększyły się o 29,0%, a tłuszczów roślinnych o 2,9%. Wzrosty cen wszystkich rodzajów tłuszczów były większe niż stopa inflacji dla ogółu towarów i usług, która wyniosła 2,0%. Ceny masła zwiększyły się średnio o 31,0%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 6,0%. Tłuszcze zwierzęce podrożały względem tłuszczów roślinnych, dla których wzrosty cen były dużo mniejsze. Margaryny podrożały średnio o 3,5%, oleje roślinne o 2,2%, a oliwa z oliwek o 3,5%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2016 XII	72 424	50 828	21 188	102 064	2,65	29,3	71,0
2017 I	89 862	46 485	10 015	126 332	3,28	11,1	71,1
II	94 231	50 748	13 551	131 428	3,41	14,4	71,7
III	91 806	72 737	12 732	151 811	3,94	13,9	60,5
IV	79 082	60 153	9 868	129 367	3,36	12,5	61,1
V	72 361	62 768	20 278	114 851	2,98	28,0	63,0
VI	65 127	66 501	15 743	115 885	3,01	24,2	56,2
VII	75 364	61 532	17 848	119 048	3,09	23,7	63,3
VIII	114 262	61 435	17 001	158 696	4,12	14,9	72,0
IX	105 523	62 467	8 990	159 000	4,13	8,5	66,4
X	111 378	68 543	11 084	168 838	4,38	10,0	66,0
XI	95 273	65 547	16 459	144 361	3,75	17,3	66,0
XII	101 060	60 154	7 086	154 127	4,00	7,0	65,6
Zmiany w %							
XII 2017 / XI 2016	6,1	-8,2	-56,9	6,8	6,7	x	x
XII 2017 / XII 2016	39,5	18,3	-66,6	51,0	50,9	x	x
I-XII 2016 / I-XII 2015	-12,3	15,2	-12,2	-0,6	-0,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2016 XII	72 424	6510	19 493	59 441	1,54	26,9	121,8
2017 I	89 862	5 160	7 703	87 319	2,27	8,6	102,9
II	94 231	7 652	9 470	92 413	2,40	10,0	102,0
III	91 806	24 025	10 704	105 127	2,73	11,7	87,3
IV	79 082	19 034	7 010	91 106	2,36	8,9	86,8
V	72 361	13 946	17 217	69 090	1,79	23,8	104,7
VI	65 127	17 355	12 478	70 004	1,82	19,2	93,0
VII	75 364	15 973	15 326	76 011	1,97	20,3	99,1
VIII	114 262	13 150	14 497	112 915	2,93	12,7	101,2
IX	105 523	14 099	6 986	112 636	2,92	6,6	93,7
X	111 378	10 133	8 164	113 347	2,94	7,3	98,3
XI	95 273	10 268	13 030	92 511	2,40	13,7	103,0
XII	101 060	11 140	4 583	107 617	2,79	4,5	93,9
Zmiany w %							
XII 2017 / XI 2016	6,1	8,5	-64,8	16,3	16,3	x	x
XII 2017 / XII 2016	39,5	71,1	-76,5	81,0	81,2	x	x
I-XII 2016 / I-XII 2015	-12,3	36,8	-12,0	-6,4	-6,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	3 116 534	812 865	4 140 775	44,2	44,4
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2016 XII	108 636	191 764	74 350	226 050	68,4	48,1
2017 I	134 793	314 399	48 555	400 637	36,0	33,6
II	141 347	144 344	70 798	214 893	50,1	65,8
III	137 709	240 772	77 897	300 584	56,6	45,8
IV	118 623	215 329	51 439	282 512	43,4	42,0
V	108 542	334 013	37 768	404 787	34,8	26,8
VI	97 691	251 458	33 997	315 151	34,8	31,0
VII	113 046	189 611	33 514	269 142	29,6	42,0
VIII	171 393	282 796	65 723	388 467	38,3	44,1
IX	158 285	229 709	55 021	332 973	34,8	47,5
X	167 067	133 818	79 878	221 007	47,8	75,6
XI	142 910	341 739	58 310	426 338	40,8	33,5
XII	151 590	250 061	67 832	333 819	44,7	45,4
Zmiany w %						
XII 2017 / XI 2016	6,1	-26,8	16,3	-21,7	x	x
XII 2017 / XII 2016	39,5	30,4	-8,8	47,7	x	x
I-XII 2016 / I-XII 2015	-12,3	-10,3	-12,1	-10,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	54 380	762 518	1 128 968	41,5	162,7
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2016 XII	108 636	690	67 761	41 565	62,4	261,4
2017 I	134 793	478	43 670	91 601	32,4	147,2
II	141 347	598	61 001	80 944	43,2	174,6
III	137 709	11 847	70 299	79 257	51,0	173,8
IV	118 623	8 532	44 699	82 455	37,7	143,9
V	108 542	536	31 976	77 102	29,5	140,8
VI	97 691	396	29 015	69 072	29,7	141,4
VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 256	59 583	114 066	34,8	150,3
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 677	94 027	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 408	63 781	89 216	42,1	169,9
Zmiany w %						
XII 2017 / XI 2016	6,1	-23,4	18,3	-1,8	x	x
XII 2017 / XII 2016	39,5	104,1	-5,9	114,6	x	x
I-XII 2016 / I-XII 2015	-12,3	-30,5	-11,8	-13,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2016 XII	26 648	7 860	10 656	23 853	0,62	40,0	111,7
2017 I	23 954	6 758	9 323	21 389	0,56	38,9	112,0
II	24 520	5 488	9 440	20 568	0,53	38,5	119,2
III	30 861	8 057	11 462	27 456	0,71	37,1	112,4
IV	23 536	7 788	9 476	21 848	0,57	40,3	107,7
V	25 366	6 818	9 179	23 005	0,60	36,2	110,3
VI	24 435	8 331	8 931	23 834	0,62	36,6	102,5
VII	23 331	6 820	8 646	21 505	0,56	37,1	108,5
VIII	30 828	8 399	11 514	27 713	0,72	37,3	111,2
IX	33 375	8 302	11 702	29 975	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 271	15 486	29 531	0,77	44,6	117,7
XI	36 842	10 653	14 136	33 359	0,87	38,4	110,4
XII	25 625	7 658	9 837	23 447	0,61	38,4	109,3
Zmiany w %							
<u>XII 2017</u> <u>XI 2016</u>	-30,4	-28,1	-30,4	-29,7	-29,9	x	x
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	-3,8	-2,6	-7,7	-1,7	-1,6	x	x
<u>I-XII 2016</u> <u>I-XII 2015</u>	-11,2	-3,2	-3,6	-12,1	-12,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenvica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 I	1874	656	2,85
II	1893	662	2,86
III	1882	688	2,74
IV	1839	687	2,68
V	1794	710	2,53
VI	1687	710	2,38
VII	1519	692	2,19
VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
Zmiany w %			
<u>I 2018</u> <u>XII 2017</u>	-3,3	-0,4	x
<u>I 2018</u> <u>I 2017</u>	-15,8	2,1	x
<u>I-XII 2016</u> <u>I-XII 2015</u>	7,4	-7,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

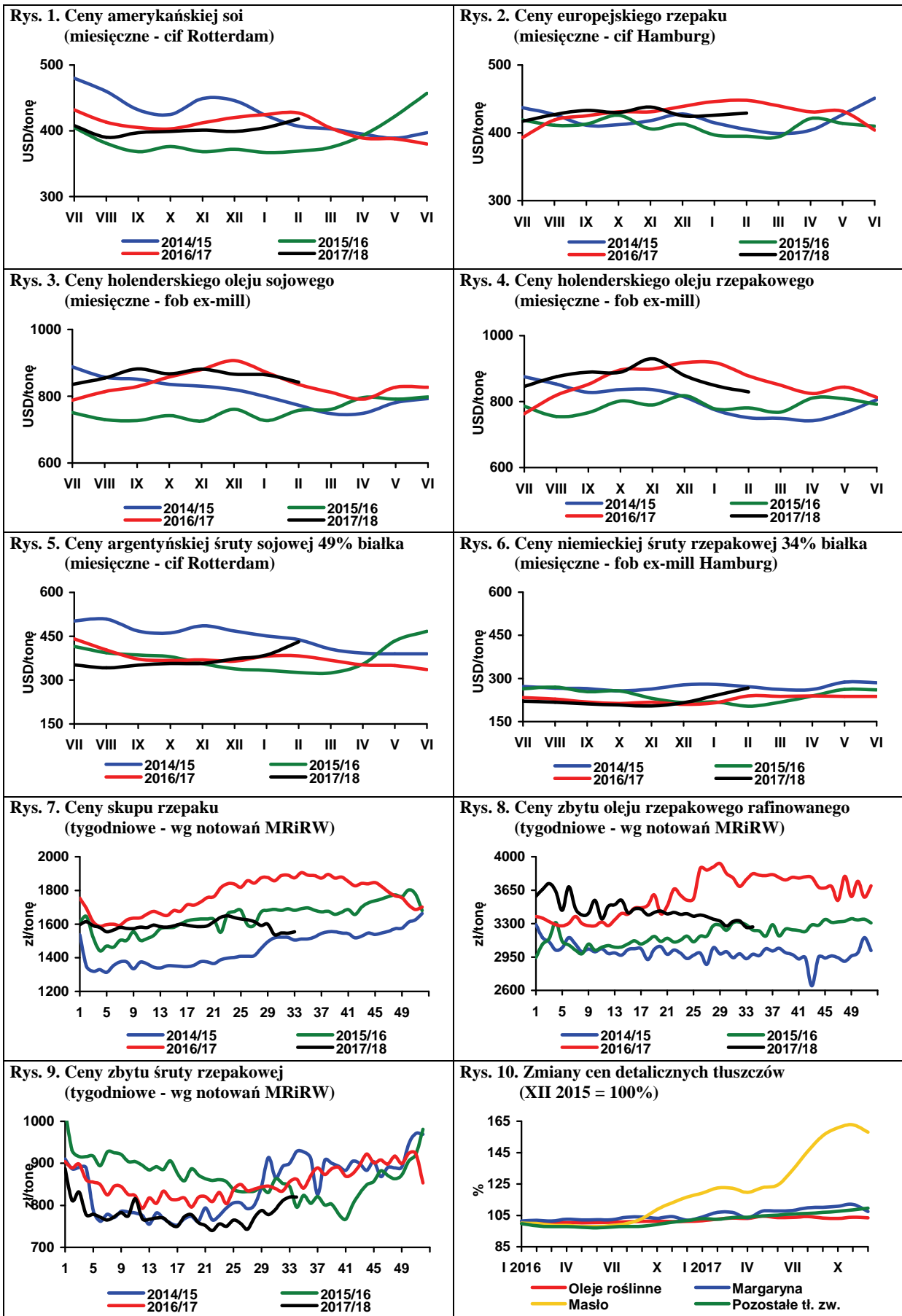
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	12,95	20,65	6,60
2016 XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
2017 I	5,14	6,57	20,06	5,77	5,95	.	25,10	6,64
II	5,20	6,53	19,12	5,80	6,10	.	25,15	6,52
III	5,20	6,52	19,27	5,83	6,18	.	24,95	6,60
IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	.	24,90	6,60
V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	.	25,15	6,64
VI	5,11	6,55	21,37	5,99	6,11	.	25,60	6,64
VII	4,90	6,68	23,64	6,01	6,09	.	28,90	6,68
VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	.	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	.	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	.	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	.	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	.	33,75	7,00
Zmiany w %								
<u>XII 2017</u> <u>XI 2016</u>	0,6	-1,5	-5,2	0,0	-1,8	.	-3,6	2,9
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	-8,8	2,7	21,3	8,5	2,6	.	37,8	5,4
<u>I-XII 2016</u> <u>I-XII 2015</u>	-11,4	-0,8	6,9	-2,8	-1,0	-1,9	0,0	-4,1

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Według organizacji producentów ziemniaków Północno-Zachodniej Europy (NEPG) zapasy ziemniaków są większe niż w poprzednim sezonie, jak również w odniesieniu do średniej pięcioletniej. Z powodu wzrostu arealu o 6% i wyższych plonów o 11%, zbiory ziemniaków jadalnych w krajach NEPG (Niemcy, Francja, Belgia, Holandia i Wlk. Brytania) były o prawie 18% większe niż 2016 r. Stąd też jest znacząca nadwyżka podaży nad popytem, co wpływa na niskie ceny.

Na przełomie lutego i marca utrzymywały się bardzo niskie temperatury w północno-zachodniej Europie. Zwykle na początku marca miały miejsce już nasadzenia ziemniaków bardzo wczesnych, natomiast w tym roku zbyt wilgotne gleby, w połączeniu z okresem mrozu spowodowały, że wczesne rozpoczęcie sezonu sadzenia nie jest jeszcze możliwe. Według NEPG to spowoduje, że w dalszej części sezonu ceny mogą wzrosnąć, gdyż pierwsze dostawy ziemniaków z tegorocznych zbiorów będą przypuszczalnie później na rynku niż w latach poprzednich. Ponadto straty w przechowywaniu ziemniaków, ze względu na pogarszającą się jakość, są większe niż to wcześniej szacowano.

Ceny ziemniaków na zachodnioeuropejskich rynkach nadal są bardzo niskie. W końcu lutego w Belgii ceny ziemniaków odmiany Bintje na wolnym rynku wynosiły 20-30 EUR/t, podczas gdy w dostawach kontraktowych było to ok. 160 EUR/t. Natomiast w analogicznym okresie poprzedniego sezonu ceny wolnorynkowe wynosiły ok. 250 EUR/t, a nadwyżka w stosunku do cen kontraktowych sięgała 90-100 EUR/t.

W Holandii ceny ziemniaków w ciągu ostatniego miesiąca praktycznie się nie zmieniły. Za ziemniaki do bezpośredniej konsumpcji z przeznaczeniem na eksport płacono zaledwie 40-50 EUR/t, wobec 220-260 EUR/t w analogicznym okresie ubiegłego roku. Ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki, w zależności od odmiany, kształtowały się w przedziale 30-75 EUR/t, wobec 170-260 EUR/t w analogicznym okresie 2017 r. Ceny ziemniaków na susze wynosiły zaledwie 112,5-17,5 EUR/t, wobec 75-100 EUR/t w roku ubiegłym, a odpadowe ziemniaki wykorzystywane do spasaniania kosztowały 5-15 EUR/t, wobec 40-50 EUR/t w analogicznym okresie poprzedniego roku.

We Francji ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego są podobne jak na rynku belgijskim i holenderskim i wynoszą 20-45 EUR/t. Ziemniaki z przeznaczeniem na eksport, podobnie jak przed miesiącem, kosztowały od 70 do 170 EUR/t i były, w zależności od odmiany i asortymentu, o 50-70% tańsze niż przed rokiem. Ceny ziemniaków przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i opakowania wynosiły od 110 do 185 EUR/t i były co najmniej o połowę tańsze niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg podobnie jak przed miesiącem kosztowały od 390 do 430 EUR/t, tj. o ok. 40-45% mniej niż w roku poprzednim. W okresie

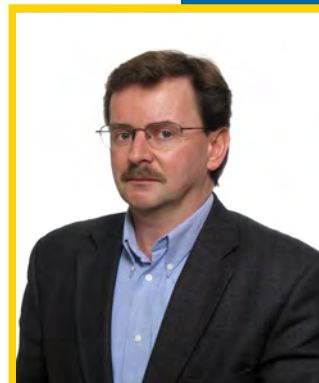
od sierpnia 2017 r. do stycznia 2018 r. średni poziom cen detalicznych ziemniaków na rynku francuskim obniżył się o ok. 20% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego sezonu i wyniósł 0,84 EUR/kg, a mimo to ich sprzedaż detaliczna w tym okresie zmniejszyła się o ok. 2%.

Na rynku niemieckim ceny są stabilne. Ziemniaki do przetwórstwa z przeznaczeniem na frytki i chipsy w Dolnej Saksonii w obrocie wolnorynkowym kosztowały 30-50 EUR/t, wobec 190-230 EUR/t w końcu lutego 2017 r. i zaledwie 20-25 EUR/t w lutym 2015 r. (dotyczy ziemniaków w obrocie wolnorynkowym poza kontraktacją). Ceny ziemniaków na susze były w przedziale 35-45, a na pasze 20-30 EUR/t. W Bawarii poziom cen ziemniaków do przetwórstwa spożywczego był nieco wyższy niż w innych regionach, natomiast tańsze były bulwy odpadowe z przeznaczeniem na pasze (10-20 EUR/t).

Ceny ziemniaków na polskim rynku nadal są bardzo niskie, a ich poziom w końcu lutego w dużym hurcie, podobnie jak przed miesiącem, w zależności od lokalizacji, jakości bulw i odmiany, wahał się w przedziale od 23 do 40 zł/dt, a lokalnie ceny wynosiły nawet 20 zł/dt. Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków na przełomie lutego i marca wynosił 0,56 zł/kg, wobec 0,60 zł/kg w analogicznym okresie poprzedniego roku. Krajowe ziemniaki w Broniszach były nieznacznie droższe niż przed miesiącem i kosztowały 0,45-0,55 zł/kg, w Poznaniu 0,47-0,67 zł/kg, w Lublinie 0,60 zł/kg, we Wrocławiu 0,50-0,60 zł/kg i w Łodzi 0,47-0,67 zł/kg.

W pierwszej połowie bieżącego sezonu (lipiec-grudzień 2017) import ziemniaków do Polski wyniósł 22,3 tys. t i był o 51% większy w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2016/17. Głównym dostawcą ziemniaków na polski rynek były Niemcy, skąd sprowadzono 13,5 tys. t, tj. o 27% więcej niż w okresie lipiec-grudzień 2016 r. Import z Holandii wyniósł 2052 t, z Francji 1840 t, z Belgii 1510 t i z Rumunii 751 ton.

Eksport ziemniaków z Polski w okresie lipiec-grudzień 2017 r. wyniósł 10,9 tys. t i był o ok. 27% mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2016/17. Większość polskich ziemniaków trafiło do konsumentów w krajach UE, gdzie wyeksportowano 6027 t, wobec 11567 t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. W porównaniu z poprzednim sezonem zwiększył się eksport ziemniaków do Mołdawii i wyniósł 3912 t, wobec 2814 t w analogicznym okresie sezonu 2016/17.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017
I	64 000	62 500	63 700	75 700	140	184	221	1 230
II	59 400	69 800	60 600		141	182	274	185
III	75 600	69 500	76 600		100	270	248	267
IV	74 800	71 800	62 100		198	257	143	198
V	62 600	45 500	28 000		268	160	168	117
VI	58 300	58 800	54 100		77	187	233	154
VII	54 900	48 700	44 000		114	100	52	182
VIII	86 100	138 800	130 100		2 369	2 673	10 030	13 946
IX	289 000	349 800	332 800		39 274	36 562	48 727	48 502
X	328 100	356 000	350 700		46 459	52 406	55 531	52 185
XI	238 400	321 200	326 600		38 522	38 997	51 152	50 369
XII	83 800	178 900	185 200		8 527	3 636	23 291	26 495
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	75 700	135 808	135 614	190 070	193 830

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2014	I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015	I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016	I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017	I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2016	VII	125	2	320	6 499	1 399	3 393	821	16 196	3 377	1 045
	VIII	54	1	627	5 717	2 056	5 176	825	16 928	3 703	1 366
	IX	52	6	1 138	9 465	2 115	6 356	1 599	14 355	3 508	1 850
	X	36	2	3 112	14 484	2 217	5 433	876	13 663	3 059	1 777
	XI	38	1	4 740	20 037	1 975	7 207	820	13 491	3 265	2 222
	XII	26	422	4 208	12 264	2 538	5 503	945	14 209	3 209	1 693
2017	I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
	II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
	III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
	IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
	V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
	VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
	VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
	VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
	IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
	X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
	XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
	XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2016 VII	9	0	6 445	1 120	14 155	19 871	6 282	7 652	911	1 551
VIII	9	0	1 527	1 268	14 141	15 950	6 585	6 794	1 082	1 944
IX	16	0	150	920	11 061	15 210	7 320	6 614	589	1 176
X	53	0	222	810	11 991	16 497	6 604	7 375	587	1 586
XI	38	502	2 274	924	10 479	18 156	7 175	5 097	966	1 409
XII	49	667	2 829	869	11 468	17 220	7 198	7 329	460	1 442
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2016	2017	2017	2017	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	28,3	26,9	27,2	30,1	92,6	110,7
	targowiskowa	78,5	85,7	85,2	86,1	108,2	101,1
	detaliczna (zł/kg)	0,97	1,10	1,12	1,13	115,3	100,9
	importowa	125,1	96,7	55,6	.	88,7	60,2
	eksportowa	84,1	71,5	105,8	.	180,2	139,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,41	0,31	0,32	0,31	85,6	109,5
	targowisko / detal	0,81	0,78	0,76	0,78	93,8	100,2
	skup / detal	0,33	0,24	0,24	0,24	80,3	109,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,61	2,59	2,58	2,58	98,9	100,0
	detaliczna (zł/kg)	4,97	5,05	5,05	5,01	100,8	99,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,42	8,30	8,30	8,44	100,2	101,7
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	34,80	35,00	34,60	98,9	98,9
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,88	10,04	10,06	10,22	103,4	101,6

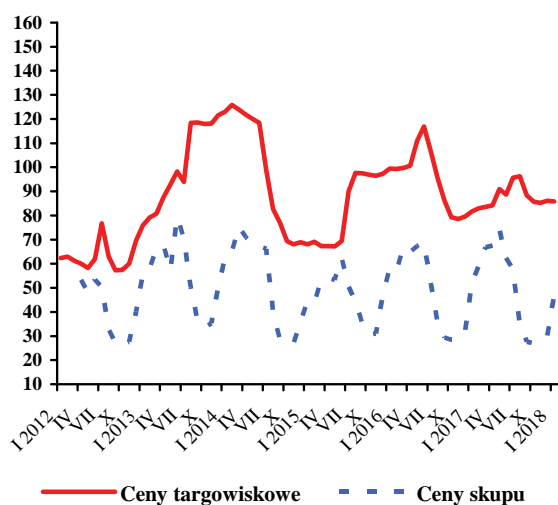
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

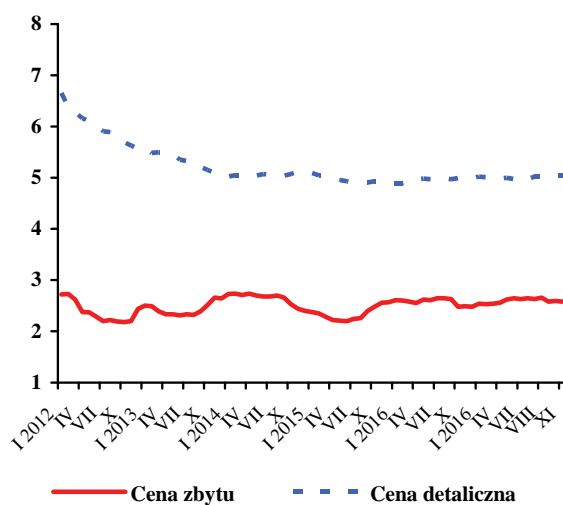
Wyszczególnienie		2017			2018	wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	99,1	102,3	98,1	98,2	99,0	100,1
2	Kujawsko-pomorskie	85,6	86,8	87,5	87,0	101,5	99,4
3	Lubelskie	68,4	75,3	78,9	80,6	117,8	102,2
4	Lubuskie	94,2	104,6	101,7	98,6	104,7	97,0
5	Łódzkie	72,1	74,0	73,1	75,7	105,1	103,6
6	Małopolskie	71,9	77,4	79,6	77,8	108,2	97,7
7	Mazowieckie	73,5	77,0	79,5	77,0	104,8	69,9
8	Opolskie	94,4	98,4	99,9	106,8	113,2	106,9
9	Podkarpackie	92,9	88,2	88,2	86,9	93,6	98,5
10	Podlaskie	74,1	74,6	77,6	81,7	110,4	105,4
11	Pomorskie	88,7	93,9	93,0	94,8	106,9	101,9
12	Śląskie	81,9	90,4	92,2	90,7	110,7	98,3
13	Świętokrzyskie	62,7	66,7	69,5	70,1	111,7	100,8
14	Warmińsko-mazurskie	95,8	97,5	99,5	94,4	98,5	95,0
15	Wielkopolskie	88,0	92,8	92,4	91,5	103,9	99,1
16	Zachodniopomorskie	98,5	107,4	106,9	106,8	108,4	99,9
maksimum		99,1	107,4	106,9	106,8	X	
minimum		62,7	66,7	69,5	70,1		
różnica w %		58,1	61,6	53,8	52,4		

Źródło: Dane GUS.

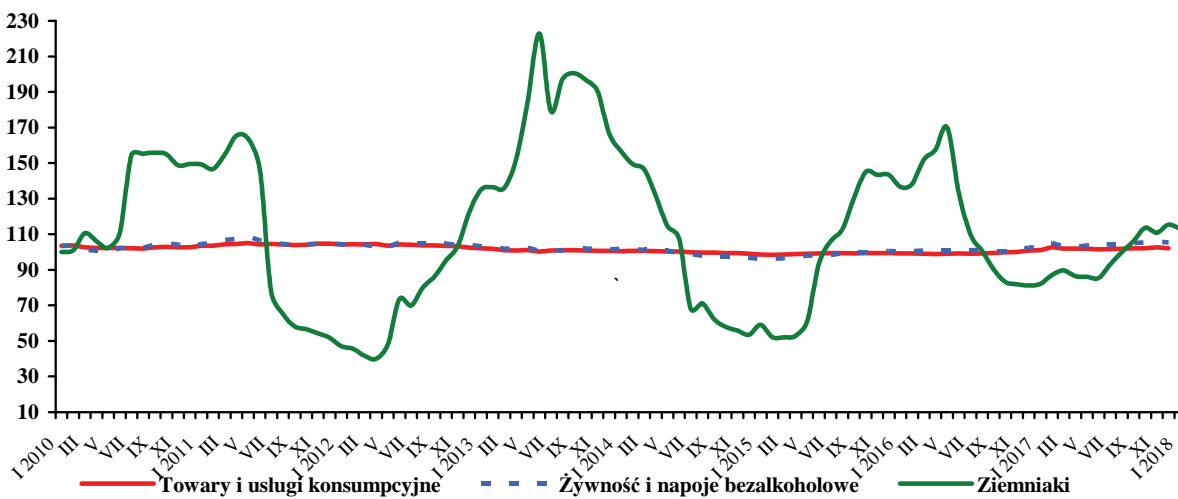
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

W lutym 2018 r., w porównaniu ze styczniem 2018 r., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu pietruszki (o 10%), marchwi (o 7%), buraków ćwikłowych i kapusty białej (po 3%), a obniżyły się ceny skupu cebuli w spółdzielniach ogrodniczych i pieczarek (po 3%). W porównaniu ze styczniem 2018 r. w zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (o 5%) i kapusty białej (o 3%), a nie uległy zmianie ceny marchwi na kostkę i buraków. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny selerów (o 10%), pietruszki (o 8%), marchwi (o 4%), kapusty pekińskiej i buraków ćwikłowych (po 2%). Obniżyły się ceny kapusty białej (o 3%), a stabilne były ceny skupu cebuli, kapusty czerwonej i ziemniaków. W porównaniu ze styczniem 2018 r. w handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej (o 9%) i buraków ćwikłowych (o 1%), a obniżyły się ceny cebuli (o 7%) i marchwi (o 1%).

W lutym 2018 r., w porównaniu z lutym 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu pietruszki (o 78%), buraków ćwikłowych (o 46%), marchwi (o 22%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 20%), cebuli na targowiskach (o 16%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 16%) i pieczarek (o 4%). W zakładach przetwórczych, w analogicznym porównawczym okresie czasu, ceny cebuli obieranej, kapusty białej, buraków i marchwi na kostkę wzrosły odpowiednio o 50%, 30%, 8% i 4%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny buraków ćwikłowych (o 32%), marchwi (o 23%), cebuli (o 9%), a obniżyła się cena kapusty białej (o 6%).

W grudniu 2017 r., w porównaniu z listopadem 2017 r., wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 37%), pomidorów (o 27%), papryki (o 14%), kapusty białej (o 3%) i pieczarek (o 2%), a obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (o 2%) oraz cebuli, marchwi, selerów i porów (po 1%). W relacji do cen detalicznych z grudnia 2016 r. wzrosły ceny: marchwi (o 22%), kapusty białej (o 16%), cebuli (o 14%), buraków ćwikłowych (o 9%), pomidorów (o 7%), selerów (o 5%), porów (o 3%) i pieczarek (o 1%), a obniżyły się ceny: kalafiorów (o 17%), papryki (o 9%) i pieczarek (o 1%).

W grudniu 2017 r., w porównaniu z grudniem 2016 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wzrosła produkcja soku pomidorowego (o 39%), konserw warzywnych (o 28%), warzyw mrożonych (o 16%), a obniżyła się produkcja marynat (o 10%).

Eksport warzyw świeżych w grudniu 2017 r. wyniósł 25,0 tys. t, a jego wartość 27,2 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2016 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 24%, a jego wartość zmniejszyła się o 1%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

się obniżenie sprzedaży pomidorów (o 56%), kalafiorów (o 40%), kapusty i cebuli (po 31%), marchwi (o 21%) i ogórków (o 18%). W tym samym czasie wyeksportowano 49,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 37,9 mln EUR. W porówniu z grudniem 2016 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 14%, a jego wartość zmniejszyła się o 10%. Obniżył się wolumen eksportu suszy (o 25%), mrożonek (o 15%), konserw i marynat (po 9%).

W grudniu 2017 r. zaimportowano 53,1 tys. t warzyw świeżych o wartości 64,9 mln EUR, tj. o odpowiednio o 2% i 3% mniej w porównaniu z grudniem 2016 r. Spadek wolumenu importu spowodowany był obniżeniem przywozu czosnku (o 64%), pomidorów (o 12%) i papryki (o 6%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 19,3 tys. t, a jego wartość 19,6 mln EUR tj. o 16% i 24% mniej niż w grudniu 2016 r. Obniżył się import suszy (o 47%), mrożonek (o 41%), marynat (o 26%) i konserw (o 21%).

W grudniu 2017 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 34,3 mln EUR, wobec ujemnego (35,2 mln EUR) w grudniu 2016 r. W całym ubiegłym roku ujemne saldo handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 24,0 mln EUR, wobec ujemnego (30,3 mln EUR) w całym 2016 r. Wartość eksportu w 2017 r., w porównaniu z 2016 r., wzrosła o 66,8 mln EUR do 822,9 mln EUR, a wartość importu zwiększyła się o 60,5 mln EUR do 846,9 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 II	0,55	1,39	0,37	0,63	0,46	-	-	1,33	-	-	5,14
III	0,53	1,32	0,41	0,62	0,52	-	-	1,62	-	-	5,04
IV	0,53	1,34	0,40	0,63	0,48	-	-	1,80	8,06	-	5,18
V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	2,39	4,06	-	5,03
VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	3,01	2,81	1,99	4,90
VII	1,24	2,05	2,02 ^c	0,87	1,22	2,04	1,19	3,39	2,44	2,28	4,77
VIII	0,81	1,92	1,45 ^c	0,76	0,79	1,44	0,87	3,52	2,01	1,49	5,10
IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2018</u> I 2018	97	100	103	107	103	x	x	110	x	x	97
<u>II 2018</u> II 2017	120	116	84	122	146	x	x	178	x	x	96

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2017 II	0,62	0,27	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,60	0,26	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,60	0,25	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,68	-	-	-	-	0,77	1,84	1,26	1,83	0,56	0,38
IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2018</u> I 2018	105	103	100	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	150	130	104	108	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2017 I	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
III	-	-	1,33	0,39	1,03	-	0,54	1,10	1,20	0,40	2,10	0,41	0,43
IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
VII	2,22	1,28	2,20	0,91	-	5,40	0,63	-	-	0,54	-	-	-
VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2018</u> I 2017	x	x	102	97	100	x	104	108	110	100	x	102	100
<u>I 2018</u> I 2017	x	x	90	92	65	x	108	124	100	133	x	124	100

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2016 XII	2 316	50 404	20 209	3 192
2016 I-XII	32 626	647 208	224 477	60 494
2017 I	3 226	49 239	20 460	2 170
II	3 415	41 751	18 994	2 281
III	4 718	45 404	25 302	3 260
IV	3 478	34 910	20 555	2 521
V	3 039	31 046	20 424	2 332
VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2017</u> XII 2016	139	116	128	90

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												2017												XII 2017 XII 2016 (%)	
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	XII 2017 XII 2016 (%)										
Warzywa ogółem	32846	458361	36986	38402	40804	37859	38604	44279	43155	51158	48537	39232	29177	25047	473240	76										
Cebula	10817	126188	10299	11397	13096	16739	14554	11002	7861	7704	9225	9016	10319	7429	128639	69										
Kapusta	4628	37283	6289	7433	6372	4795	2613	4832	1532	2043	3002	4172	3233	3216	49531	69										
Marchew	3886	23103	4085	3803	3819	3465	3291	2613	1478	1338	1734	1803	2563	3054	33048	79										
Ogórki	870	14819	551	421	612	533	805	2292	3122	4120	1517	578	376	713	15638	82										
Pomidory	981	97681	1676	754	664	2927	9440	12061	14232	15993	12810	10221	2780	431	83987	44										
Kalafior	407	27924	235	498	643	365	407	3383	5165	4871	3422	2919	1773	243	23923	60										
Przetwory ogółem	57480	672095	61680	60472	70343	55935	52925	54066	51397	54489	60067	66480	59818	49371	697044	86										
Susze	3181	39546	3167	3351	3839	2562	2718	2483	2527	2620	2840	3028	3213	2387	34734	75										
Marynaty	4523	50503	3465	3832	5160	3786	4000	3434	3334	3755	4774	5433	4758	4119	49850	91										
Konserwy	5327	53166	4223	4817	5874	6970	5643	4536	4095	4666	5702	5946	5156	4833	62462	91										
-kapusta kwasz.	1074	8407	806	744	910	2870	1888	565	546	501	637	789	986	988	12231	92										
Mrożonki	36614	436850	43004	39583	44117	33626	32290	34121	32083	34720	38699	43717	40154	31215	447329	85										
Pieczarki i ich przetwory	27426	318431	28211	27627	30618	25207	27046	24294	23168	21487	24506	25849	29384	27232	314627	99										
Warzywa ogółem	15238	261502	15533	15248	17485	17277	22541	24631	26267	29060	30709	24110	14084	12341	249286	81										
Cebula	3471	50294	3428	3680	4705	4239	4340	3512	3073	2977	3397	3616	4035	2967	43969	85										
Kapusta	1023	10674	1327	1653	1600	1200	965	1378	583	565	700	901	666	709	12247	69										
Marchew	885	7107	895	938	972	843	733	673	442	406	423	416	662	941	8343	106										
Ogórki	1303	11491	950	757	866	668	712	1558	1879	2270	978	626	431	910	12606	70										
Pomidory	889	70734	1593	547	583	3259	7458	8096	9703	9189	10907	9733	2622	497	64186	56										
Kalafior	328	19018	235	384	339	374	266	2046	3334	2786	2470	2031	1181	303	15749	93										
Przetwory ogółem	42222	494582	42689	42293	49397	39080	37624	40314	38883	42330	44855	49008	43885	37898	508257	90										
Susze	5358	64266	5928	5875	6553	4707	4900	4391	4703	5107	4996	5065	5553	4442	62220	83										
Marynaty	3996	44602	3050	3314	4529	3355	3452	3045	2913	3316	4419	5304	4646	3987	45329	100										
Konserwy	5526	57690	4301	5102	6022	5545	4786	4975	4841	5004	6217	6651	5686	5234	64363	95										
-kapusta kwasz.	770	6150	518	512	601	963	647	395	373	379	476	582	775	760	6981	99										
Mrożonki	19164	234903	21634	19170	21333	16480	16037	18686	17487	20201	21014	23779	21077	16729	233627	87										
Pieczarki i ich przetwory	39277	441409	40324	38780	42523	36447	38602	34795	33273	31620	35608	36435	41330	38822	448560	99										

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												2017												XII 2017 XII 2016 (%)
	2016											2017													
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII										
Warzywa ogółem	54345	544928	55769	59343	78970	67624	61333	43614	26297	15 229	13510	24448	43170	53099	542406	98									
Cebula	1762	60154	2848	3998	5208	3078	6573	9623	6440	1 306	4342	2663	912	2087	49078	118									
Kapusta	11	17077	17	284	1911	7063	4657	128	48	8	9	5	9	17	14156	149									
Marchew	497	42170	1265	1875	4425	6635	6722	9372	3094	239	137	202	692	926	35584	186									
Ogórki	8690	54787	8416	7073	8327	3531	1987	1189	2364	1 996	1963	4203	8343	8979	58371	103									
Pomidory	20361	146037	18771	18901	21720	12395	12895	9399	6178	5 587	2817	5366	10268	17890	142187	88									
Papryka	6402	52639	6991	5461	6590	6982	7967	5370	4100	2 282	456	2036	6057	5997	60289	94									
Czosnek	593	9509	509	407	750	1150	863	746	723	760	636	375	597	216	7733	36									
Przetwory ogółem	22995	263860	21109	21842	28586	18971	23198	18127	17656	21 169	21320	23896	21699	19334	256907	84									
Mrożonki	4404	55338	4699	5248	5131	3868	3791	3232	3335	4 604	4094	4252	3876	2617	48745	59									
Susze	2099	20485	2008	1528	2078	2157	2294	1723	1339	1 307	1244	1414	1458	1103	19652	53									
Marynaty	2027	15856	1049	1402	1855	1393	1610	1236	1013	1 341	1627	2027	1735	1702	17988	84									
Konserwy	5212	47443	2445	3269	5582	2721	4190	3133	2696	4 112	3580	4911	4919	4115	45672	79									
-kukurydza konserw.	1762	18342	502	1153	2382	988	1053	843	785	1 234	1624	2275	1953	1364	16156	77									
Koncentrat pomid.	5185	76808	6589	6214	8369	5407	6763	4518	5839	5 722	6313	6491	5498	5823	73545	112									
Warzywa ogółem	66909	514570	80606	80931	87325	63458	55990	31940	20869	15 737	11234	26178	47175	64914	586358	97									
Cebula	520	16413	696	1274	1839	774	1285	1654	1150	420	708	798	485	615	11698	118									
Kapusta	7	6790	6	153	815	3402	1751	31	13	6	5	5	8	14	6209	210									
Marchew	342	14823	584	806	1486	1473	1722	2093	796	216	227	258	410	550	10622	161									
Ogórki	11580	47432	11778	10240	9236	2815	1260	612	1189	1 051	1034	2948	7395	9759	59316	84									
Pomidory	26112	162145	29093	27821	29086	19448	16015	8759	5578	5 556	3620	8104	13937	25158	192176	96									
Papryka	8808	86274	12213	11661	13088	11818	12510	9028	6442	3 556	534	2598	7173	8769	99390	100									
Czosnek	1561	18891	1411	1096	1562	1753	1796	1226	1146	1 063	980	621	1159	418	14231	27									
Przetwory ogółem	25723	271815	21865	21909	29301	19911	23845	19357	18440	20 832	20888	22838	21788	19564	260538	76									
Mrożonki	3616	40601	3776	4077	4276	2843	2797	2497	2680	3 010	3055	3037	2928	2197	37173	61									
Susze	5328	48234	4720	3874	4587	5105	4337	3826	3318	3 115	2842	3400	3335	2493	44952	47									
Marynaty	2471	17893	1166	1530	2153	1564	2001	1494	1529	1 594	1900	1907	1837	1849	20525	75									
Konserwy	6719	61240	3473	4072	6817	3293	5718	4334	3681	5 084	4560	6054	5897	5331	58312	79									
-kukurydza konserw.	1743	17899	512	1058	2267	968	1173	913	816	1 243	1587	2160	1980	1290	15968	74									
Koncentrat pomid.	3899	62110	5030	5040	6569	4070	5010	3404	4228	4 465	4808	4727	4122	4337	55809	111									

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2016 XI	0,32	0,22	0,23	1,50	0,91	0,80	1,43	0,79	0,72	0,38
XII	0,40	0,29	0,33	0,96	0,84	0,77	1,39	0,80	0,73	0,41
2016 I-XII	0,53	0,36	0,36	0,85	0,74	0,81	1,39	0,80	0,73	0,51
2017 I	0,33	0,21	0,22	1,72	0,95	1,00	1,43	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,73	0,77	1,40	0,81	0,69	0,38
III	0,36	0,25	0,25	1,42	0,88	0,53	1,39	0,83	0,66	0,38
IV	0,25	0,25	0,24	1,25	1,11	1,03	1,45	0,81	0,34	0,42
V	0,30	0,37	0,22	0,89	0,79	0,65	1,43	0,79	0,34	0,40
VI	0,32	0,29	0,26	0,68	0,67	0,60	1,43	0,80	0,70	0,47
VII	0,39	0,38	0,30	0,60	0,68	0,65	1,44	0,77	0,68	0,47
VIII	0,39	0,28	0,30	0,55	0,57	0,57	1,47	0,81	0,76	0,51
IX	0,37	0,23	0,24	0,64	0,85	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,40	0,22	0,23	1,08	0,95	0,70	1,41	0,87	0,74	0,47
XI	0,39	0,21	0,26	1,15	0,94	0,67	1,41	0,80	0,79	0,47
XII	0,40	0,22	0,31	1,28	1,15	1,25	1,43	0,85	0,77	0,48
2017 I-XII	0,35	0,26	0,26	1,09	0,86	0,76	1,43	0,82	0,66	0,45
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	103	105	119	111	122	187	101	106	97	102
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	100	76	94	133	137	162	103	106	105	117

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2016 X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	-
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,97	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	93	109	99	101	x	x	x	x	x
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	109	94	123	132	x	x	x	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Ketchup	Sok pomidorowy ^a
2016 XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
2017 I	3,44	9,47	3,31	3,20	3,52	4,75	1,91
II	3,43	9,39	3,30	3,19	3,53	4,72	2,00
III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
V	3,41	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
VI	3,44	9,40	3,32	3,18	3,42	4,76	1,93
VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,09	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,05	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	101	99	100	103	100	99	106
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	95	94	92	95	94	103	103

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory ^a	Pieczarki
2016 VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	99	103	99	98	99	99	114	127	x	137	102
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	114	116	122	109	105	103	91	107	x	83	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

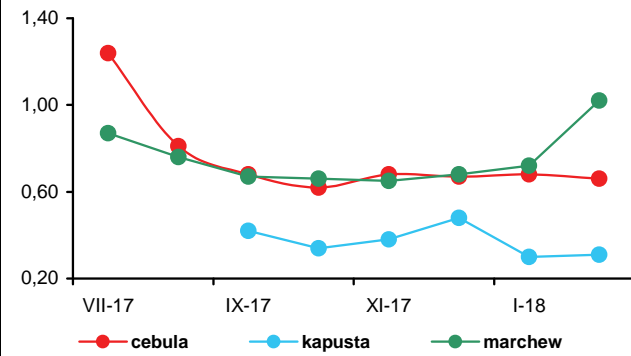
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wietwarzyny ^a
2016 VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	99	99	101	101	100	97	100	98	96	103
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	104	101	101	101	102	100	99	99	96	103

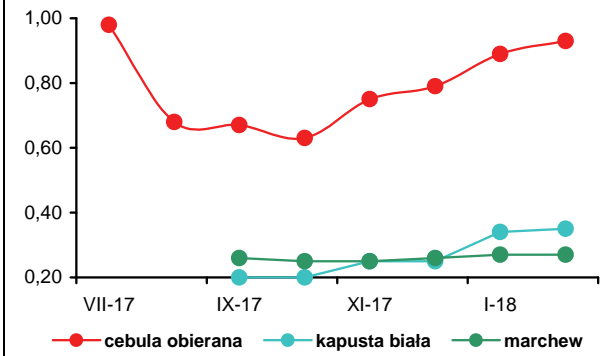
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

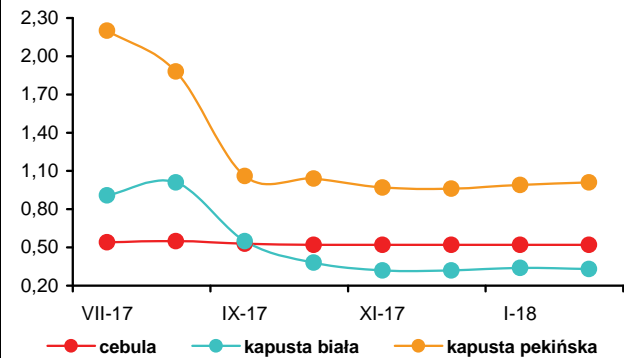
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

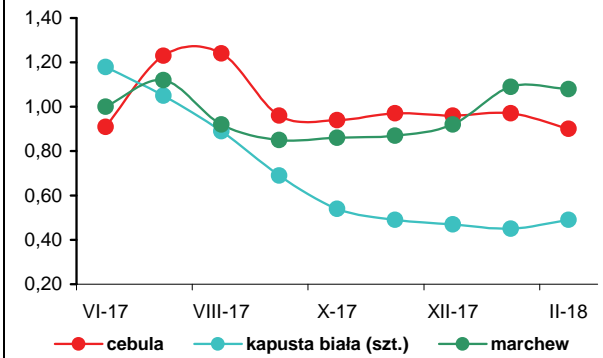
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

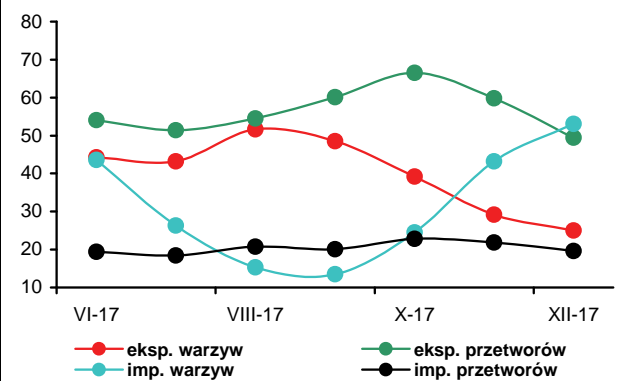
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

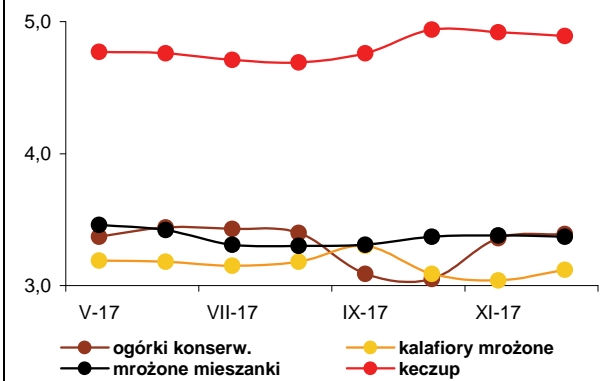
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

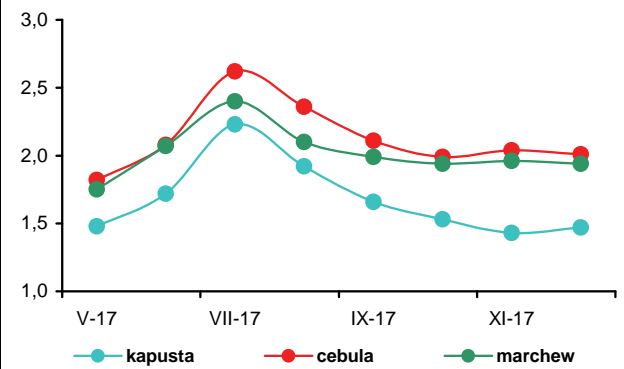
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

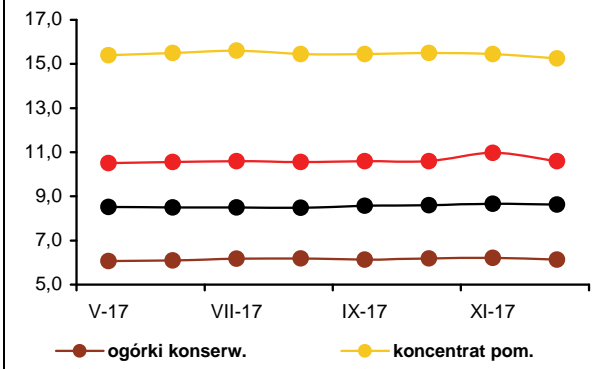
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłka w lutym 2018 r., w porównaniu z lutym 2017 r., na rynkach hurtowych wzrosły o 92%, w spółdzielniach ogrodniczych o 82%, a w firmach eksportujących o 76%. Gruszki na rynkach hurtowych podrożały o 25%, w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 14%. W hurcie wzrosły ceny bananów (o 28%), mandarynek (o 14%) (pochodzących w dużej mierze z Hiszpanii, których zbiory w sezonie 2017/18 mogą być niższe nawet o 20%) oraz cytryn (o 4%). Nie zmieniły się ceny winogron. Obniżyły się jedynie ceny importowanych pomarańczy (o 10%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,75 zł/kg (drożej o 127% niż w lutym poprzedniego roku). W lutym 2018 r., w porównaniu ze styczniem br., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych nie zmieniły się. Wzrosły ceny jabłek oferowane przez firmy eksportujące o 8%, a przez spółdzielnie ogrodnicze o 6%. W zakładach przetwórczych cena skupu jabłek pozostała na poziomie 0,75 zł/kg. W hurcie potaniały gruszki, pomarańcze i winogrona (o 5%). Podrożały mandarynki (o 5%) oraz banany (o 21%). Nie zmieniły się ceny cytryn. Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w 2017 r., w relacji do 2016 r., zwiększyły się o 8,0%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 4,2%. Najbardziej wzrosły ceny jabłek (o 21,6%), owoców jagodowych (o 16,9%) oraz owoców pestkowych (o 16,0%). Podrożały także owoce cytrusowe (o 3,6%) i przetwory owocowe (o 4,0%). Potaniały banany (o 3,4%), owoce mrożone (o 0,8%) i owoce suszone oraz orzechy (o 0,1%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w grudniu 2017 r., w relacji do grudnia 2016 r., była o 16% większa. Wzrosła produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 55%), a także pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych (o 10%), a zmniejszyła się produkcja soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 11%). Większa była produkcja dżemów (o 20%). Produkcja soków zagęszczonych była mniejsza o 80%, mrożonek

o 36%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 8%. W całym 2017 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wyniosła 766,1 tys. t wobec 753,7 tys. t w 2016 r. Produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych była większa o 1%, soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 2%), a produkowanych z jabłek o 3%. Zwiększyła się produkcja dżemów (o 55%). Mniejsza o 56% była produkcja soków zagęszczonych, mrożonek o 15%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 2%. Średnie ceny zbytu pitnych soków pomarańczowych w 2017 r., wobec 2016 r., w wyniku wzrostu cen importowych surowca, zwiększyły się o 8%, a soków jabłkowych nie zmieniły się. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek były niższe o 7%, a z truskawek o 16%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w grudniu 2017 r. wobec grudnia 2016 r. był mniejszy o 38%, a przetworów owocowych o 12%. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej zagranicznej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 48%), a w przypadku przetworów - ograniczenia wywozu mrożonek (o 20%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 28%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku wzrostu cen, obniżyła się jedynie o 13% (do 45,7 mln EUR), natomiast wyższe ceny mrożonek, a także zagęszczonych soków zahamowały spadek wartości eksportu przetworów owocowych, która ostatecznie zwiększyła się o 3% (do 82,9 mln EUR). Import owoców świeżych zmniejszył się o 1% do 161,4 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie owoców cytrusowych (o 7%). Przywóz przetworów wzrósł o 25% (do 39,2 tys. t) w wyniku większego importu soków zagęszczonych (o 49%) i przetworów puszkowanych (o 4%). W 2017 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 376,0 mln EUR, wobec ujemnego 67,9 mln EUR w poprzednim roku. Wartość eksportu nie zmieniła się i pozostała na poziomie 1820,6 mln EUR, a importu wzrosła o 16% i wyniosła 2 196,7 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2018</u> I 2018	106	101	x	x	x	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	182	114	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2018</u> I 2018	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	227	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jablka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2016 I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
VI ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2018</u> I 2018	108	113	106	119	108	109	112	x	x	x	x	x
<u>II 2018</u> II 2017	176	136	145	175	188	186	189	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2016 XII	17 794	18 455	26 975	17 087	17 286	3 224	4 031
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	302 790	403 096	34 192	59 643
2017 I	13 288	10 753	25 618	4 698	16 786	2 459	3 944
II	15 778	10 095	27 945	4 197	17 472	3 225	4 404
III	20 982	13 984	36 106	3 475	20 978	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	25 037	4 012	13 696	4 572	4 560
V	15 563	10 992	29 480	5 136	13 001	3 942	4 700
VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2017</u> XI 2017	79	128	91	27	73	72	82
<u>XII 2017</u> XII 2016	155	89	110	20	64	120	92

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016											2017 ^a											XII 2017 XII 2016
	2016											2017 ^a											I-XII
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)						
Owoce świeże	107 113	137 508	1 366 272	158 564	163 629	163 655	150 673	136 134	113 085	55 381	38 128	32 426	63 182	78 554	84 803	1 238 216	62						
Jabłka	81 669	103 600	1 092 142	133 296	142 282	143 915	136 134	123 288	91 439	33 926	14 864	15 066	47 167	55 641	53 859	990 880	52						
Gruszki	5 918	8 705	49 620	6 241	6 999	5 907	3 359	1 681	1 047	96	657	1 368	3 729	4 479	6 206	41 770	71						
Truskawki	136	138	15 254	86	171	1 246	759	270	4 543	531	752	164	107	73	74	8 776	54						
Śliwki	184	178	9 204	52	29	36	23	13	62	252	1 270	1 134	289	19	5	3 185	3						
Maliny	379	144	18 900	7	376	281	221	289	292	1 952	2 457	2 287	1 090	199	236	9 685	164						
Wisnie	128	28	9 207	25	92	16	53	149	231	662	268	110	192	20	27	1 845	95						
Przetwory owocowe	97 247	69 592	1 001 187	75 236	77 522	89 757	75 957	87 344	82 892	86 565	85 342	78 333	80 931	83 389	61 527	964 793	88						
Zagęszczony sok jabłkowy	34 748	17 015	292 010	18 504	19 712	21 763	19 108	22 843	19 983	17 273	18 015	16 150	17 887	16 136	12 283	219 656	72						
Truskawki w puszkach	668	541	10 007	585	779	866	1 007	822	903	1 135	1 170	933	836	877	627	10 539	116						
Wisnie w puszkach	432	293	5 427	404	247	705	550	592	455	466	468	421	467	342	187	5 304	64						
Dzemy	2 722	3 383	33 935	2 719	2 775	3 310	2 834	3 133	3 609	3 480	3 773	2 830	3 243	2 947	2 322	36 977	69						
Mrożonki	31 424	24 767	374 121	29 241	31 450	34 061	27 807	32 247	31 061	34 275	32 797	29 830	26 510	25 238	19 719	354 236	80						
Owoce świeże	42 796	52 740	592 254	55 632	57 239	60 566	53 668	56 913	54 619	44 992	53 263	41 633	35 783	42 196	45 686	602 191	87						
Jabłka	23 431	30 036	316 823	37 853	41 094	44 461	41 316	43 846	33 786	13 870	6 776	7 307	19 062	24 166	23 246	336 784	77						
Gruszki	2 624	4 094	23 252	3 038	3 532	2 467	1 243	717	305	86	560	788	1 918	1 956	1 865	18 456	46						
Truskawki	208	233	16 442	143	167	421	254	279	6 499	1 023	1 338	529	390	190	153	11 386	66						
Śliwki	62	40	4 736	45	33	55	41	33	53	209	1 128	1 084	366	26	23	3 094	56						
Maliny	1 042	486	32 363	23	953	675	612	675	809	2 680	3 429	4 104	2 384	531	319	17 194	66						
Wisnie	105	29	6 804	23	84	15	63	126	203	950	465	191	335	16	35	2 505	119						
Przetwory owocowe	113 936	80 289	1 235 576	84 229	88 370	103 787	85 515	98 475	104 270	119 587	121 189	107 623	112 545	110 001	82 859	1 218 451	103						
Zagęszczony sok jabłkowy	34 125	16 878	314 495	17 500	18 982	20 183	17 774	21 735	19 425	17 334	19 353	18 621	22 764	22 914	18 737	235 323	111						
Truskawki w puszkach	949	774	14 146	831	1 187	1 273	1 580	1 222	1 341	2 467	1 940	1 381	1 297	1 359	946	16 825	122						
Wisnie w puszkach	561	373	6 526	474	324	845	676	686	607	585	637	628	635	539	348	6 985	93						
Dzemy	4 441	4 755	52 865	3 705	4 214	4 893	3 970	4 356	5 412	4 900	5 564	4 466	5 508	5 212	3 938	56 137	83						
Mrożonki	39 807	30 102	455 737	34 912	36 263	41 337	33 908	38 090	38 457	45 681	48 848	42 301	39 236	39 499	29 463	467 995	98						

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016											2017 ^a											XII 2017 XII 2016 (%)	
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)							
Owoce świeże	146 898	163 763	1 521 397	147 685	118 277	125 789	104 900	135 541	132 116	169 090	182 980	145 898	134 629	143 918	161 401	1 702 224	99							
Banany	40 823	34 058	402 822	41 970	38 218	46 132	41 877	46 833	34 355	35 014	33 580	45 411	43 806	40 472	37 294	484 961	110							
Owoce cytrusowe	66 640	97 395	498 942	78 469	55 900	45 782	30 740	26 329	16 561	14 785	16 126	19 131	31 822	58 261	90 633	484 537	93							
Brzoskwinie i nekt.	749	1 185	107 333	67	100	283	177	7 898	22 522	37 546	41 494	20 941	1 816	38	118	133 000	10							
Winoogrona	10 490	4 572	97 649	3 056	3 137	5 856	6 906	5 856	2 548	9 192	19 118	19 181	15 948	10 345	4 475	105 619	98							
Arbuzy	1 025	780	134 148	967	707	1 002	2 069	15 774	30 605	41 685	41 332	5 099	1 303	913	452	141 909	58							
Jablka	1 109	417	11 912	806	598	660	690	1 451	879	1 277	678	4 047	6 850	2 667	783	21 386	188							
Przetwory razem	36 067	31 300	371 779	31 515	28 813	37 445	30 888	31 131	29 825	32 998	37 924	43 471	47 434	49 574	39 200	440 218	125							
Soki zagęszczone	15 187	13 223	163 068	15 075	9 464	14 511	10 968	12 913	11 492	11 352	13 014	16 126	21 274	23 946	19 700	179 835	149							
-sok pomarańczowy	2 028	3 600	31 089	2 243	1 553	2 545	2 002	2 840	2 522	1 677	2 627	2 198	1 970	3 141	2 898	28 215	80							
Mrożonki	6 445	5 295	66 918	4 860	5 657	6 725	6 294	6 332	7 280	9 490	11 687	12 961	9 070	7 283	5 312	92 952	100							
Susze	2 092	1 232	15 171	1 401	1 391	1 319	1 071	817	815	1 276	1 432	1 537	2 447	2 381	2 138	18 024	174							
Dżemy	1 142	1 060	12 287	831	1 468	1 554	1 022	1 190	1 235	1 013	883	1 286	1 341	1 016	1 189	14 028	112							
Przetwory puszkow.	11 052	10 234	112 439	8 994	10 632	13 212	11 437	9 806	8 840	9 732	10 818	11 391	13 016	14 718	10 646	133 242	104							
-ananasy	1 217	1 376	15 837	1 804	1 529	2 112	3 206	1 577	1 540	1 426	1 772	1 318	1 371	1 700	1 829	21 183	133							
-brzoskwinie	2 833	2 136	20 784	1 336	1 964	2 793	1 821	2 008	1 413	1 285	1 330	2 113	2 355	4 174	2 676	25 269	125							
Owoce świeże	122 478	127 783	1 312 996	118 612	104 908	123 077	105 261	143 361	125 718	128 712	141 669	125 340	124 091	134 979	144 448	1 520 177	113							
Banany	21 004	18 513	253 194	22 192	21 290	29 723	29 511	33 818	22 678	18 665	16 948	20 907	22 408	22 111	23 422	283 674	127							
Owoce cytrusowe	44 329	60 453	377 839	50 617	40 103	34 053	23 947	26 012	20 865	17 856	17 430	18 251	27 575	43 117	62 257	382 083	103							
Brzoskwinie i nekt.	628	997	83 774	130	250	501	198	8 059	20 092	26 186	30 592	14 053	1 383	69	202	101 716	20							
Winoogrona	12 433	7 855	114 566	6 604	6 126	9 194	8 646	8 408	4 239	11 195	19 238	19 047	19 079	15 249	8 864	135 889	113							
Arbuzy	651	473	39 079	690	655	1 073	1 809	7 153	11 557	9 584	10 691	1 276	598	727	369	46 180	78							
Jablka	1 060	429	9 081	777	530	643	631	1 278	806	1 027	815	1 591	2 164	1 447	800	12 508	187							
Przetwory razem	52 949	51 775	582 733	44 628	43 078	55 848	44 395	47 866	46 515	54 257	60 243	61 707	73 195	80 487	64 278	676 498	124							
Soki zagęszczone	16 834	17 254	192 506	15 873	11 981	17 404	13 825	16 622	15 407	18 230	17 600	17 842	28 572	35 888	28 175	237 419	163							
-sok pomarańczowy	3 731	6 727	53 685	4 031	2 828	4 966	4 154	5 541	4 609	3 072	4 653	3 992	3 606	5 952	5 573	52 976	83							
Mrożonki	10 194	8 310	109 273	7 479	8 422	10 576	9 853	9 619	10 698	15 542	20 201	18 450	14 621	12 409	8 409	146 279	101							
Susze	6 320	4 269	48 102	4 287	4 228	4 615	3 307	3 133	2 757	3 402	3 603	4 291	6 274	6 907	5 883	52 687	138							
Dżemy	2 337	2 186	22 248	1 675	2 421	2 418	1 678	2 383	2 537	2 130	1 838	2 583	2 788	2 025	2 718	27 194	124							
Przetwory puszkow	16 853	19 196	206 041	14 601	15 651	20 525	15 495	15 913	14 754	14 734	16 707	18 192	20 394	22 830	18 696	208 491	97							
-ananasy	1 508	1 721	18 642	2 181	1 894	2 596	3 836	1 836	1 772	1 597	2 009	1 586	1 436	1 915	1 839	24 499	107							
-brzoskwinie	2 519	1 865	17 064	1 068	1 545	2 266	1 373	1 611	1 175	1 002	1 092	1 649	1 857	3 364	2 075	20 078	111							

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2016 XII	0,29	0,47	1,69	0,43	3,39	1,04	1,37	0,64	0,99	1,43	1,27
2016 I-XII	0,29	0,47	1,08	0,44	1,71	0,74	1,18	0,68	1,08	1,41	1,20
2017 I	0,28	0,49	1,66	0,37	3,19	0,92	1,26	0,68	0,95	1,42	1,17
II	0,29	0,50	0,98	0,62	2,53	0,91	1,26	0,62	0,96	1,52	1,31
III	0,31	0,42	0,34	0,54	2,40	0,94	1,34	0,66	0,93	1,47	1,20
IV	0,30	0,37	0,33	0,51	2,77	-	1,31	0,66	0,93	1,57	1,23
V	0,36	0,43	1,03	0,65	2,33	-	1,38	0,69	0,95	1,49	1,16
VI	0,37	0,29	1,43	0,73	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,89	1,93	0,58	1,37	1,43	1,65	0,89	1,00	2,17	1,25
VIII	0,46	0,85	1,78	0,65	1,40	1,74	1,77	1,37	1,07	1,66	1,36
IX	0,49	0,58	3,22	0,81	1,79	1,73	1,78	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,40	0,51	3,65	0,52	2,19	1,75	1,75	1,52	1,27	1,55	1,36
XI	0,43	0,43	2,60	0,81	2,67	0,79	1,83	1,75	1,42	1,55	1,58
XII	0,43	0,30	2,07	0,47	1,36	1,30	1,82	1,58	1,53	1,51	1,86
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,60	1,78	1,36	1,54	0,94	1,07	1,60	1,32
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	100	70	80	58	51	165	99	90	108	97	118
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	148	64	122	109	40	125	133	247	155	106	146

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	-	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,70	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>II 2018</u> <u>I 2018</u>	106	x	104	106	106	95	x	x	x	x	121	100	105	95	95
<u>II 2018</u> <u>II 2017</u>	192	x	189	188	190	125	x	x	x	x	128	104	114	90	100

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2016 XI	7,93	9,87	2,27	2,53
XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016 I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
2017 I	7,40	7,70	2,24	2,65
II	7,30	7,77	2,24	2,72
III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
V	7,20	7,67	2,25	2,85
VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>XII 2017</u> XI 2017	101	100	104	99
<u>XII 2017</u> XII 2016	97	85	115	112

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2016 XI	2,35	4,68	-	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81
XII	2,36	4,91	-	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90
2016 I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71
2017 I	2,37	5,11	-	-	-	-	15,77	4,60	5,16	6,56	5,13
II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
V	2,78	6,33	-	-	16,89	-	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03
VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2017</u> XI 2017	100	100	x	x	x	x	123	102	88	98	84
<u>XII 2017</u> XII 2016	152	120	x	x	x	x	104	104	107	115	107

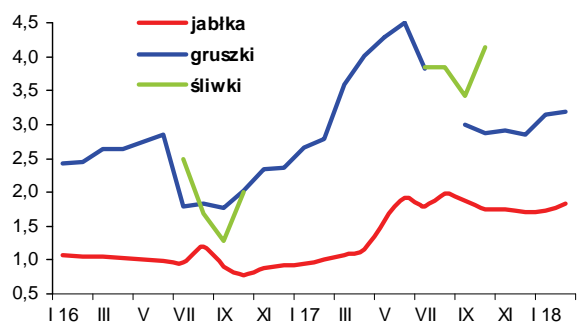
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

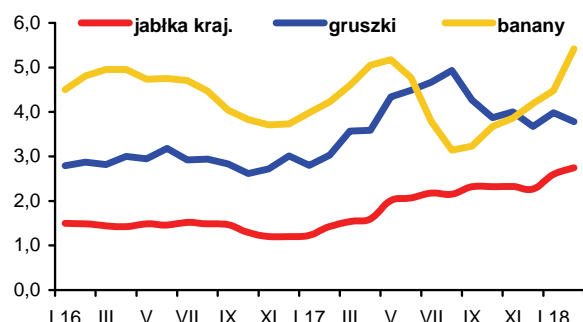
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2016 XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2016 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
2017 I	13,28	3,58	4,24	15,40	8,94	6,46
II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	100	99	98	101	98	96
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	104	99	97	107	100	98

Źródło: Dane GUS.

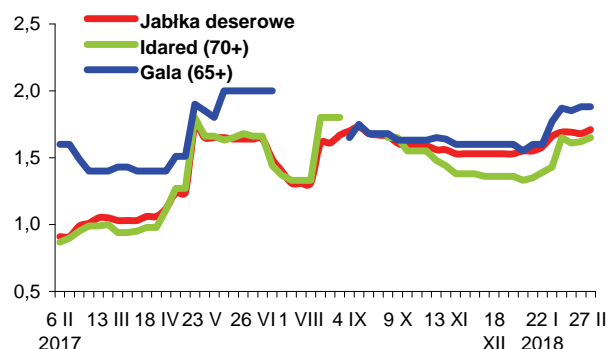
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

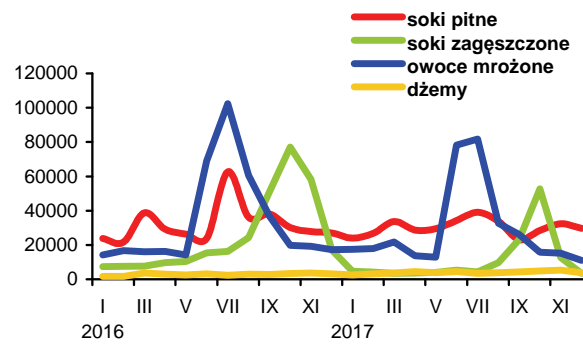
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

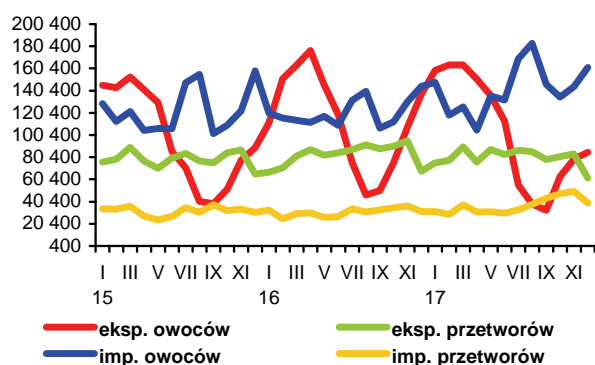
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II. 2017 r. do II. 2018 r. (zł/kg)

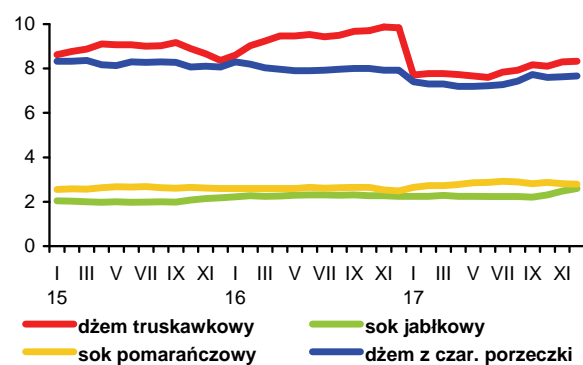
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2017 (tony)

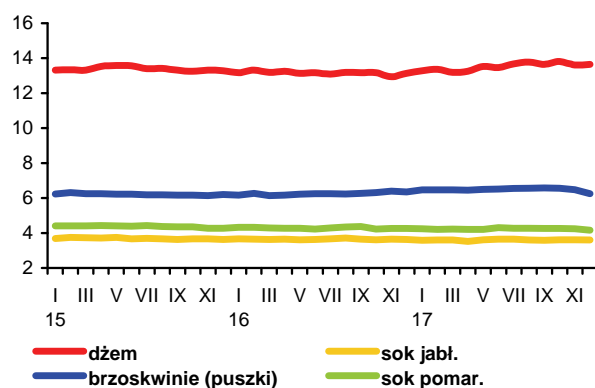
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2015-2017 (tony)

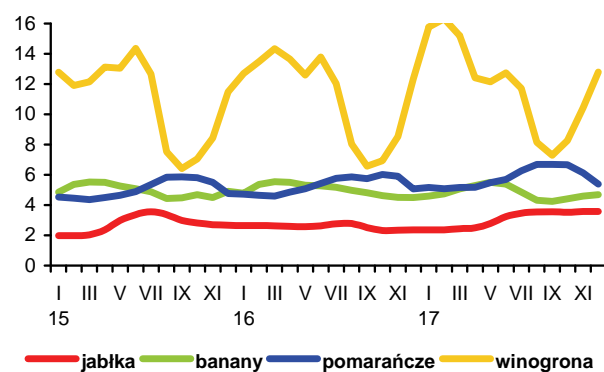
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2015-2017 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2015-2017 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2015-2017 (zł/kg)

W okresie od października 2017 r. do stycznia 2018 r. światowe ceny podstawowych artykułów mlecznych systematycznie spadały, przy czym najgłębsze były obniżki cen masła. W lutym nastąpiły niewielkie zwroty cen. Na giełdach Europy Zachodniej masło podrożało o 2,8% w porównaniu z miesiącem poprzednim, do 4218 EUR/t. Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły o 1,6% do 2540 EUR/t, a chudego mleka w proszku o 0,4% do 1369 EUR/t pozostając na rekordowo niskim poziomie. Ceny zbytu sera Cheddar w krajach UE-28 wzrosły średnio o 1,7% do 3175 EUR/t¹.

W styczniu br., w porównaniu z grudniem ub.r., odnotowano znaczące spadki cen na wszystkich poziomach rynku mleka w Polsce. Ceny skupu mleka surowego obniżyły się o 6,8% do 142,12 zł/hl, podczas gdy skup zwiększył się o 3,1% do 960,1 mln litrów. W porównaniu ze styczniem 2017 r. skup był o 4,2% większy, a ceny mleka o 7,6% wyższe.

Targowiskowe ceny bydła mlecznego spadły zarówno w skali miesięcznej, jak i rocznej. Jałówki 1-roczone potaniały odpowiednio o 7,5 i 11,1% do 2267 zł/szt., a krowy dojne o 5,8 i 8,2% do 2836 zł/szt.

Pogłębił się spadek cen zbytu przetworów mlecznych. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, w styczniu br. ceny trwałych przetworów mlecznych obejmujących masło, mleko w proszku, mleko zagęszczone i suszoną serwatkę były średnio o 17,3% niższe niż przed miesiącem. Przeciętny poziom cen płynnych przetworów mlecznych, tj. mleka spożywczego, jogurtu naturalnego, kefiru oraz śmietany i śmietanki obniżył się o 5,7%, a serów i twarogów o 5,6%.

Według wstępnych danych GUS, w 2017 r. skup mleka zwiększył się o 4,7% w porównaniu z 2016 r., co w warunkach dobrej koniunktury oraz wysokich cen zbytu i cen uzyskiwanych w eksporcie skutkowało wzrostem produkcji znacznej części grup przetworów. Najbardziej zwiększyła się produkcja śmietany (o 6,8%). Towarzyszył temu wzrost produkcji innych półproduktów, tj. mleka płynnego i suszonej serwatki (o 3,1-5,6%), co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na surowiec do wtórnego przetworstwa żywności. Z uwagi na rosnący od lat eksport zwiększono również produkcję masła i tłuszczów mlecznych (o 3,7%), a także twarogów, fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty oraz serów dojrzewających, pleśniowych i proszkowanych (o 2,3-3,1%). Produkcja pozostałych przetworów była mniejsza niż w 2016 r. Przede wszystkim spadła produkcja mleka zagęszczonego (o 13,4%), ale jego udział w strukturze wartości sprzedanej przemysłu mleczarskiego jest relatywnie mały. Produkcja chudego mleka w proszku, ze względu na duże krajowe i unijne zapasy, zmniejszyła się o 5,6%, a produkcja jogurtów, z powodu nasyczonego popytu krajowego, spadła o 4,9%. Produkcję pełnego mleka w proszku zmniejszono o 2,7%, a serów topionych o 0,1%.

W 2017 r. branża mleczarska osiągnęła lepsze niż w 2016 r. wyniki handlu zagranicznego. Eksport przetworów mlecznych zwiększył się o 4,4% do ok. 3,94 mld litrów w przeliczeniu na mleko surowe. Jego wartość wzrosła znacznie bardziej, bo o 31,8% do ok. 2,10 mld EUR, w wyniku wzrostu cen transakcyjnych wszystkich przetworów, głównie masła (o 60,7%), suszonej serwatki (o 47,3%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 39,6%), a także mleka w proszku (o 15,7%), kazeiny (o 14,6%), serów i twarogów (o 14,1%), jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 9,5%) oraz lodów (o 2,2%). Zwiększył się wolumen eksportu wszystkich przetworów, z wyjątkiem mleka

płynnego i śmietany oraz suszonej serwatki (spadek o 1,5-3,3%). Najbardziej zwiększył się eksport masła (o 25,9%), a wpływy z jego wywozu wzrosły ponad dwukrotnie. Eksport mleka w proszku zwiększył się o 11,8%, lodów o 11,4%, a kazeiny o 13,5%. Należy przy tym zaznaczyć, że udział kazeiny w wartości eksportu przetworów mlecznych wynosi tylko ok. 1%. Polski przemysł mleczarski produkuje znikome ilości kazeiny, na rynek krajowy i na eksport trafia kazeina z importu. Najmniejszy był wzrost eksportu serów i twarogów (o 3,7%) oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 4,5%).

Nastąpiły wyraźne zmiany w strukturze wartościowej eksportu, co było spowodowane zróżnicowaną dynamiką wywozu i cen transakcyjnych. Łączny udział finalnych produktów konsumpcyjnych, tj. serów i twarogów, masła, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz lodów zmniejszył się z 60,1 do 58,7%, na czym zaważył spadek udziału serów i twarogów, które są najważniejszą pozycją eksportową polskiego mleczarstwa (z 39,3 do 35,2%), przy wzroście udziału masła z 8,2 do 12,6%. Natomiast udział półproduktów, tzn. mleka płynnego i śmietany, mleka w proszku, suszonej serwatki oraz kazeiny zwiększył się z 39,9 do 41,3%. Głównym rynkiem zbytu pozostały kraje Unii Europejskiej, zwłaszcza Niemcy, Holandia, Czechy, Wielka Brytania, Włochy, Rumunia i Słowacja.

Wolumen importu przetworów mlecznych zmniejszył się w analizowanych latach o 2,4% do ok. 1,73 mld litrów w ekwiwalencie mleka surowego. Zadecydował o tym spadek przywozu mleka płynnego i śmietany (o 20,4%), z uwagi na rosnący skup mleka w kraju, a także mleka w proszku (o 17,3%), ze względu na duże zapasy u producentów. Zmniejszył się również import kazeiny (o 25,2%). Przywóz pozostałych przetworów zwiększył się, w tym najbardziej suszonej serwatki (o 50,0%), pod wpływem rozwoju wtórnego przetworstwa żywności oraz dużej opłacalności reeksportu. W wyniku wyższych cen transakcyjnych wydatki na import wzrosły o 7,4% do 967,4 mln EUR.

W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się w 2017 r. do ok. 2,20 mld litrów w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 10,6% w porównaniu z 2016 r., a dodatnie saldo obrotów w ujęciu wartościowym wzrosło aż o 63,6% do ok. 1,13 mld EUR.

Według badań budżetów gospodarstw domowych prowadzonych przez GUS, w okresie trzech kwartałów 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., pod wpływem wzrostu cen detalicznych zmniejszyło się spożycie masła (o 3,7%), mleka świeżego (o 2,9%) i śmietany (o 2,7%). Konsumpcja innych artykułów mlecznych była taka sama jak przed rokiem.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 05.03.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 309,0	138,26	.
2016 XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
Wskaźnik zmian w %			
I 2018 XII 2017	103,1	93,2	93,5
I 2018 I 2017	104,2	107,6	107,3

Źródło: Dane GUS i ZSRIR (I-XII 2017 r. dane wstępne).

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2016 XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
2017 I	271,5	13,2	4,5	28,6	27,7	18,1	36,9	26,6
II	251,4	11,1	3,7	28,5	27,3	15,9	35,1	24,9
III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
V	288,6	13,8	3,7	34,7	33,9	18,4	39,5	29,6
VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
XII 2017 XI 2017	112,5	155,3	138,6	83,8	103,5	108,8	91,2	101,5
XII 2017 XII 2016	98,7	131,0	86,3	90,5	100,3	107,4	97,7	87,3

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników
Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2016 X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I	1,91	2,03	9,03	13,72	19,45	20,06	0,96	5,81	10,10	15,16
II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I ^a	1,93	1,97	5,86	10,44	16,23	18,47	.	6,04	8,99	12,19
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	99,5	99,5	94,4	95,8	92,6	94,8	98,1	99,5	99,2	96,3
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	103,2	104,5	78,6	108,4	112,1	121,3	110,8	113,3	102,1	93,4

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 28 I 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2016 X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
2017 I	2,56	2,79	16,49	3,39	5,02	0,74	1,21	1,67	14,00	20,99
II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	0,74	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	0,75	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	0,75	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	0,75	1,26	1,67	13,98	20,51
VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	0,75	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	0,75	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	0,76	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	0,76	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	0,77	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	0,78	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	0,78	1,33	1,83	14,08	21,52
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	100,4	100,4	100,5	100,0	96,4	100,0	101,5	100,0	99,4	100,1
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	104,3	100,0	99,0	105,1	137,8	105,4	113,7	110,9	101,4	104,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	120,6	243,4	56,9	598,2	96,8	214,9	96,4	92,7	19,5	202,3	72,1	91,6
2016 XI	7,6	21,1	2,4	53,3	7,8	16,9	8,7	7,6	2,1	16,6	5,8	3,7
XII	7,1	18,8	2,6	44,2	7,0	18,9	9,5	8,8	1,7	19,4	6,4	3,2
2017 I	7,1	18,0	3,9	45,0	8,0	19,9	11,4	6,9	1,8	18,4	6,3	4,1
II	12,6	19,7	5,3	45,0	8,0	17,0	8,2	7,3	1,4	13,7	6,0	6,3
III	13,8	21,7	5,5	50,6	9,1	21,5	9,7	8,5	1,4	16,2	6,7	8,7
IV	12,4	20,6	3,9	55,3	8,3	18,2	7,6	7,8	1,5	14,9	5,1	6,3
V	13,1	21,2	5,2	57,9	9,5	19,4	8,2	8,2	1,7	19,6	6,9	12,0
VI	12,9	20,6	5,4	56,5	8,8	18,7	6,5	6,8	1,8	18,9	5,3	14,8
VII	11,7	22,5	5,6	55,2	8,5	17,8	5,9	7,3	1,3	18,5	5,1	12,0
VIII	6,4	22,3	6,2	49,9	8,5	16,9	8,1	6,8	1,7	18,6	6,4	9,7
IX	7,1	20,2	4,5	45,8	7,6	16,0	6,0	7,5	1,9	17,8	6,5	5,3
X	7,9	19,4	4,8	47,4	7,3	17,6	6,3	8,9	1,5	14,9	6,1	4,4
XI	8,7	19,7	3,7	45,3	7,3	17,1	8,2	9,0	2,0	18,6	6,8	3,5
XII	6,8	17,5	2,9	44,2	5,8	14,8	10,2	7,7	1,6	12,2	4,9	4,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	78,1	89,1	77,7	97,7	80,7	86,7	125,2	84,7	79,0	65,8	71,4	122,3
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	96,6	93,1	113,2	100,0	83,9	78,2	107,9	86,7	91,7	63,1	75,5	135,3

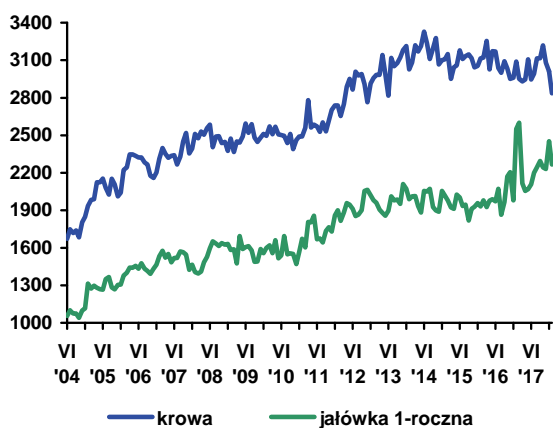
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

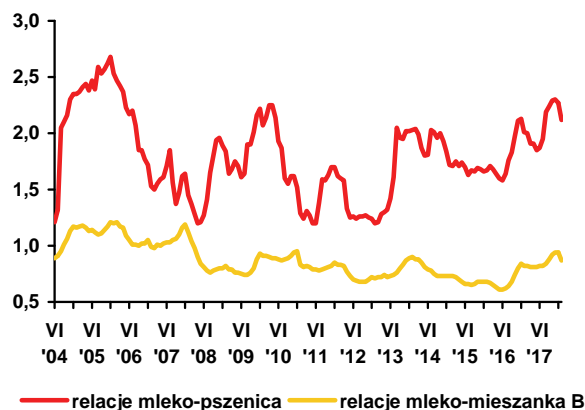
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 029	3 038	4 664	644	1 216	995	1 669	3 504	5 356	772	1 144	534
2016 XI	1 851	3 257	3 788	590	1 118	843	2 368	3 499	4 286	580	1 114	696
XII	2 215	2 891	4 120	585	1 157	812	1 900	3 458	4 399	680	1 143	626
2017 I	2 427	2 978	3 965	576	1 169	914	1 712	3 599	4 525	607	1 130	779
II	2 236	2 904	3 758	617	1 184	1 044	1 596	3 266	4 522	637	1 143	580
III	2 280	2 933	3 896	650	1 212	911	1 366	3 405	4 380	651	1 063	549
IV	2 220	2 886	3 902	578	1 197	1 092	1 559	3 153	4 657	641	1 104	662
V	2 265	2 937	4 232	567	1 224	1 177	1 414	3 513	4 871	718	1 146	464
VI	1 823	2 999	4 637	674	1 197	1 130	1 623	3 804	5 156	765	1 140	351
VII	1 832	3 105	5 181	649	1 191	1 078	2 010	3 484	5 624	897	1 261	447
VIII	1 928	3 205	5 364	697	1 202	1 100	1 852	3 843	6 026	927	1 122	503
IX	1 814	3 198	5 722	756	1 260	1 032	1 886	3 728	6 381	906	1 109	568
X	1 931	3 179	5 549	698	1 261	875	1 975	3 471	6 379	946	1 166	718
XI	1 497	3 115	4 917	660	1 263	838	1 840	3 498	5 779	816	1 175	899
XII	1 773	3 000	4 606	623	1 253	710	1 488	3 380	5 637	687	1 201	617
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	118,4	96,3	93,7	94,4	99,2	84,7	80,9	96,6	97,5	84,2	102,2	68,6
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	80,0	103,8	111,8	106,5	108,3	87,4	78,3	97,7	128,1	101,0	105,1	98,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

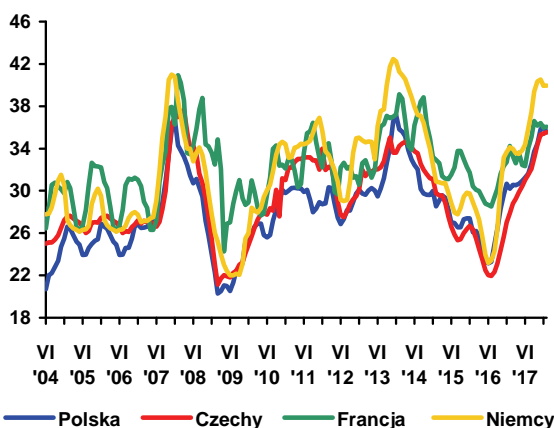
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

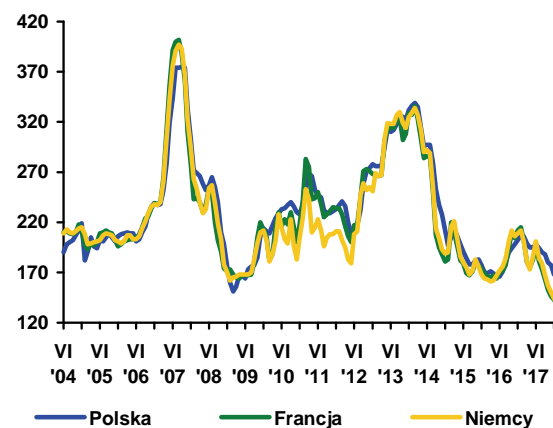
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

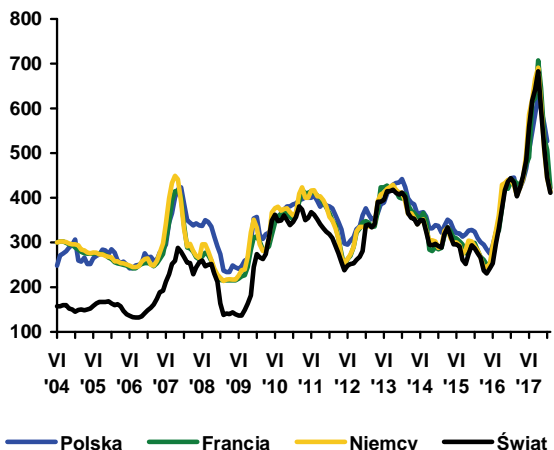
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

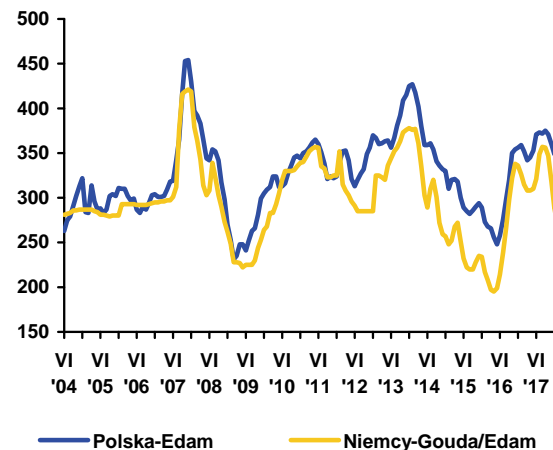
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W styczniu 2018 r. skupiono 33,0 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 1,5% więcej niż w styczniu roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 14,5 tys. t wołowiny (spadek o 3,3%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,58 zł/kg i była o 4,3% wyższa niż przed rokiem i o 1,5% niższa niż w grudniu 2017 r. Cena skupu młodego bydła wyniosła w styczniu 2018 r. 6,80 zł/kg i była o 1,4% niższa niż przed miesiącem, a o 3,8% wyższa niż w styczniu 2017 r. Relacja cen żywec:mieszanka B2 dla opasów była korzystniejsza niż przed rokiem.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu lutego 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,15 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,96 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (11 172 zł/tonę), a byków w regionie północnym (13 579 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie południowym (13 810 zł/tonę), a krów w regionie centralnym (11 300 zł/tonę).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 12.02-18.02.2018 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 10% niższa niż średnio w UE (384,84 EUR/dt) i wyniosła 344,53 EUR/dt, a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 11% niższa (344,64 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 18%), Niemczech (o 13%), Hiszpanii (o 14%), Francji (o 1%) i Wielkiej Brytanii (o 16%). Ceny tych tusz były najniższe w następujących krajach UE: na Węgrzech (229,33 EUR/dt), Łotwie (250,50 EUR/dt), w Rumunii (285,90 EUR/dt) i na Litwie (316,47 EUR/dt), a najwyższe w: Szwecji (445,23 EUR/dt), Grecji (422,53 EUR/dt) i we Włoszech (420,32 EUR/dt).

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w 2017 r. był większy o ok. 9% w porównaniu z 2016 r. Było to wypadkową wzrostu eksportu mięsa schłodzonego o 4%, mięsa mrożonego o 35%, mięsa solonego i wędzonego ponad 4-krotnie oraz spadku wywozu bydła domowego i hodowlanego (o odpowiednio 25% i 13%) oraz przetworów wołowych o 1%. Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe

świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 92%. Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zmniejszony o 9% do ok. 63 tys. ton.

W grudniu 2017 r. pogłowiu bydła ogółem w porównaniu z grudniem 2016 r. wzrosło o 1,1% do ponad 6,0 mln sztuk, co było wypadkową zwiększenia pogłowia młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,9% do 1,7 mln szt.), bydła w wieku powyżej 2 lat (o 1,5% do 2,7 mln szt.) (w tym krów o 1,6% do 2,3 mln szt.) oraz zmniejszenia pogłowia cieląt o 0,3% do 1,7 mln szt. Wzrostowi pogłowia krów w poprzednim roku sprzyjały wyższe niż przed rokiem ceny skupu mleka. Wystąpiły niewielkie zmiany w strukturze stada. Udział cieląt spadł o 0,4 pkt. proc. do 28,4%, a młodego bydła wzrósł o 0,2 pkt. proc. do 27,6%, jednocześnie zwiększył się udział bydła w wieku powyżej 2 lat o 0,2 pkt. proc. do 44,0% (w tym krów o 2 pkt. proc. do 38,8%).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w 2017 r. o 8,7% (do 1934 tys. szt.), na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 13,4%, jałówek o 11,5%, krów o 2,7% oraz spadek ubojów cieląt o 8,6%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (49,7%), a następnie krowy (ok. 31,1%), choć udział tych ostatnich zmalał o 1,8 pkt. proc., co może zwiastować spowolnienie przeciętnej stopy redukcji pogłowia krów mlecznych. Większy udział w ubojach miały jałowki (wzrost o 0,4 pkt. proc. do 16%), a mniejszy cielęta (spadek o 0,6 pkt. proc. do 3,3%).

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U – tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R – tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O – tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 – ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otłuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	I-XII	661,8	438,0	13,1	401,2	63,3	37,9	23,8
2016	XI	33,3	33,4	1,4	30,2	6,8	4,3	2,2
	XII	31,2	35,2	1,1	31,9	5,7	3,1	2,5
2017	I	32,5	29,9	0,9	27,1	5,5	3,3	2,0
	II	32,0	32,9	1,1	29,8	5,4	3,2	2,1
	III	39,0	37,9	1,3	34,7	6,5	3,9	2,4
	IV	30,9	32,8	1,0	29,7	5,0	2,9	1,9
	V	35,7	37,3	1,1	34,5	4,6	2,6	1,9
	VI	37,2	38,4	1,4	34,9	3,6	2,0	1,5
	VII	38,2	40,3	1,0	37,2	4,8	3,3	1,3
	VIII	37,8	38,8	0,9	35,7	4,4	2,7	1,6
	IX	39,4	41,4	1,0	38,6	5,4	3,4	1,8
	X	38,1	40,7	1,1	37,6	6,0	3,7	2,2
	XI	36,6	35,6	1,2	32,6	6,2	3,5	2,6
	XII	31,8	31,9	1,1	28,8	5,8	3,4	2,3
2018	I	33,0	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	101,5	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	103,8	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2016	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,30	4,49
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
	IV	6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
	V	6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31
	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	x	x	x	x
w % ceny	sprzed roku	104,3	113,8	x	x	x	x
	sprzed m-ca	98,5	94,7	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,28	6,34	6,19	6,38	6,50	6,57	6,71	6,72	6,69	6,88
Byki (12-24 miesiące)	7,02	7,08	6,98	7,26	7,36	7,53	7,67	7,61	7,54	7,56
Krowy	5,04	5,09	4,98	5,03	5,20	5,29	5,39	5,40	5,34	5,39
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,00	13,33	13,10	12,72	12,83	13,08	13,00	12,92	13,33	12,93
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12632	12643	12622	13101	13203	13497	13892	14022	13680	13722
ćwierci z krów rzeźnych	10823	10860	10353	10642	11160	11145	11215	11300	11230	11252
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	372,63	372,73	371,90	377,78	381,01	382,87	387,43	391,84	389,40	384,84
Polska	319,36	322,32	315,89	324,14	329,18	338,68	345,97	344,49	344,93	344,53

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2016	XI	373,60	357,92	377,23	326,64	384,51	309,92	419,31	366,69
	XII	395,31	379,65	394,70	344,58	410,48	325,25	444,63	385,38
2017	I	379,24	374,94	384,39	334,87	401,37	319,61	421,80	374,40
	II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,29
	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,66
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	428,81	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02	377,40
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05	390,64
2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12	389,26

Źródło: Dane KE.

Tab. 5. Pogłowie bydła (w tys. szt.)

Rok	Ogółem	Cielęta do 1 roku	Młode bydło 1-2 lat	Bydło > 2 lat	w tym krowy
VI 2015	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
XII 2015	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
VI 2016	5939,0	1728,1	1575,8	2635,1	2332,2
XII 2016	5970,2	1717,8	1637,3	2615,1	2303,5
VI 2017	6143,1	1720,7	1701,2	2721,1	2374,4
XII 2017	6035,5	1713,0	1668,7	2653,8	2340,6

Źródło: Na podstawie danych: Zwierzęta gospodarskie w 2015 r., GUS, Warszawa 2016, s. 65, Zwierzęta gospodarskie w 2016 r., GUS, Warszawa 2017, s. 65, Pogłowie bydła i owiec według stanu w czerwcu 2017 r. Opracowanie sygnałne, GUS, Warszawa 15.09.2017, Pogłowie bydła i owiec według stanu w grudniu 2017 r. Opracowanie sygnałne, GUS, Warszawa 15.02.2018.

Według wstępnych danych GUS pogłowie trzody w grudniu 2017 r. wyniosło 11 897,7 tys. szt. i było o 791 tys. szt., tj. o 7,1% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt zmniejszyło się o 3,1%. Pogłowie warchlaków wzrosło o 10,7%, a trzody na chów o wadze 50 kg i więcej o 5,7%, w tym loch prośnych o 6,2%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej zwiększyło się o 11,4%. To ostatnie pogłowie miało też największy udział (40%) w strukturze stada, co niewątpliwie wpłynie na przyszłe uboje i ceny trzody.

Wzrost pogłowia dotyczył większości województw, z wyjątkiem dolnośląskiego (spadek pogłowia o 2%), lubuskiego (o 3,5%), podkarpackiego (o 3,1%), podlaskiego (o 8,3%), śląskiego (o 1%) i zachodniopomorskiego (o 1,3%). Spadek pogłowia występujący w woj. podlaskim miał związek z ASF. Najmniejszy wzrost pogłowia dotyczył województw: pomorskiego i opolskiego, w których wyniósł on odpowiednio 1,8% i 4,9%. W trzech kolejnych województwach stopa wzrostu pogłowia oscylowała wokół średniej ogólnopolskiej stopy wzrostu. Były to województwa: lubelskie (wzrost o 6,9%), łódzkie (o 6,9%) i wielkopolskie (o 7,7%). W pozostałych pięciu województwach wzrost pogłowia znacząco przekraczał średni wzrost w Polsce i wyniósł: w woj. kujawsko-pomorskim 9,7%, małopolskim 12,9%, mazowieckim 18,9%, świętokrzyskim 9% i warmińsko-mazurskim 11,2%.

Zwraca uwagę relatywnie wysoki wzrost pogłowia trzody w woj. lubelskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim, na terytorium których znajduje się jeden z trzech obszarów związanych z chorobą ASF (obszar ochronny, obszar z ograniczeniami lub obszar zagrożenia). W woj. lubelskim i mazowieckim mamy jednak do czynienia ze spadkiem pogłowia prosiąt, znacznie większym niż średni w kraju. W woj. lubelskim pogłowie to obniżyło się o 15%, a w woj. mazowieckim o 13%. W woj. lubelskim nastąpił też spadek pogłowia loch prośnych o 6%. Jednak w woj. mazowieckim i warmińsko-mazurskim pogłowie loch prośnych wzrosło odpowiednio o 4,6% i 14,5%. Pogłowie trzody na ubój wzrosło w woj. lubelskim o 19,8%, w woj. mazowieckim o 24,8%, a w woj. warmińsko-mazurskim o 6,7%. W dwóch pierwszych województwach wzrost pogłowia tuczników był więc znacznie większy niż śred-

ni w kraju. Z kolei w woj. podlaskim spadek pogłowia prosiąt był znacznie większy niż średni w kraju i wyniósł 24%, pogłowie loch prośnych zmniejszyło się o 3%. Pogłowie warchlaków obniżyło się o 2%, a pogłowie trzody na ubój o 4%. Wpływ choroby ASF na rozwój pogłowia widać w zasadzie tylko w woj. podlaskim, a więc w województwie najbardziej doświadczonym w tym zakresie.

W Polsce postępuje proces regionalizacji pogłowia trzody. W grudniu 2018 r. 66% pogłowia znajdowało się w czterech sąsiadujących ze sobą województwach (wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie i mazowieckie), w tym prawie 36% pogłowia znajdowało się w największym pod tym względem woj. wielkopolskim. Biorąc pod uwagę obszary występowania choroby ASF u dzików lub świń, to w czterech województwach (podlaskie, lubelskie, mazowieckie i warmińsko-mazurskie) znajdowało się łącznie 2,5 mln sztuk trzody, co stanowiło 21% tej populacji. Z końcem lutego weszły w życie nowe przepisy dotyczące bioasekuracji, obowiązujące w całym kraju. W przypadku, gdy rolnik nie będzie mógł ich spełnić, będzie musiał pozbyć się świń, za co dostanie rekompensatę.

W wielu krajach Unii Europejskiej pogłowie trzody także wzrosło, choć nigdzie nie było tak wysokiej stopy wzrostu, jak w Polsce. W Niemczech, wzrost pogłowia był relatywnie mały. W grudniu 2017 r. liczyło ono 27553 tys. szt. i było większe niż rok wcześniej o 0,6%. Pogłowie prosiąt zwiększyło się o 0,5%, a pogłowie macior prośnych zmalało o 1,3%. W Danii, w czwartym kwartale pogłowie trzody wyniosło 12 832 tys. szt. i było o 4,5% większe niż rok wcześniej. Pogłowie prosiąt wzrosło o 5,6%, a pogłowie macior prośnych o 2,7%. W Hiszpanii, wzrost pogłowia wyniósł 3,1% w skali roku. Pogłowie prosiąt wzrosło o 4,1%, ale macior prośnych zmalało o 2%.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2016	VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
	VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
	VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
	II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
	III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
	IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
	V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
	VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
	VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
	VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
	IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2016	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151	
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155	
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155	
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164	
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167	
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171	
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165	
	2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
		II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
		III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
		IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
		V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
VI		5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188	
VII		5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193	
VIII		5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197	
IX		5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189	
X		4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188	
XI		4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187	
XII		4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183	
2018	I	4,26	7,3	6,3	139,02	3,1	251,53	1,7	194	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2016 VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1
VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5
VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4
IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7
X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1
XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3
XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5
2017 I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
VI	7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x
VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018 I	5,45	x	x	x	x	x	x	x	x	x

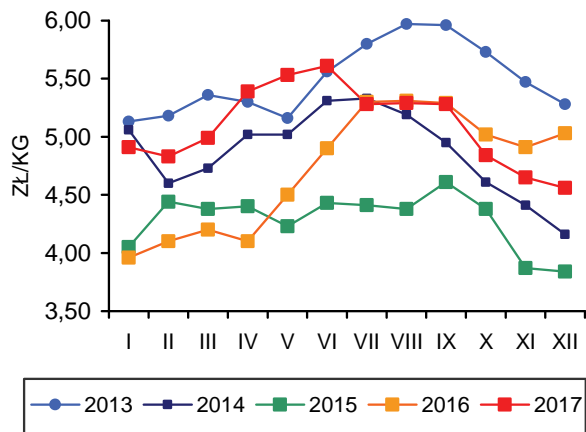
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

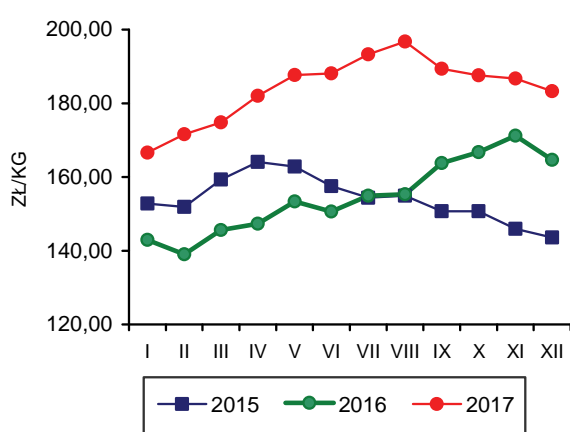
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2016 IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2
VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7
VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7
VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0
IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2
X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6
XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6
XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6
2017 I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV	168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9
V	174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0
VI	176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4
VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018 I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

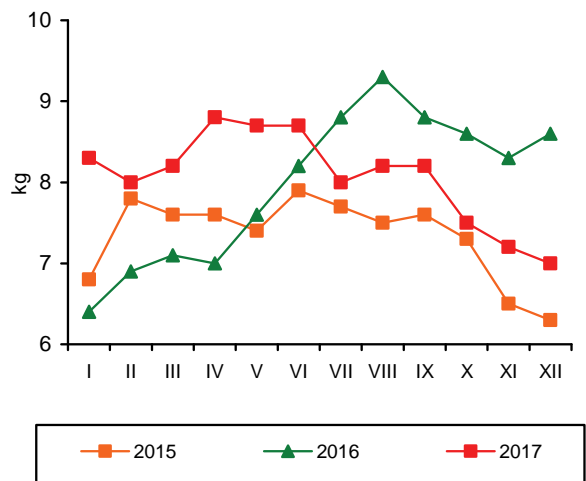
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

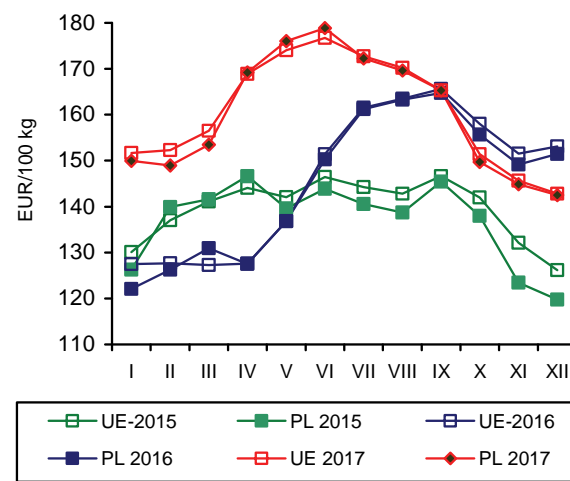
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

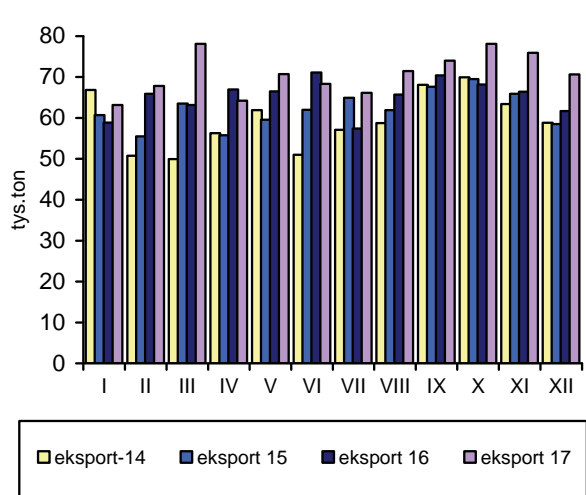
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

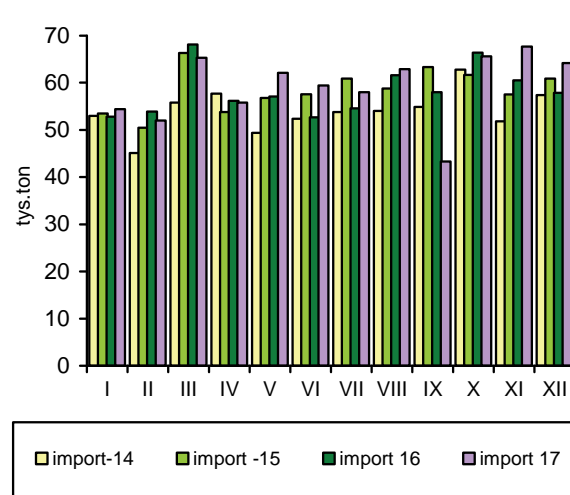
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w 2017 r. ok. 2679 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 8,8% więcej niż przed rokiem. Dynamika ta była jednak znacząco niższa niż w 2016 r., kiedy wskaźnik wzrostu wyniósł ok. 16%. Było to w dużym stopniu następstwem wystąpienia w Polsce ognisk wirusa grypy ptaków w okresie od grudnia 2016 r. do kwietnia 2017 r. i wysokiej podaży mięsa drobiowego na krajowym rynku spowodowanej m.in. spowolnieniem dynamiki przyrostu eksportu.

Sprzedaż zagraniczna w 2017 r. zwiększyła się o 9,6%, tzn. o prawie 98 tys. t. W poprzednim roku tempo wzrostu eksportu wyniosło ok. 24%. Po wykryciu wirusa grypy ptaków, wielu odbiorców polskiego drobiu spoza UE wprowadziło bowiem zakaz importu z Polski. Dynamika wzrostu eksportu drobiu wyprzedzała w 2017 r. tempo wzrostu jego produkcji, a sprzedaż zagraniczna stanowiła ok. 42% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego. Zmniejszenie skali przyrostu tej sprzedaży skutkowało jednak znaczącym spowolnieniem tempa wzrostu produkcji. Import mięsa drobiowego zwiększył się w 2017 r. o ok. 21,5%, tj. o ponad 10 tys. t w relacji do 2016 r. Nadal jednak stanowiło to niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W 2017 r. nieznacznie wzrosły przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały o 0,5% w relacji rok do roku. Pasze dla indyków były o 2,3% droższe. Ceny skupu kurcząt obniżyły się w styczniu 2018 r. o 2,7% w relacji miesiąc do miesiąca, ale o 5,1% przewyższały poziom z poprzedniego roku. W lutym były o 2,4% wyższe niż w styczniu, a także w lutym 2017 r. Ceny skupu indyków rzeźnych obniżyły się o 2,8% w relacji do poprzedniego miesiąca i były o 3% niższe niż w lutym 2017 r. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt z dwóch pierwszych miesięcy 2018 r. była o 3,8% wyższa od poziomu ubiegłorocznego, a indyków o 0,4% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła w 2017 r. 2,60 wobec 2,58 przed rokiem, a na rynku indyków 3,79 wobec 4,00. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w 2017 r., a indyków uległa pogorszeniu.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych w zakładach przemysłu drobiarskiego były w lutym 2018 r. o 4,3% wyższe niż przed miesiącem i o 5,8% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu indyków obniżyła się w relacji miesiąc

do miesiąca o 4,4% i była o 4,1% niższa niż w lutym poprzedniego roku. Udział producenta kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki w lutym 2018 r. wynosił 50,8%, a producenta indyków rzeźnych 62,3%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w 2017 r. wyniosła 7,01 zł/kg i była o 2,2% wyższa niż w poprzednim roku. Mimo dużej podaży mięsa drobiowego, która przyczyniała się do hamowania dynamiki wzrostu jego cen detalicznych, skala tego wzrostu była jednak znacząca.

Wynikało to przede wszystkim z antycypowania przez handel większego popytu konsumentów, będącego następstwem wzrostu dochodów.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim pogorszyły się, choć nadal pozostały korzystne. W styczniu 2018 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 48,7% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 60,7%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE wzrosła w tym czasie o 4%, podczas gdy w Polsce o 12,4%. Spośród obserwowanych państw członkowskich UE ceny kurcząt patroszonych obniżyły się jedynie w Hiszpanii. We Francji nie zmieniły się, a w Holandii, Czechach, Niemczech i na Węgrzech wzrosły.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych w trzecim kwartale 2017 r. wyniosła średnio 1,54 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W okresie trzech kwartałów 2017 r. bezpośrednie miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwie domowym wyniosło ok. 1,55 kg/osobę, a wędlin 0,18 kg/osobę. W relacji do analogicznego okresu przed rokiem konsumpcja mięsa drobiowego zwiększyła się o 0,6%, a wędlin drobiowych pozostała na takim samym poziomie. Potwierdza to niską elastyczność dochodową popytu na drób.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
I	146,0	162,0	174,0	195,0	212,0
II	131,0	142,0	159,0	188,0	196,0
III	148,0	157,0	174,0	198,0	230,0
IV	157,0	169,0	171,0	218,0	209,0
V	151,0	163,0	182,0	196,0	232,0
VI	144,0	145,0	173,0	206,0	228,0
VII	157,0	169,0	174,0	201,0	227,0
VIII	151,0	154,0	165,0	206,0	228,0
IX	150,0	171,0	172,0	211,0	225,0
X	175,0	179,0	201,0	217,0	236,0
XI	162,0	163,0	189,0	220,0	239,0
XII	155,0	156,0	190,0	207,0	217,0
RAZEM	1827,0	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2016	2017	2016	2017
I	2958	4265	72222	86295
II	2743	4710	76211	83677
III	2612	5212	81296	90495
IV	3143	3673	86933	84695
V	4120	4273	85630	94870
VI	2965	3998	86315	96539
VII	4402	3875	83359	90103
VIII	4009	4156	81933	93086
IX	4748	4534	90229	100657
X	5014	7201	97592	106751
XI	4614	5731	97405	105119
XII	5222	4949	84670	89299
RAZEM	46550	56577	1023795	1121586

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Źywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	-	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	-
II	1302	-	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	-
III	1300		3,41		6,17		6,94	
IV	1304		3,28		6,02		6,89	
V	1315		3,20		5,82		6,88	
VI	1307		3,35		6,10		6,94	
VII	1320		3,43		6,06		7,25	
VIII	1303		3,48		6,58		7,26	
IX	1279		3,48		5,93		7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	-	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	-	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351		5,65	5,05		9,78	8,44	
IV	1325	1358		5,48	5,14		8,50	8,75	
V	1328	1366		5,38	5,21		8,85	8,71	
VI	1332	1382		5,36	5,47		8,67	8,52	
VII	1355	1395		5,17	5,31		8,10	8,46	
VIII	1336	1384		5,09	5,17		8,19	8,30	
IX	1317	1345		5,03	5,11		8,06	8,25	
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

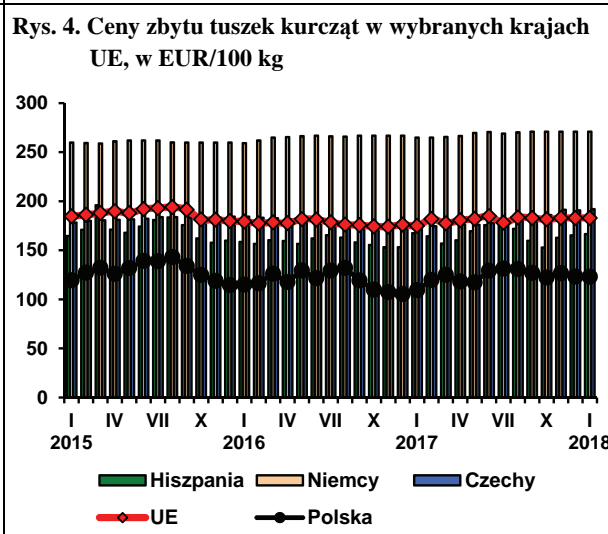
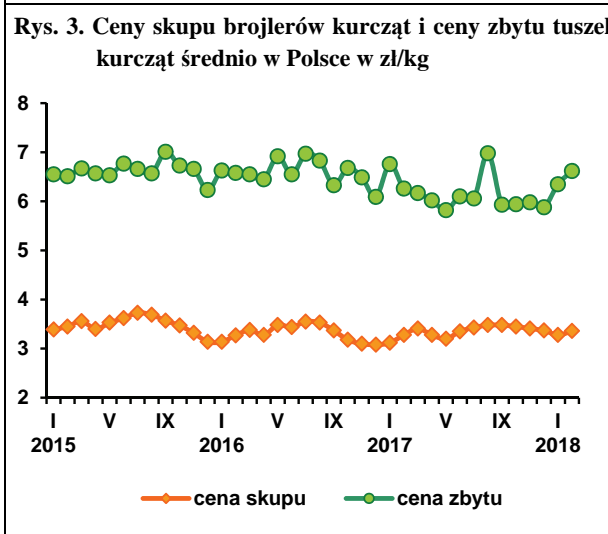
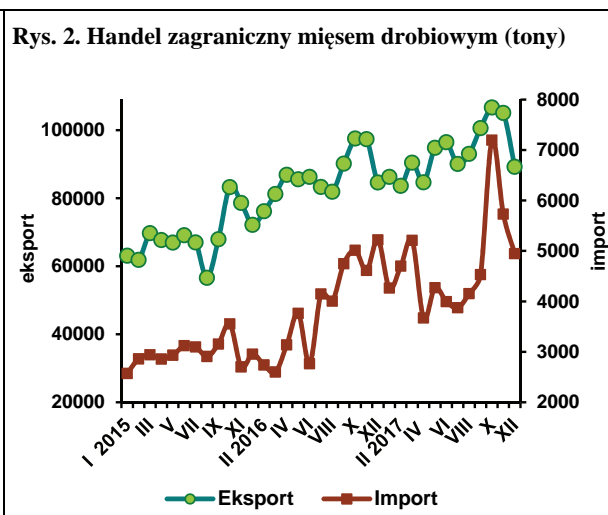
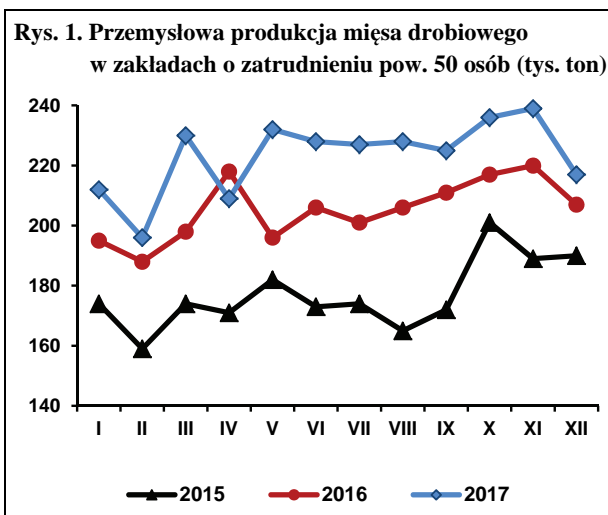
Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	171,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	171,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	171,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	171,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	171,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	171,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	171,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	171,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	171,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	171,67	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	176,00	165,30	183,05
2018	I	123,08	271,00	192,14	149,90	230,00	176,00	166,64	182,98

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1,54	1,55	1,55	0,18	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,56	0,17	0,18	0,18
III	1,47	1,55	1,54	0,18	0,18	0,19
IV	1,61	1,67	-	0,17	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

Od sierpnia do listopada 2017 r. wystąpiła bardzo silna wzrostowa tendencja cen na polskim rynku jaj. Przyczyną było wykrycie niedozwolonych substancji i wycofanie dużych partii jaj z handlu detalicznego w wielu krajach UE. Spowodowało to powstanie w krótkim czasie luki podażowej na rynku unijnym. Nastąpił wzrost cen eksportowych, co zachęcało do zwiększania korzystnej sprzedaży zagranicznej kosztem podaży w kraju. W Polsce przeciętne ceny jaj klasy L i M wyrażone w euro kształtowały się w drugim półroczu 2017 r. na poziomie 145,2 EUR/100 szt., podczas gdy w Niemczech 176,7, a średnio w UE 155 EUR/100 szt.

W grudniu 2017 r. jaja sprzedawane przez zakłady pakujące przestały drożeć. W styczniu 2018 r. średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 szt., tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W lutym miał miejsce dalszy spadek cen jaj. Najsilniej potaniały jaja małe, klasy S (o 17,2%) oraz duże, klasy L (o 6,3%). Jaja klasy M sprzedawane były po cenach o 4,7% niższych niż przed miesiącem. Jedynie jaja bardzo duże, klasy XL podrożały o 1,8%. W relacji rok do roku o 10% droższe były jaja małe, klasy S. Jaja duże, klasy L były droższe o 30%, jaja średnie, klasy M o 29,4%, a jaja bardzo duże, klasy XL o 22,1%.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek w 2017 r. były o 2,2% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły w tym czasie o 34,5%. Opłacalność produkcji jaj, która w 2016 r. kształtowała się na bardzo niskim poziomie, w 2017 r., a szczególnie w drugim półroczu tego roku, uległa znaczącej poprawie.

Warto też zauważyć, że dynamika przeciętnych miesięcznych cen uzyskiwanych przez producentów jaj była w 2017 r. wysoka w relacji do tempa wzrostu cen sprzedaży przez zakłady pakujące (wzrost cen o 15,4%) oraz przez handel detaliczny (wzrost cen o 11,9%).

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego wzrosły w 2017 r. do 4179 zł/t, tj. o 47,5% w relacji rok do roku. W styczniu 2018 r. ceny skupu jaj do przetwórstwa były o 25%, a w lutym o 11,5% niższe niż przed miesiącem, ale o 7% przewyższały poziom z lutego 2017 r.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w 2017 r. wyniosła 0,55 zł/szt. i była o ok. 10% wyższa niż w 2016 r. Mimo, że wzrost cen jaj w detalu był znacznie łagodniejszy niż w poprzedzających detal ogniwach łańcucha dystrybucyjnego, jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego. Może to skutkować ograniczeniem popytu.

W grudniu 2017 r. sprzedano za granicą o 3,7% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem, ale już o 17,3% mniej niż w listopadzie. Łączna sprzedaż zagraniczna jaj w skorupkach w 2017 r. była o 6% większa niż w poprzednim roku. Eksport przetworów z jaj w 2017 r. zwiększył się o 58,9%. Import jaj w skorupkach był o 15,5% mniejszy, a przetworów z jaj o 1,5% większy niż w 2016 r.

W trzecim kwartale 2017 r. konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 10,74 szt./osobę i była o 6,5% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W okresie trzech kwartałów zwiększyła się do 11,8 szt./osobę, tzn. o 1,3% w relacji rok do roku.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	1403	2268	24131	19160	383	589	1655	3626
II	1097	1851	22617	16558	530	876	2224	3690
III	1646	1985	22399	16003	396	745	2271	3432
IV	1704	1385	19164	15025	382	331	2062	2648
V	1590	1514	21546	18480	603	537	2836	3264
VI	1776	1346	18793	15731	554	387	2313	4068
VII	1921	1206	18576	15354	707	365	1631	3674
VIII	1762	1399	18420	50199	637	776	1997	3519
IX	1307	718	16709	34397	818	502	2125	3572
X	1445	1091	18178	22942	769	589	2445	4537
XI	1853	820	17930	23124	493	710	2629	3658
XII	1985	878	18434	19121	426	390	2310	2430
RAZEM	19489	16461	236897	251194	6698	6797	26498	42118

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

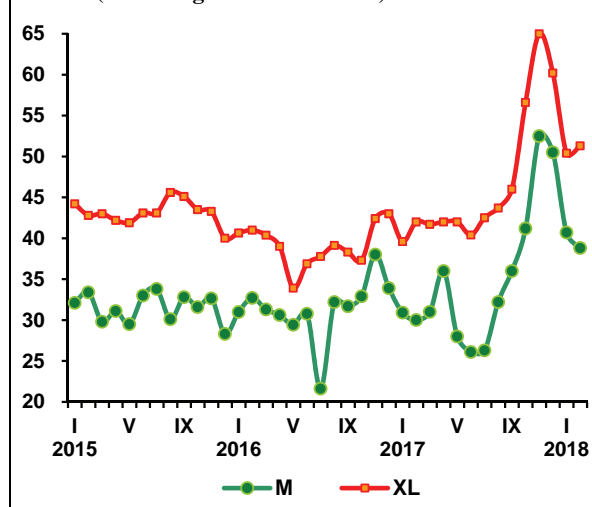
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70		33,00		31,00		30,00	
IV	42,00		40,50		36,00		26,00	
V	42,00		32,00		28,00		23,00	
VI	40,40		31,90		26,10		23,90	
VII	42,50		31,80		26,30		21,30	
VIII	43,70		36,70		32,20		22,80	
IX	46,00		39,00		36,00		27,90	
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

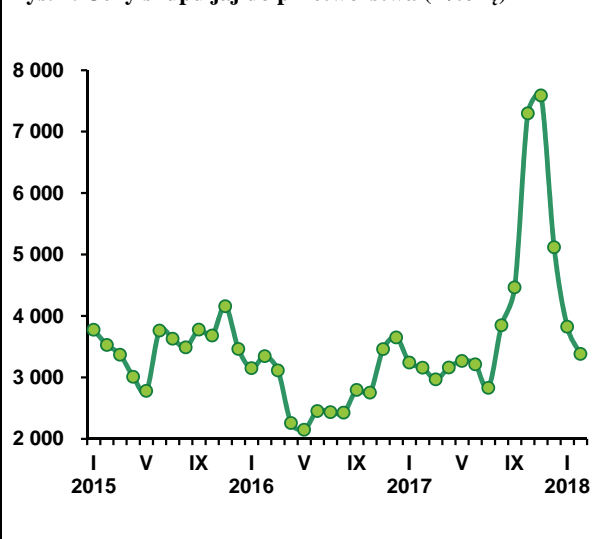
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Rok 2018 rozpoczął się kontynuacją tendencji zapoczątkowanych w 2017 r., a więc dalszym spadkiem cen jagniąt i wzrostem cen owiec ciężkich. W styczniu 2018 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 542,3 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6,2% niższa niż w styczniu 2017 r., natomiast ceny owiec ciężkich wzrosły o 5,1% do 494,5 EUR/100 kg wagi poubojowej. W styczniu 2018 r. cena owiec ciężkich w Polsce wyniosła 363,9 EUR/100 kg i była o 3% wyższa niż przed rokiem.

Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z połowy grudnia 2017 r., w 2018 r. uboje owiec w UE-28 mogą wynieść 88,1 mln sztuk, co oznacza ich spadek w stosunku do ubiegłego roku o 1,4%. Największy ich spadek spodziewany jest w Hiszpanii (o 4%), Rumunii (o 2,5%), Irlandii (o 1,7%) i Francji (o 1,5%). Z kolei wzrost ubojów może wystąpić na Litwie (o 3,8%), na Węgrzech (o 1,5%) i w Niemczech (o 1,3%).

Komisja Europejska przewiduje, że pomimo spadku ubojów, produkcja mięsa owczego może w 2018 r. nieznacznie wzrosnąć (ze 780 do 783 tys. t). Większa może być także produkcja mięsa koziego (z 50 do 54 tys. t). Łączna produkcja mięsa owczego i koziego może więc wynieść ok. 837 tys. t, tj. o ok. 1% więcej niż w 2017 r. W 2018 r. może także mieć miejsce ok. 10% wzrost importu mięsa owczego.

W 2017 r. import baraniny z krajów trzecich do UE-28 wyniósł 181 tys. t i był o 15% mniejszy niż w 2016 r. U największego unijnego importera tego mięsa, a więc w Wielkiej Brytanii, spadek importu był większy od przeciętnego i wyniósł 22%. W Niemczech import obniżył się

o 13%, a we Francji o 16%. Dostawy baraniny i jagnięciny na rynek unijny ograniczono przede wszystkim z Nowej Zelandii (17%), Chile (20%) i Argentyny (14%). Import z Australii nie uległ zmianie, a z Urugwaju wzrósł o 16%. Spośród krajów eksportujących mięso owcze na rynek Unii Europejskiej największe znaczenie ma jednak Nowa Zelandia. Znaczenie pozostałych krajów jest marginalne. W 2017 r. kwota z zerową stawką celną przyznana Nowej Zelandii została wykorzystana jedynie w 70%.

Przewidywany w 2018 r. wzrost importu i niewielki wzrost produkcji będą wpływały na obniżki cen mięsa owczego w Unii Europejskiej. W Polsce dodatkowo niekorzystnie może na nie wpływać kurs złotego względem euro. Co prawda GUS nie podał jeszcze styczniowej ceny skupu żywca baraniego, ale spodziewać się można, że z powodu ok. 5% aprecjacji złotego względem euro w skali roku, cena ta mogła być o 2-3% niższa niż rok wcześniej, pomimo wzrostu ceny polskich owiec ciężkich, wyrażonej w euro.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	735	121
II półrocze	876	478	531	111
Rok	1 804	1 087	1 266	116

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2016	130,5	94,2	284,5	178,7	150,8	135,5	125,5	78,9	66,2	62,1	68,6	147,6	1523
2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
miesiąc roku poprzedniego = 100	56,8	93,6	41,1	116,8	88,0	31,7	72,0	58,8	80,4	109,8	97,8	72,6	72,0
Import 2016	41,5	108,9	131,1	143,2	110,8	115,9	123,2	40,9	86,4	41,4	75,3	44,0	1063
2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	258,1	79,2	114,3	85,5	88,8	34,8	60,7	213,4	81,7	267,9	130,1	263,9	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6,48	5,97	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56
2017	6,20	6,26	7,39	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,7	104,9	86,0	127,1	88,4	88,5	72,7	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
XII	8,3	18,0	1,90	4,12
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85
II	7,7	16,3	1,78	3,79
III	7,8	16,6	1,84	3,92
IV	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	55,18	54,51	54,90	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94
2017	55,04	54,35	53,10	53,55	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,7	99,7	96,7	96,1	98,1	99,4	100,4	99,2	99,5	101,6	100,7	99,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
UE-28												
2016/2017	575,8	578,8	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1
2017/2018	554,0	512,7	541,7	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,2	88,6	96,4	102,0	103,5	97,4	96,0	103,2	99,0	95,0	96,4	93,8
Włochy												
2016/2017	552,3	594,0	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2
2017/2018	492,3	513,7	627,5	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,1	86,5	118,4	111,7	120,8	106,2	106,8	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1

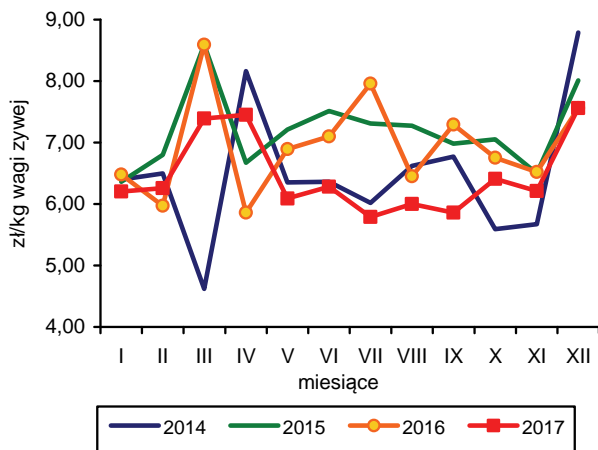
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

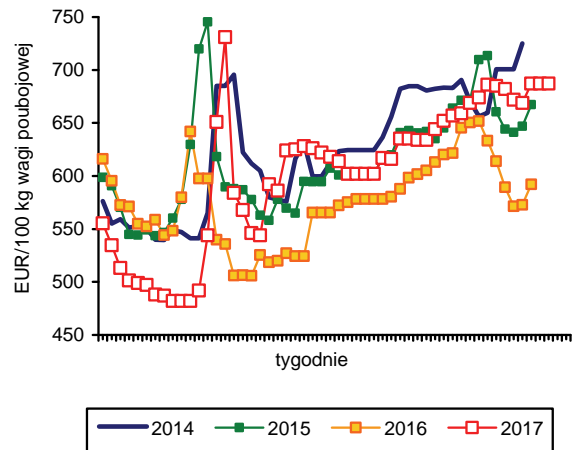
Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
UE-28												
2016/2017	520,2	531,7	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3
2017/2018	455,3	470,6	491,5	523,4	541,9	528,9	504,8	482,3	480,2	487,7	495,5	494,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,5	88,5	93,4	100,2	107,5	107,5	102,3	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1
Wielka Brytania												
2016/2017	536,7	546,6	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7
2017/2018	448,3	466,5	484,5	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,5	85,3	91,5	97,3	106,5	102,8	97,3	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

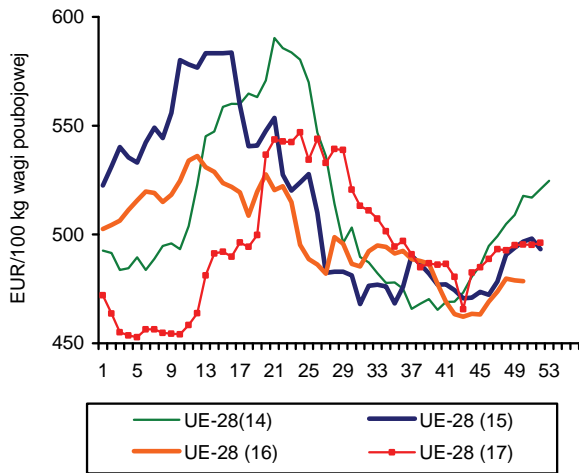
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

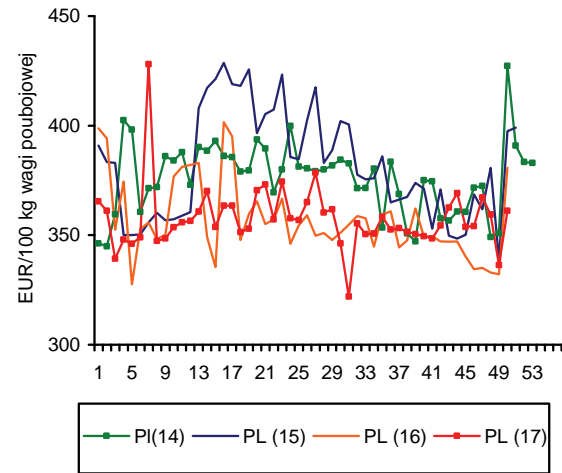
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

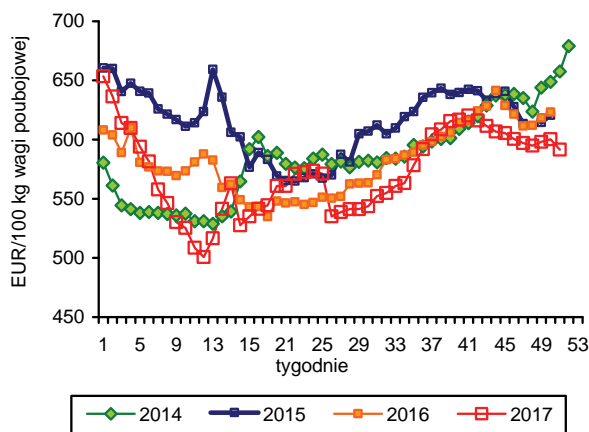
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

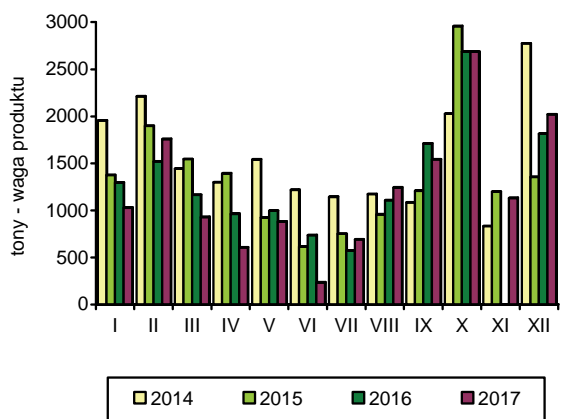
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W 2017 r., według wstępnych danych, połowy ryb na Bałtyku wyniosły 136,85 tys. t i były o 1,3% mniejsze niż w roku poprzednim. Spadek połowów wynikał przede wszystkim z bardzo niskiego wykorzystania kwoty połowowej dorszy. Połowy dorszy zmniejszyły się w porównaniu z 2016 r. o blisko 30% do zaledwie 7,32 tys. t, przy kwocie wynoszącej 12,06 tys. t. Duży spadek wyładunków odnotowano także w przypadku ryb płaskich (o 27% do 11,02 tys. t), ale wielkość to była porównywalna do osiągniętej przez rybaków w latach wcześniejszych. Połowy śledzi utrzymały się na poziomie roku poprzedniego (43,53 tys. t), a wyładunki szprotów zwiększyły się o 16,3% do 69,86 tys. t. Dobre wyniki osiągnięto w połowach łososi, które zwiększyły się o 68% do 6,10 tys. sztuk. Wykorzystanie kwot połowowych na koniec 2017 r. wyniosło: dla szprotów 92,2%, dla śledzi 79,8%, dla dorszy 60,7%, a dla łososi 44,5%. Wartość połowów bałtyckich liczona w cenach pierwszej sprzedaży ryb wyniosła w 2017 r. 203,8 mln zł i była o 9,2% niższa niż rok wcześniej. Niższe były głównie ceny skupu szprotów.

W 2017 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 443,08 tys. t i była o 1,1% mniejsza niż w roku poprzednim. Zmniejszono przede wszystkim produkcję ryb wędzonych (o 16,0% do 74,48 tys. t), w tym wędzonych łososi o 10,0% do 54,42 tys. t. Produkcja ryb mrożonych, mrożonych filetów rybnych oraz mrożonego mięsa z ryb nie zmieniła się w porównaniu z 2016 r. i wyniosła 64,25 tys. t, natomiast filetów rybnych świeżych i chłodzonych zwiększyła się o 5,6% do 62,62 tys. t. Wyraźnie zwiększono także produkcję w grupie solonych filetów (o 11,4% do 11,48 tys. t). Produkcja wyrobów wysokoprzetworzonych (konserw, prezerw, marynat, wyrobów garmażeryjnych i pozostałych przetworów) zwiększyła się o 2,0% do 228,51 tys. t. Największy udział miały marynaty 35,6%. Podstawowym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębionym były tradycyjnie śledzie (108,16 tys. t, spadek o 0,4%). Największy wzrost produkcji w tej grupie produktów odnotowano natomiast w przypadku makreli (o 7,8% do 15,48 tys. t), a najbardziej ograniczono produkcję przetworów z łososi (o 13,2% do 9,20 tys. t).

W 2017 r. zwiększyły się obroty handlu zagranicznego rybami, owocami morza oraz ich przetworami, ale tempo wzrostu było w porównaniu z latami poprzednimi relatywnie niewielkie. Wyjątek stanowiła tylko wartość eksportu, która wzrosła zdecydowanie bardziej niż jego wolumen pod wpływem wysokich cen uzyskiwanych ze sprzedaży wędzonych łososi i pstrągów. Według wstępnych danych wywóz produktów rybołówstwa wyniósł w 2017 r. 472,8 tys. t o wartości 8,53 mld zł i był odpowiednio o 0,7% i 8,3% większy niż rok wcześniej. Wolumen importu zwiększył się natomiast o 1,0% do

575,0 tys. t, przy 0,6% wzroście wydatków na zakup ryb, owoców morza oraz ich przetworów (do 8,73 mld zł). W 2017 r. najbardziej zwiększył się wolumen eksportu ryb świeżych i chłodzonych (blisko 2-krotnie do 46,5 tys. t), głównie pod wpływem rozpoczęcia przez flotę dalekomorską połowów błękitków (15,9 tys. t) oraz zwiększonego eksportu burtowego szprotów (z 13,1 do 20,3 tys. t). W 2017 r. bezpośrednio ze statków bałtyckich i dalekomorskich sprzedano w portach obcych łącznie ok. 94,7 tys. t ryb, tj. o ok. 24% więcej niż rok wcześniej. W strukturze wartościowej eksportu sektora rybnego podstawowe znaczenie mają ryby wędzone, filety i mięso z ryb oraz przetwory i konserwy rybne. W 2017 r. wolumen eksportu tych grup produktów wyniósł 279,5 tys. t i był o 2,4% większy niż rok wcześniej, przy 8,2% przyroście wartości wywozu (do 7,82 mld zł). W ujęciu gatunkowym największą wartość wywozu miały łososie (4,82 mld zł, wzrost o 11,9%), śledzie (0,66 mld zł, spadek o 6,4%) oraz dorsze (0,58 mld zł, wzrost o 9,2%). W imporcie dominowały produkty o niewielkim stopniu przetworzenia, które w zdecydowanej większości kierowane są do krajowych przetwórci (ryby świeże, chłodzone, mrożone oraz filety i mięso z ryb). W strukturze gatunkowej importu największy udział miały łososie (28,1% wolumenu), następnie śledzie (16,2%), dorsze (9,4%), makrele (8,3%) oraz mintaje (7,5%). Przywóz tych pięciu gatunków ryb wyniósł w 2017 r. 399,4 tys. ton i był o 2,1% większy niż rok wcześniej, natomiast wydatki zwiększyły się o 1,7% do 6,64 mld zł. Wielkość importu netto zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 14,3% i wyniosła 217,3 tys. t (w ekwiwalencie masy żywej). Średnia cena transakcyjna uzyskiwana w wywozie zwiększyła się o 2,4% do 12,09 zł/kg, natomiast w przywozie o 0,4% do 9,45 zł/kg masy żywej.

Według wstępnych danych podaż ryb na rynek krajowy wyniosła w 2017 r. 480,7 tys. t (masy żywej ryb) i była o 4,8% niższa niż w roku poprzednim. Przeciętne spożycie ryb i owoców morza liczone na mieszkańca wyniosło 12,48 kg (13,11 kg rok wcześniej). Spośród głównych gatunków ryb najbardziej ograniczono konsumpcję łososi (o 25,3% do 0,65 kg/mieszkańca) oraz dorszy (o 15,2% do 0,89 kg/mieszkańca), a wyraźnie zwiększono spożycie makreli (o 32,1% do 1,07 kg/mieszkańca) i morskich makreli (o 15,0% do 0,46 kg/mieszkańca). W strukturze konsumpcji podobnie jak w latach poprzednich dominowały śledzie (2,67 kg/mieszkańca, spadek o 4,8%) oraz mintaje (2,60 kg/mieszkańca, spadek o 1,1%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łośność bałtycki
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 ^{a,b} I-XII	69 862	43 531	7 324	11 022	5 112	136 851	41 674	6 099
2017 ^{a,b} I	7 268	2 600	638	2 034	97	12 637	4 404	380
II	10 763	1 770	370	2 157	105	15 165	6 037	404
III	23 104	5 128	756	2 259	306	31 553	9 801	615
IV	11 547	2 369	575	679	645	15 815	9 406	1 017
V	6 411	2 848	859	782	1 412	12 312	5 191	1 558
VI	1 327	2 126	553	461	646	5 113	133	12
VII	466	2 877	200	502	378	4 423	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 303	1 104	21
IX	1 430	4 229	502	323	387	6 871	1 282	28
X	1 644	4 442	638	333	322	7 379	411	60
XI	2 516	6 206	1 228	600	197	10 747	1 956	650
XII	3 162	4 990	859	386	135	9 532	574	1 316
2018 ^{a,b} I	10 188	4 776	391	1 670	323	17 348	1 770	169
Wskaźnik zmian (%)								
I-XII 2017 I-XII 2016	116,3	98,8	70,7	73,1	55,8	98,7	98,3	168,3
I 2018 I 2017	140,2	183,7	61,3	82,1	333,0	137,3	40,2	44,5

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 01.03.2018 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 I	4 424	5 237	6 406	17 680	7 774	1 247	1 432	33 747
II	4 119	5 099	6 881	20 070	10 051	1 305	1 470	36 169
III	4 759	9 106	7 888	22 583	10 824	1 331	1 584	44 336
IV	5 094	6 461	7 027	17 205	7 418	1 121	1 446	35 787
V	4 608	4 072	6 014	17 029	7 033	1 107	1 237	31 723
VI	4 713	4 427	5 458	17 475	6 978	1 312	1 252	32 073
VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2017 XII 2016	118,1	86,9	96,6	91,8	88,0	95,4	63,8	95,4
I-XII 2017 I-XII 2016	105,6	100,1	87,4	102,0	99,6	101,8	107,8	98,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 ^c I-XII	472,8	139,2	87,0	53,3	81,0	575,0	194,3	109,2	45,6	178,2
2017 ^c I	40,1	10,7	6,9	4,5	9,3	45,1	15,4	9,8	3,3	13,3
II	41,5	12,3	7,4	4,5	7,6	50,0	17,3	11,7	3,9	13,3
III	57,8	13,1	9,3	5,5	8,4	54,1	18,6	10,7	4,6	16,0
IV	46,0	10,0	7,6	4,4	5,9	39,7	10,8	8,3	3,4	13,7
V	44,7	11,3	7,3	4,1	8,6	42,7	12,1	9,8	3,6	13,6
VI	31,7	11,0	6,4	3,6	6,2	38,9	10,8	8,8	3,1	12,4
VII	28,6	9,1	5,2	3,7	6,3	35,5	10,3	6,4	3,1	12,4
VIII	31,1	10,9	6,6	4,0	4,7	48,0	14,7	7,9	3,4	18,0
IX	32,4	11,5	6,8	3,7	4,0	51,5	19,2	8,2	3,5	15,8
X	38,6	12,6	8,4	4,6	6,2	55,9	18,7	10,5	4,4	18,0
XI	42,5	13,9	8,7	5,2	6,8	63,1	27,0	9,8	4,9	16,3
XII	38,0	12,8	6,5	5,5	7,0	50,4	19,4	7,3	4,4	15,3
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2017 XII 2016	83,2	99,9	94,9	74,8	63,6	97,5	99,4	91,7	87,1	110,5
I-XII 2017 I-XII 2016	100,7	102,7	111,1	90,1	95,2	101,0	97,2	105,0	100,4	101,1

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności; ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owczce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,66	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	15,41
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 ^a I-XII	6,48	5,39	5,10	5,36	5,11	7,26	5,97	12,87	27,14	15,93
2017 ^a I	8,34	8,22	5,46	5,02	5,57	7,99	6,45	14,74	33,48	17,68
II	8,53	7,83	5,27	5,62	5,39	8,28	5,83	14,30	30,19	17,03
III	7,84	7,21	5,26	5,29	5,29	7,81	6,05	13,70	28,23	15,06
IV	7,98	7,27	4,95	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,38	16,14
V	7,22	7,04	5,20	5,26	5,47	8,72	5,89	13,32	28,87	-
VI	6,90	6,22	5,40	4,95	2,71	7,25	6,98	12,03	28,98	15,65
VII	5,93	5,61	5,18	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,29	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,01	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,40	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,70	5,02	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,27	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,68	16,96
XII	5,68	4,31	4,89	5,62	5,11	6,30	6,30	12,25	23,24	17,12
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2017 XII 2016	68,4	51,9	89,7	96,3	88,5	84,8	102,4	86,1	72,4	140,8
I-XII 2017 I-XII 2016	81,2	70,7	105,8	96,3	102,2	83,5	97,5	92,4	98,5	115,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	2,58	1,19
2017 ^a I-XII	11,43	24,69	23,91	23,66	68,16	59,96	112,56	3,23	b.d.
2017 ^a I	11,70	24,01	18,43	22,92	63,92	54,49	108,08	-	1,54
II	11,49	24,20	23,87	22,41	66,19	51,30	113,44	3,47	1,39
III	11,45	24,26	23,54	24,05	65,76	53,08	122,19	3,46	1,39
IV	11,64	23,84	26,33	23,48	68,13	55,82	159,10	3,09	1,01
V	11,69	23,46	25,59	23,55	69,64	57,75	182,48	3,46	0,88
VI	11,39	24,77	24,33	24,28	69,28	58,62	201,20	2,34	-
VII	11,20	25,85	23,31	25,28	69,77	61,40	186,82	-	-
VIII	11,22	25,23	24,25	21,68	69,41	62,93	40,41	-	-
IX	11,31	25,86	27,56	23,48	69,65	62,84	88,07	3,08	b.d.
X	11,43	26,37	24,09	22,88	68,42	67,16	81,74	3,05	b.d.
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	68,75	65,65	92,32	-	b.d.
XII	11,60	25,40	24,30	24,59	69,86	67,17	80,79	2,24	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2017 XII 2016	96,9	86,8	101,8	88,1	106,5	116,1	97,0	x	x
I-XII 2017 I-XII 2016	104,3	89,7	97,7	91,9	119,2	109,4	116,9	125,2	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 I	11,49	-	13,98	60%	15,67	64%	15,66	-	10,89	84%	12,45	76%
II	11,69	-	14,08	60%	15,76	64%	15,88	-	10,88	83%	12,57	76%
III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
VI	12,46	-	14,23	61%	16,12	65%	17,69	-	11,48	88%	12,50	75%
VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2017 XII 2016	111,9	x	99,7	x	95,9	x	121,2	x	98,4	x	90,2	x
I-XII 2017 I-XII 2016	106,6	x	103,5	x	101,7	x	118,3	x	106,0	x	106,9	x

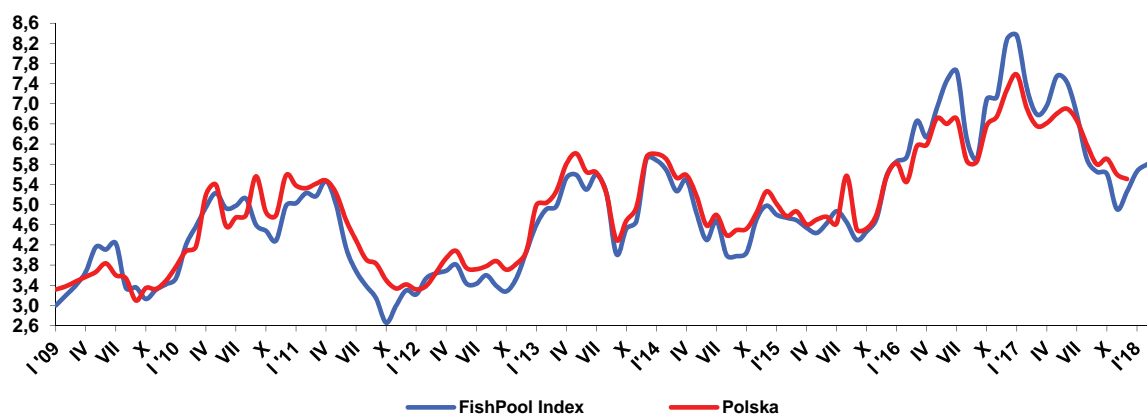
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

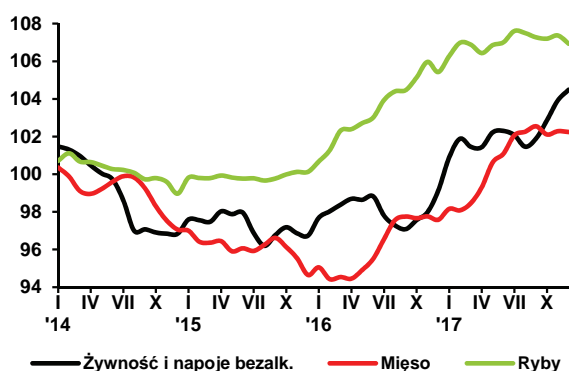
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017 I	24,58	33,13	97,50	33,59	15,96	25,32	28,63	32,65	16,46	14,91	23,43
II	24,54	32,92	100,00	33,67	16,18	25,39	28,63	32,76	16,49	15,18	23,47
III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
VI	24,76	32,57	102,60	33,37	16,10	25,45	29,00	33,06	16,57	-	23,29
VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2017 XII 2016	100,9	98,0	107,9	99,0	102,5	103,1	105,4	100,5	98,8	106,2	99,4
I-XII 2017 I-XII 2016	102,3	100,4	120,5	101,0	103,4	101,6	104,9	99,4	107,1	103,8	102,2

Źródło: Dane GUS.

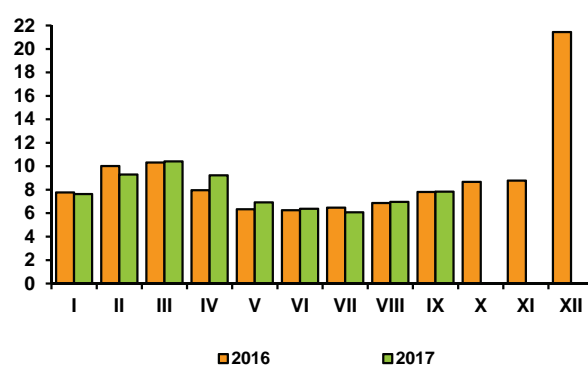
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

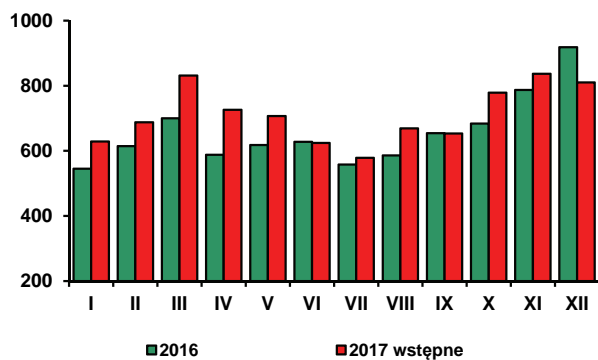
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013=100)

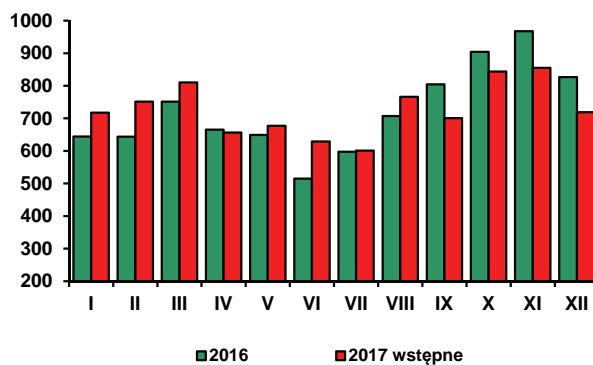
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

Początek 2018 r. przyniósł spowolnienie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, w tym żywności. Według wstępnych danych GUS¹ w styczniu 2018 r., w porównaniu z grudniem 2017 r., łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych zwiększyły się o 0,3%, wobec wzrostu o 0,4% przed miesiącem. **Ceny żywności, napojów i wyrobów tytoniowych podniosły się o 1,1%, po wzroście o 1,8% w poprzednim miesiącu.** Wzrosły także ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 0,4%) oraz z użytkowaniem mieszkania (o 0,3%), a spadły ceny odzieży i obuwia (o 3,8%) oraz transportu (o 0,7%).

W styczniu 2018 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 4,1% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,9%. Za towary i usługi związane ze zdrowiem i mieszkaniem należało zapłacić o 1,7% więcej niż przed rokiem. Mniej konsumenci płacili za odzież i obuwie (o 4,3%) oraz transport (o 1,1%).

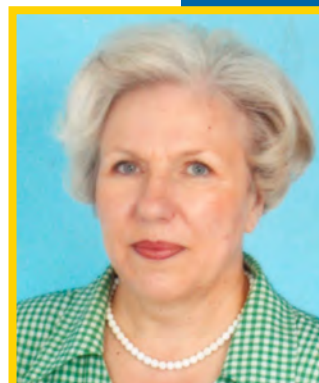
Ogólna poprawa koniunktury gospodarczej, dobra sytuacja na rynku pracy, wzrost płac i pozytywne nastroje wśród konsumentów stworzyły stabilne podstawy do wzrostu wydatków gospodarstw domowych. Według wstępnego szacunku GUS, w IV kwartale 2017 r. produkt krajowy brutto zwiększył się realnie o 5,1% w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. W styczniu 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 3,8% wyższe niż rok wcześniej. W końcu stycznia br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy była niższa niż w końcu stycznia ub. roku o 18,9%, a stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,9%, tj. o 1,6 pkt. proc. mniej niż przed rokiem. W styczniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie o 7,3% wyższym, a realne o 5,3% wyższym niż w styczniu ub. roku. (Przed rokiem wzrost wynagrodzeń realnych wyniósł 2,6%.) Prowadzone przez GUS i NBP badania koniunktury wśród konsumentów wskazują, że w styczniu br. wskaźnik ufności konsumentów obliczony na podstawie ankiety wśród prawie 1,4 tys. respondentów wyniósł 6,2 i znalazł się na najwyższym poziomie w historii. (Taka była przewaga pomiędzy odsetkiem ocen pozytywnych i negatywnych, podczas gdy do niedawna przez wiele lat dominowali pesymiści.)

W efekcie **w styczniu br., w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, sprzedaż detaliczna ogółem wzrosła realnie o 7,7%.** Wzrost sprzedaży odnotowano w przypadku wszystkich grup towarów i usług, z wyjątkiem żywności, napojów i wyrobów tytoniowych. Najbardziej, bo o 21,3% zwiększyła się sprzedaż tekstyliów, odzieży i obuwia. Wzrost sprzedaży samochodów, motocykli i części wyniósł 17,9%, a mebli, sprzętu RTV i AGD 12,2%. Więcej konsumenci wydali na farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 11,4% w cenach stałych) oraz na pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (o 8,5%). Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem (o 0,1% niższym niż w styczniu 2017 r.). Można to uznać za dobry wynik, w kontekście styczniowego wzrostu

cen tych towarów. Przeprowadzone w lutym br. badania koniunktury wśród konsumentów wskazują, że perspektywy sprzedaży detalicznej w najbliższych miesiącach powinny być nadal dobre. Z informacji GUS wynika, że w lutym br. obecne i przyszłe nastroje konsumencie pozostały na podobnym poziomie jak w styczniu. Najbardziej poprawiły się oceny przyszłej sytuacji ekonomicznej kraju oraz możliwości obecnego dokonywania ważnych zakupów. Spodziewane spowolnienie dynamiki wzrostu cen żywności (w tym możliwy spadek cen mięsa, artykułów mleczarskich, masła i jaj) będzie działało w kierunku stabilizacji popytu na żywność. W lutym br. sprzedaż detaliczna żywności będzie najprawdopodobniej mniejsza niż miesiąc wcześniej (czynniki sezonowe), lecz w marcu, w związku z sezonowym ożywieniem popytu w okresie przedświątecznym należy oczekiwać jej zwiększenia.

Według FAO, w styczniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 0,1%. Zdecydowały o tym wzrosty cen zbóż (o 2,6%), olejów roślinnych (o 0,3%) i mięsa (o 0,2%), którym towarzyszyły spadki cen artykułów mleczarskich (o 2,4%) i cukru (o 1,6%). Wzrost cen pszenicy i kukurydzy był efektem słabnącego kursu dolara, a ryżu – ożywienia popytu ze strony krajów azjatyckich. Spośród olejów roślinnych podrożał głównie olej palmowy, przy obniżających się cenach oleju słonecznikowego i rzepakowego. Do wzrostu cen oleju palmowego przyczynił się znaczący wzrost globalnego popytu importowego w warunkach sezonowego spadku produkcji w Południowej Azji. Ceny oleju rzepakowego pozostawały pod presją dużej jego podaży w Europie oraz wyższej niż oczekiwano produkcji w Ameryce Północnej i Australii, a oleju słonecznikowego pod wpływem wolno rosnącego globalnego popytu. Wzrost cen mięsa był konsekwencją wzrostu cen wołowiny związanej z ograniczoną podażą z Oceanii i silnie rosnącym światowym popytem, zwłaszcza ze strony Azji i Środkowego Wschodu. Ceny wieprzowiny i drobiu wykazywały tendencję spadkową. Spadkowi światowych cen masła i serów sprzyjała rosnąca podaż tych produktów z Australii, a spadkowi cen cukru – wzrost produkcji wśród jego największych producentów.

W styczniu 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 2,9% niższy niż rok wcześniej. Droższe były artykuły mięsne (o 7,4%) i zboża (o 6,4%), a tańsze: cukier (o 30,4%), oleje roślinne (o 12,5%) i produkty mleczne (o 6,8%).

Krystyna
Świątlik

1 Ostateczne wskaźniki cen będą znane po zmianie systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany. Dane obliczone na strukturze wydatków gospodarstw domowych z 2018 r. zostaną podane przez GUS 15 marca 2018 r.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2018 r.

Wyszczególnienie	I 2018	
	I 2017=100	XII 2017=100
O G Ó Ł E M	101,9	100,3
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	104,1	101,0
Odzież i obuwie	95,7	96,2
Mieszkanie	101,7	100,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	.	.
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	.	.
Zdrowie	101,7	100,4
Transport	98,9	99,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2017 r.

Wyszczególnienie	XII 2017		I-XII 2017
	XI 2016=100	XII 2016=100	I-XII 2016=100
Żywność (bez napojów)	100,6	105,8	104,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	102,9	102,1
Pieczywo	100,5	103,9	102,7
Ryż	99,6	101,8	101,7
Makarony	99,7	103,3	102,0
Mięso i przetwory	100,0	104,8	104,8
Mięso wieprzowe	99,8	103,6	108,6
Mięso wołowe	100,8	104,0	102,9
Mięso drobiowe	99,6	108,7	102,1
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	104,1	104,2
Ryby i owoce morza	99,6	101,4	103,4
Mleko, sery i jaja	100,9	111,4	105,9
Artykuły mleczarskie	100,2	105,6	104,9
Mleko	100,3	103,1	102,9
Sery twarogowe	99,7	102,7	102,2
Sery dojrzewające i topione	99,8	104,7	106,8
Jaja	104,4	148,5	112,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	97,5	117,5	116,0
Masło	97,1	132,4	131,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,0	106,7	106,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	96,0	103,5	103,5
Oleje roślinne	99,5	101,6	102,2
Owoce	100,4	113,3	108,0
Jabłka	99,8	154,1	121,6
Owoce cytrusowe	90,2	110,0	103,6
Banany	102,0	105,3	96,6
Warzywa	106,6	104,9	102,9
Ziemniaki	101,2	115,3	94,4
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,6	98,5	102,5
Cukier	94,5	82,3	105,5
Napoje bezalkoholowe	99,7	101,4	101,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
Mięso	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
Ryby i owoce morza	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
Mleko, sery, jaja	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
Tłuszcze	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
Owoce	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
Warzywa	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
Cukier	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3											
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	98,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
Pieczywo i produkty zbożowe	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
Mięso	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
Ryby i owoce morza	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
Mleko, sery, jaja	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
Tuszcze	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
Owoce	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
Warzywa	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
Cukier i wyroby cukiernicze	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
Cukier	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9											
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

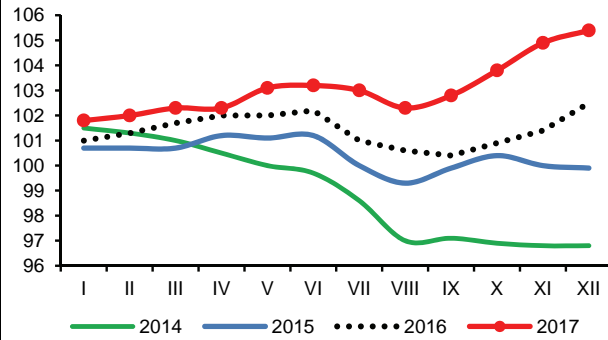
Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
	b	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
Chleb miesany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
	b	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
Makaron – 250 g	a	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
	b	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
	b	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
	b	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
	b	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg ^a	a	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
	b	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
	b	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
	b	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
Kielbasa „Toruńska” – 1kg ^b	a	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
	b	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
	b	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
	b	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
	b	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
	b	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
	b	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
	b	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
	b	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
	b	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
	b	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
	b	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
Słonina – 1 kg	a	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
	b	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
	b	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
	b	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
Jabłka – 1 kg	a	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36
	b	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59

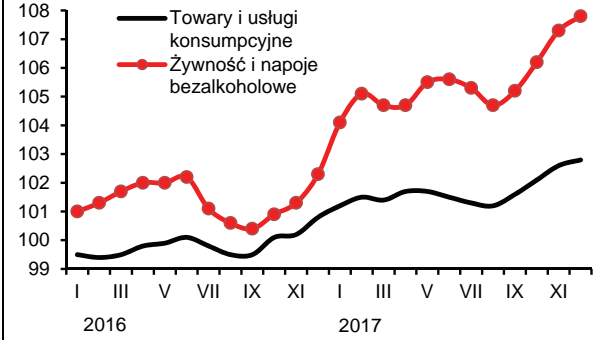
^a od 2017 r. - bez kości, ^b od 2017 r. - „Podwawelska”

Źródło: Dane GUS.

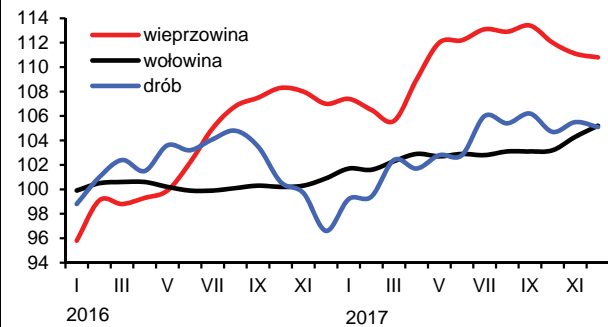
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

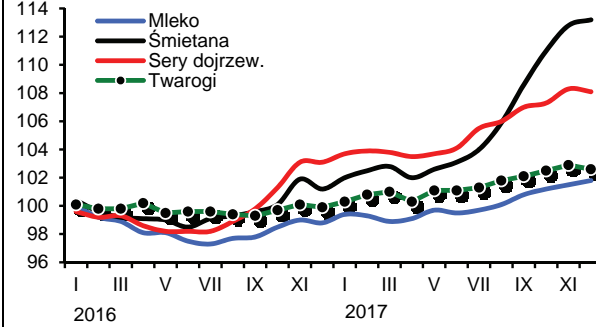
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015 = 100) (w %)

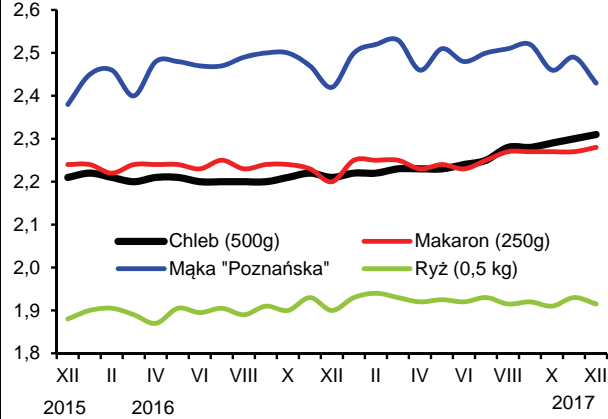
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2015 = 100) (w %)

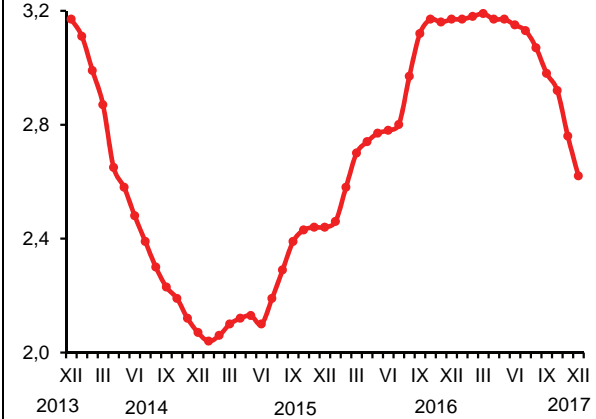
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2015 = 100) (w %)

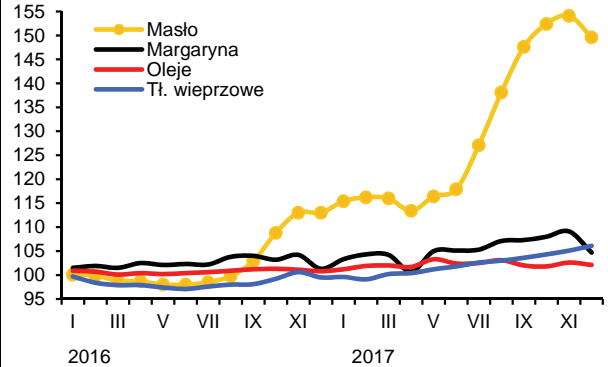
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

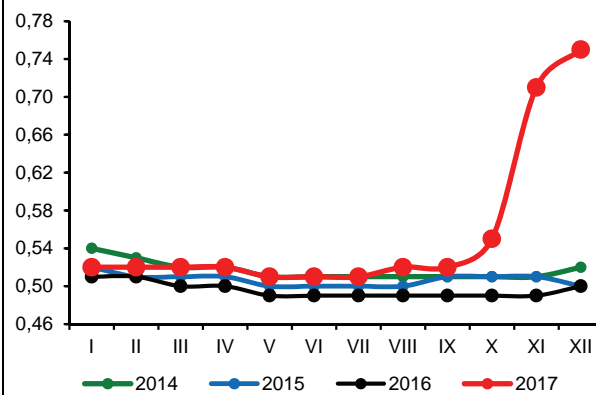
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2015 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W grudniu 2017 r. ceny środków produkcji pozostawały stabilne w porównaniu z poprzednim miesiącem, natomiast w styczniu 2018 r. pod wpływem zwiększonego popytu na podstawowe środki produkcji oraz rosnących cen surowców energetycznych w handlu światowym ceny na krajowym rynku wyraźnie wzrosły. W największym stopniu podrożały maszyny rolnicze oraz bezpośrednie nośniki energii. Umiarkowanie wzrosły również ceny materiałów budowlanych oraz nawozów mineralnych, w tym zwłaszcza azotowych. Ceny środków ochrony roślin nie zmieniły się istotnie. Większość środków produkcji była wyraźnie droższa w porównaniu ze styczniem 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem malejących cen w handlu światowym.

Średnioroczne ceny większości środków produkcji dla rolnictwa w 2017 r. również były wyższe niż rok wcześniej. Wyraźny wzrost cen w tym okresie dotyczył przede wszystkim rynku nośników energii oraz maszyn rolniczych. Podwyżki cen materiałów budowlanych i środków ochrony roślin były stosunkowo niewielkie. Niższe ceny w porównaniu z 2016 r. obserwowano natomiast na rynku nawozów mineralnych. Średnioroczne relacje cen środków produkcji do cen większości podstawowych produktów rolnych były w 2017 r. wyraźnie lepsze dla producentów rolnych niż rok wcześniej. Według GUS w 2017 r. wskaźnik relacji cen („nożyc cen”) po raz pierwszy od 2011 r. był korzystny dla rolnictwa i wyniósł 110,0 wobec 99,1 w latach 2015-2016. W 2017 r. ceny produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne wzrosły o 12,0%, podczas gdy przeciętny wzrost cen towarów i usług zakupowanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne wyniósł 1,8%.

W styczniu br. odnotowano wzrost popytu na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, co skutkowało wzrostem ich cen. Podwyżki cen nawozów azotowych (przeciętnie o 1,0%) zostały jednak w dużym stopniu zniwelowane spadkiem cen pozostałych grup nawozów. W rezultacie średnie ceny nawozów mineralnych wzrosły zaledwie o 0,2%. Ceny w styczniu br. nadal jednak pozostawały na poziomie niższym niż rok wcześniej, jednak warto podkreślić, że od kilku miesięcy stopniowo zmniejsza się roczna dynamika cen. Nawozy mineralne były w styczniu 2018 r. średnio o 2,3% tańsze niż rok wcześniej. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, za wyjątkiem nawozów azotowych, których ceny wzrosły przeciętnie o 1,5%. W kolejnych miesiącach popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe będzie się nasilał, co może skutkować sezonowym wzrostem cen. Podwyżkom cen będzie ponadto sprzyjała stopniowa poprawa koniunktury na podstawowych rynkach rolnych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działał stosunkowo niski poziom cen nawozów mineralnych w handlu światowym.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż nieznacznie pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało w styczniu br. przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o prawie 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,2 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym w styczniu 2018 r. pozostawała sól potasowa (równowartość 3,8 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,4 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były takie same jak w grudniu 2017 r. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 75 kg żywca wieprzowego, tj. o 4 kg więcej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym od kilku lat stopniowo maleją. W styczniu br. ceny jednak wzrosły o 1,3%¹ w porównaniu z miesiącem poprzednim, głównie z powodu wyższych cen fosforanu amonu² (o 2,6%) oraz mocznika (o 2,2%)³. Pomimo tego w styczniu 2018 r. światowe ceny nawozów były przeciętnie o 5,0% niższe niż rok wcześniej. W ciągu 5 lat, tj. w stosunku do grudnia 2012 r. średni spadek światowych cen nawozów wyniósł już blisko 44%. W kolejnych miesiącach ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nie zmienią się istotnie i nadal będą pozostawały na poziomie niższym niż rok wcześniej. Wzrost kosztów produkcji w związku z droższymi surowcami energetycznymi będzie sprzyjał podwyżkom cen nawozów, w tym głównie nawozów azotowych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działało zwiększenie podaży nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z zakończeniem inwestycji zapoczątkowanych w latach 2010-2011, tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

W grudniu 2017 r. trwający od sierpnia systematyczny wzrost cen nośników energii został zahamowany, jednak w styczniu br. ceny ponownie wzrosły, co było następstwem przede wszystkim podwyżek cen surowców energetycznych na światowym rynku. Przeciętny wzrost cen na krajowym rynku w styczniu w porównaniu z poprzednim

miesiącem wyniósł 0,5%, przy czym olej opałowy podrożał o 2,0%, napędowy o 1,3%, a benzyna 95-oktanowa o 0,9%. Tańszy o 0,9% był tylko gaz propan-butan LPG. Bezpośrednie nośniki energii były w styczniu br. średnio o 2,3% droższe niż rok wcześniej. Stosunkowo niewielkie obniżki cen paliw ropopochodnych oraz autogazu nie zdołały skompensować wyraźnych podwyżek cen paliw stałych. Wyraźny wzrost cen w tym okresie odnotowano w przypadku węgla kamiennego (o 12,7%) oraz ekogroszku (o 11,6%). Dynamiczny wzrost cen węgla można wiązać ze stosunkowo mniejszym wydobyciem krajowym, ale też wzrostem cen w handlu światowym.

W styczniu 2018 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły o kolejne 9,2%⁴. O wzroście cen zdecydowały podwyżki cen gazu ziemnego (średnio o 20,4%). Gaz dla odbiorców europejskich podrożał o 15,2%, a gaz w USA o 28,5%. Wyraźnie wyższe niż miesiąc wcześniej były również ceny ropy naftowej, w tym Brent o 7,4%. W ciągu 12 miesięcy Ropa Brent podrożała o 25,7%, a gaz ziemny średnio o 19,5%. Wyższe ceny ropy są m.in. konsekwencją przedłużenia obowiązywania umowy OPEC (Organization of the Petroleum Exporting Countries) o ograniczeniu wydobycia oraz mniejszych zapasów surowca. Rosnącym cenom ropy naftowej i gazu towarzyszył wzrost cen węgla kamiennego. W ciągu 12 miesięcy podrożał on o 9,0%⁵.

Pomimo relatywnie niskiego poziom wsparcia zewnętrznego z powodu opóźnień we wdrażaniu działań modernizacyjnych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 popyt na maszyny rolnicze w ostatnich miesiącach jest wyraźnie wyższy niż rok wcześniej. O wzroście popytu prawdopodobnie zdecydowała stosunkowo dobra koniunktura na większości podstawowych rynków rolnych w 2017 r. W styczniu 2018 r. liczba rejestracji nowych przyczep rolniczych wzrosła o 75,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.⁶ Liczba rejestracji nowych ciągników rolniczych była w styczniu br. wyraźnie niższa niż rok wcześniej, po bardzo wysokich wynikach w grudniu 2017 r., co z kolei było następstwem wejścia w życie nowych przepisów unijnych dotyczących homologacji ciągników rolniczych od początku 2018 r. Ciągniki, które nie spełniały wymogów homologacyjnych zostały zarejestrowane przez dystrybutorów do końca 2017 r. i będą zapewne sprzedawane w kolejnych miesiącach jako sprzęt używany. Przypuszcza się, że sprzedaż większości innych środków mechanizacji rolnictwa w styczniu br. była wyraźnie wyższa niż rok wcześniej. Większej sprzedaży maszyn towarzyszył wzrost cen. Maszyny rolnicze były w styczniu br. średnio o 0,7% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały przeciętnie o 4,0%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy podrożały opryskiwacze, kultywatory, rozrzutniki obornika oraz pługi.

W styczniu br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,3%. Ceny środków ochrony roślin nie zmieniły się istotnie. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o 5,2%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Środki ochrony roślin podrożały w porównaniu ze styczniem 2017 r. przeciętnie o 1,4%.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
2. Notowania fob US Gulf
3. Notowania fob Yuzhnyy
4. Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
5. Notowania fob Richards Bay.
6. Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego (PZPM) na podstawie danych CEPIK.

Arkadiusz
Zalewski

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2017	I 2018	I 2018 XII 2017	I 2018 I 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	107,60	107,80	100,6	100,2	5,74	0,84
Saletra amonowa 34%N	1 dt	123,16	125,64	102,0	102,0	5,51	0,81
Mocznik 46%N	1 dt	144,64	147,84	100,4	102,2	4,79	0,70
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	90,52	85,20	100,1	94,1	6,36	0,93
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	1 dt	155,80	149,16	99,6	95,7	5,56	0,82
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	203,40	194,20	99,7	95,5	4,53	0,67
Sól potasowa 60% K ₂ O	1 dt	157,64	152,04	99,6	96,4	3,78	0,56
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	176,60	168,72	99,5	95,5	4,49	0,66

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2017	I 2018	I 2018 XII 2017	I 2018 I 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,95	45,17	100,1	100,5	67,11	9,91
Dursban 480 EC	1 l	51,09	48,55	99,9	95,0	72,13	10,65
Decis Mega 50 EW	250 ml	36,32	36,73	100,2	101,1	54,57	8,05
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	40,49	41,87	100,2	103,4	62,20	9,18
Gwarant 500 SC	1 l	53,77	52,97	99,9	98,5	78,70	11,62
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,25	66,28	99,8	100,0	98,47	14,54
Roundup	1 l	36,22	37,63	100,5	103,9	55,91	8,25
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	79,66	84,47	100,1	106,0	125,49	18,52
Fusilade Forte	1 l	133,39	137,42	99,9	103,0	204,16	30,14
Chwastox Extra 300 SL	1 l	19,15	19,66	100,4	102,7	29,21	4,31
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,36	34,82	100,3	101,3	51,73	7,64

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		I 2017	I 2018	I 2018 XII 2017	I 2018 I 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	811,24	914,22	100,1	112,7	1358,22	200,49
Ekogroszek	1 t	789,47	881,12	100,3	111,6	1309,05	193,23
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,77	4,74	100,9	99,4	7,04	1,04
Olej napędowy	1 l	4,69	4,65	101,3	99,1	6,91	1,02
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,08	3,10	102,0	100,6	4,61	0,68
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,23	2,14	99,1	96,0	3,18	0,47
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,45	32,72	100,5	100,8	48,61	7,18
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,86	12,97	99,9	100,9	19,27	2,84
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	0,65	100,0	100,0	0,97	0,14

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2017	I 2018	I 2018 XII 2017	I 2018 I 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	20,88	21,08	99,9	101,0	31,32	4,62
Wapno	1 t	584,77	607,27	100,5	103,8	902,20	133,17
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	152,78	173,00	100,1	113,2	257,02	37,94
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3405,87	3695,04	101,3	108,5	5489,59	810,32
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,19	14,10	100,5	106,9	20,95	3,09
Dwuteownik gruby	1 t	3441,24	3573,58	100,5	103,8	5309,14	783,68
Blacha dachowa	1 m ²	28,86	29,93	99,5	103,7	44,47	6,56
Tynk „Atlas”	25 kg	50,87	49,97	100,4	98,2	74,24	10,96
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,13	1,16	100,0	102,7	1,72	0,25
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	705,05	729,13	100,1	103,4	1083,24	159,90
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	736,95	744,05	100,3	101,0	1105,41	163,17
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	65,66	78,75	101,6	119,9	117,00	17,27
Okno drewniane szklone	1 szt.	1845,38	1932,26	100,2	104,7	2870,69	423,74
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1633,87	1653,94	99,6	101,2	2457,20	362,71

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

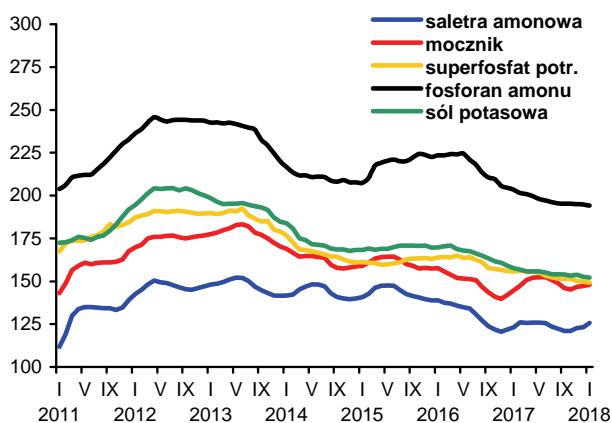
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2017	I 2018	I 2018 XII 2017	I 2018 I 2017	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	565646,9	567652,9	100,9	100,4	8468,64	1332,52
Kombajn do ziemniaków	85428,3	89277,1	101,4	104,5	1331,90	209,57
Samochód dostawczy	107364,6	108827,2	103,1	101,4	1623,56	255,46
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	52879,8	57458,3	102,5	108,7	857,20	134,88
Siewnik 25 redlic	19035,1	19676,8	101,3	103,4	293,55	46,19
Ciągnik Ursus C-3110	177292,7	179225,0	99,8	101,1	2673,80	420,72
Ciągnik 90 kW	220085,2	225455,4	98,9	102,4	3363,50	529,24
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	39381,7	40116,6	99,9	101,9	598,49	94,17
Kopaczka elewatorowa	15995,3	16484,1	101,1	103,1	245,92	38,70
Zestaw uprawowo-siewny	53564,6	55607,5	99,9	103,8	829,59	130,53
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7848,2	8415,0	101,3	107,2	125,54	19,75
Prasa zwijająca, stałokomorowa	65497,5	66349,9	98,9	101,3	989,85	155,75
Opryskiwacz 400 l	5750,8	6430,1	101,9	111,8	95,93	15,09
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8499,7	8577,3	100,0	100,9	127,96	20,13
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14902,4	15505,4	101,0	104,0	231,32	36,40
Pług 4-skibowy	12345,0	13413,9	99,2	108,7	200,12	31,49
Kultywator 2,1-2,8 m	4604,4	5119,4	100,9	111,2	76,38	12,02
Glebożyzarka	6000,1	6107,2	100,4	101,8	91,11	14,34
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6042,7	6109,3	100,4	101,1	91,14	14,34
Dojarka 2 konwie ^a	7100,8	7229,8	101,1	101,8	107,86	50,87

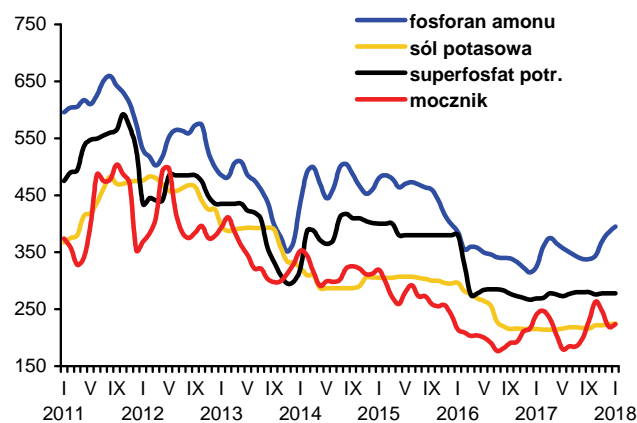
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

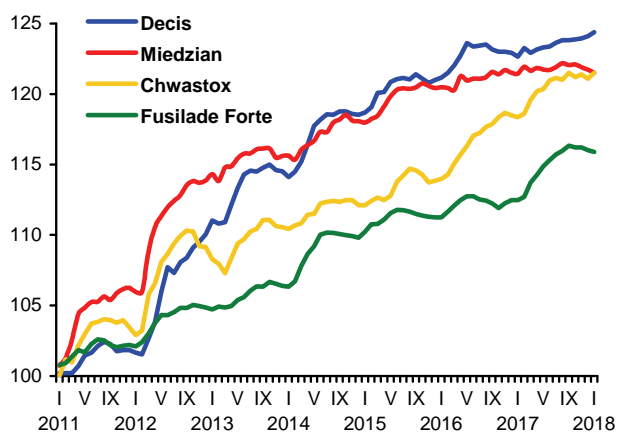
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

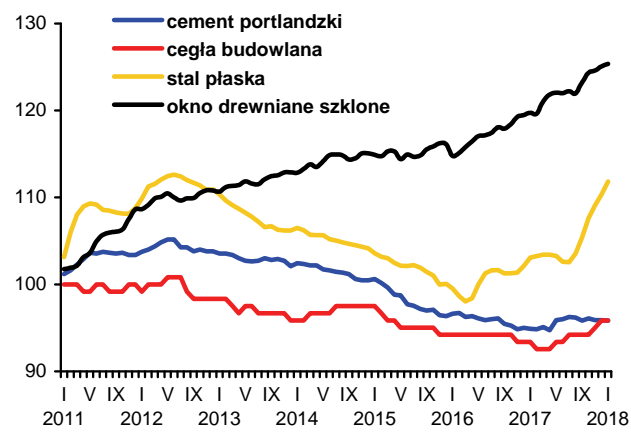
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

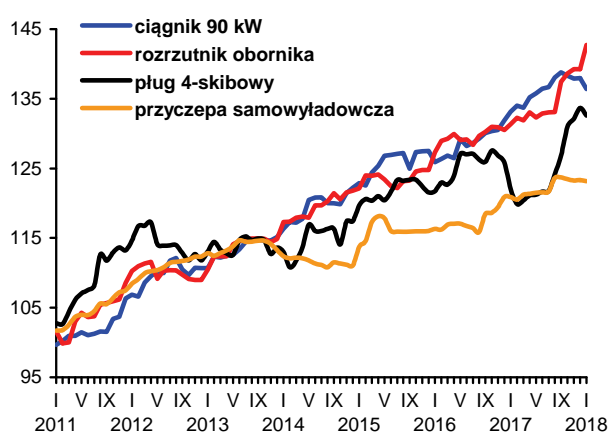
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

